

LANC ACCuza - II -

Guvern Iorga-Argetoianu .Legislatura I.Siunea ordinară 1931/ 1932

1.) **dr.V.Trifu** (LANC) , **întrebare** .de ce se interzic adunările LANC ? , 19 nov.'31

C.Argetoianu -răspunde .

(DAD, MO 1, șed. din 19 nov.'31)

[LD: fișă.nexeroxat]

Trifu : De ce a fost interzisă adunarea LANC de la Buzău ?

Argetoianu (Ministru de Interne) : " **Ministerul de Interne a hotărât** că , în această perioadă de mari necazuri , în care toate ideologiile se încurcă puțin , **una** [LD: antisemiții] **caută să speculeze această situație sufletească** , pentru a face **să se creeze anumite curente** .

S-a hotărât interzicerea întrunirilor publice ,

în afara acelor a partidelor care au răspundere față de țară.

C.Xeni (PNL-1), **Armd.Călinescu** (PNȚ) : **protestează**.

Cer tragerea la răspundere a vinovaților , dar nu ...

interzicerea libertăților publice !

Trifu : D.Argetoianu vrea să întroneze despotismul , cu măsuri de satrap.

2.) **Victor Iamandi** (PNL) , **discurs la mesaj** , 25 nov.'31

(DAD, MO 7, ședința din 25 nov.'31, p. 93- 102)

[LD : text integral xerox. Lipsesc citeva fraze de inceput .

Supratitlurile, colorările , parantezele, îmi aparțin.

Discurs dispersat problematic la fișierele respective .

Pledează , cu argumente imbatabile , pentru **guvernarea democratică, partidistă ; izbutește un discurs opozant antologic.**

Este remarcabilă argumentația lui pentru **a reapeza PNL în adevărata lumină , imagine îndelung falsificată, maculată ,în continua campanie antiliberală**

dusă de **adversari, fie ei averescani, cuziști, național- țărăniști, Iorga și alții ...**]

[.....]

Iamandi / nov.'31

▣ **Conversiunea**

[.....]

Noi suntem din acest p.d.v. **pe linia programului nostru , fixat încă de la Congresul din 4 mai 1930. "**

ACCuza : "**Paternitatea** acestui proiect ne aparține nouă"

Iamandi : " **Nu cred că vă aparține d-voastră, dle profesor Cuza.Nu confundați** agitațiile pe chestiunea cametei cu legea de conversiune a datorii agricole"

N.Robu :"**Acum un an și ceva stăteam la închisoare pentru această propagandă pe care o făceam eu**" [.....]

Iamandi / nov.'31, retro 1918

▣ **ACCuza , "cuzismul" ,**

D.Otetelișanu a adus vorba celor două reforme... care , de acum , sunt istorie..

ACCuza : "Paternitatea acestor reforme îmi aparține mie "

lamandi : " Dvs.ați fost împotriva reformelor, în Parlamentul de la Iași , domnule Cuza. Atunci îl atacați pe d. Iorga , pentru că era pentru reforme ; ironizându-l , l-ați făcut < fertil > , iar dvs.ați votat împotriva lor."

ACCuza : " [.....] eu v-am dat împrăștierea și votul universal"

lamandi : "Dvs. nu ați crezut niciodată nici în expropriere și nici în votul universal.Le-ați combătut cu strășnicie. [...]"

Să mă ierte d-sa , dar ceea ce spune e complet eronat .

D.ACCuza a fost împotriva exproprierii din primul moment, iar în Parlamentul constituit la 1914 , d-sa trata pe membrii partidului liberal și pe conducătorii lui de atunci , drept iacobini. Pentru d. Cuza reformele propuse erau simple " formule" . Vă amintesc - și Monitorul Oficial de atunci o dovedește cu prisosință - că **v-ați despărțit de d.Iorga** -era prima despărțire -**tocmai pe chestiunea reformelor , pentru că d. Iorga , în iunie 1914, intrase în comisiile parlamentare cari trebuiau să pregătească modificarea articolelor respective din Constituție.**

Dacă acele lucruri n-au putut fi duse pînă la sfîrșit, este că în iulie 1914 , izbucnind războiul mondial și punîndu-se înaintea guvernului prezidat de Ion I.C.Brătianu , chestiunea istorică a unității naționale , atențiunea sa trebuia să se îndrepte în această direcție.

"D-voastră, dle Cuza, ați fost permanent inspirat din doctrina conservatoare.

Nu vă supărați pentru că acesta este adevărul pe care vi-l spun cu toată condescendența.

ACCuza : "Mă mîndresc că sunt inspirat din această doctrină "

lamandi : "Din doctrina conservatoare pe care istoria a desființat-o definitiv.

Dar pentru că dvs mă întrerupeți , îmi permit să vă întreb:

ce ați făcut de la război încoace d-voastră , care vă considerați primul economist al țării ? V-ați spus cuvîntul măcar într-o singură problemă economică și financiară , care frămîntă lumea întreagă ? Nu cunosc așa ceva.

Știu însă că **v-ați ocupat** statornic cu tălmăcirea Vechiului și Noului Testament , abandonînd marile chestiuni ale vremii.

Nichifor Robu : " D-ta ești în testamentul vechi al partidului liberal "

lamandi : "Cu d-ta nu pot vorbi, plictisești toată lumea. Îmi ești simpatic , dar te amesteci unde nu știi nimic și nu te pricepi "

ACCuza : "D-le lamandi, ca fost elev al meu , ascult cu multă răbdare banalitățile d-voastră "

lamandi : " D-le Cuza , eu nu știu dacă ceea ce spun eu sun banalități, știu însă sigur că **d-voastră de mai bine de 30 de ani , debitați în Parlament numai banalități"**

ACCuza : " Te rog să citești discursurile mele și vei vedea ce se spune acolo"

lamandi : "Le-am citit; le știu aproape pe dinafară "

ACCuza : " Nu le-ai citit , sau dacă le-ai citit , nu le-ai înțeles, din momentul în care **te-ai depărtat de mine. În fața statuii lui Cogălniceanu susțineai candidatura mea"**

lamandi : " De 15 ani [1916] mă găsesc în partidul liberal și am urmat cu statornicie și credință acest partid, înfruntînd consecințele acestei situații " (p. 98)

lamandi / nov.'31

3.) dr.V.Trifu (LANC), întrebare : despre francmasonerie , 25 nov.'31

(DAD, MO 7, 25 nov.'31)

[LD:fișă.nexeroxat]

Trifu : Asociațiile francmasonice plătesc impozite ?

De ce s-a dat dispoziția confiscării Buletinului anti-iudeo-masonic , în eventualitatea că el ar apare ? Buletinul respectiv a relatat uneltirile tainice ale societăților secrete, loviturile date bisericii românești , armatei etc...

4.) C.A.Spulber (Liga Vlad Țepeș , Partidul Conservator) ,

discurs la mesaj, 24 nov.'31

(DAD, MO 6, ședința din 24 nov.'31, p. 74- 77)

[LD : marchează transformarea Ligii "Vlad Țepeș" în Partidul Conservator.

Motivul principal: posibilitatea de a fi chemat la putere ;

Conversiunea datoriilor agricole - piatra de încercare ;

Programul și principiile PC - analogie cu PC englez ;
liberalism clasic + partid de ordine + nonintervenționism de stat]

[.....]

Spulber / nov.'31

▣ **Atitudinea față de evrei.**

A.C.Cuza : "Dar partidul dvs conservator, **conservă și pe jidani ?** "

Spulber : " Am neplăcerea , d-le Cuza, să vă răspund că, într-adevăr, **noi nu facem distincțiunea între creștini și jidani** .Principiile noastre pornesc ceva de mai sus.

A.C.Cuza : "Este o declarațiune prețioasă ."

Spulber : Este o declarațiune **prețioasă și foarte onestă** prin sinceritatea ei și foarte onestă prin sinceritatea ei. "

A.C.Cuza : " **Vor ști țaranii că dvs conservați pe jidani .**"

Nichifor Robu : " Dar se va chema **tot Vlad Țepeș ?**" (p. 74)

C.A.Spulber / nov.'31

5.) **Teodor Fischer (P.Evr.) , declarație la mesaj, 25 nov.'31**

(DAD, MO 7, șed.din 25 nov.'31, p. 102-103)

[LD. Fischer este întrerupt ,sîcîitor, la fiecare frază , de **AC și GA Cuza** , tatăl și fiul, și **dr.V.Trifu** , "antisemiții de serviciu" , cu apostrofări de genul "jidanii" , "paraziții" etc...

Din acest soi de "antisemitism" nu se poate extrage decît o dovadă de mitocănie, și , în orice caz, de crasă vulgaritate parlamentară .

Vezi context la **fișier Evrei** .Aici notez doar expresiile antisemite]

[.....]

ACCuza : " **Jidanii nu mai pot face legi în țara noastră**, ca ei să serbeze Sămbăta.**Aceasta e obrăznicie !**"

T.Fischer: " Aceasta este opinia d-voastră"

ACCuza : "Este opinia țării, a românilor" (p. 102)

[.....]

dr.V.Trifu : "Să plece în acele țări unde au drepturi."

N.Miclescu (vicepreșed.) : "Vă rog d-lor deputați nu mai întrerupeți"

ACCuza : " Dle președinte, dar **să termine mai repede** , căci este o **sfidare continuă** care ni se adresează.

Ajunge , d-le, la fraza din urmă , că noi tot nu te ascultăm ! "

Fischer : "Dacă nu mă ascultați, **de ce mă tot întrerupeți ?**"

[.....]

ACCuza : " Aceasta dovedește că **legea este deopotrivă pentru toți** , iar **jidanii nu au a se amesteca într-o asemenea chestiune** .Nu vă privește ! "

Dr.V.Trifu : " Dacă este vorba de reparațiune , **o să încerc să vă repar eu.**

Este specialitatea mea." (**ilaritate**)(p. 102)

[.....]

V.Gh.Ispir : "Vorbiți ceva și de parazitism..."

Fischer : ... și cu rostul de a **reîmprospăta forțele** organismului economiei noastre naționale , care , **pe un teritoriu** înzestrat de natură cu **atîtea bogății variate**...

G.A.Cuza (fiul) : "Pe care le sugeți d-voastră;

de aceea am ajuns în sapă de lemn"

Fischer : ...apare , totuși, ca cel mai **secătuit din lumea civilizată** .[.....]

greșelilor guvernanților de ieri și de astăzi.

A.C.Cuza (tatăl) : "Parazitismului d-voastră! "

Fischer: [.....] **am preconizat** instituirea unui

Consiliu economico-financiar superior, compus, în mare majoritate, din **oamenii cei mai pricepuți** ai vieții economice practice .

ACCuza (tatăl) : "Adică jidanii, **aceasta este chestia**"

Fischer: [.....]o neîncredere față de această guvernare , și din acest motiv, **nu va vota proiectul Adresei de Răspuns la Mesaj.**"

ACCuza : "Ai terminat , nu mai vorbi degeaba ! " (p. 103)

T.Fischer / nov.'31

6.) C.Toma (PNL-2), discurs la mesaj, 2 dec.'31

(DAD, MO 13, șed. din 2 dec.'31, p. 266-267)

[LD: fără nici o legătură cu subiectul, aceleași remarci antisemite !]

Toma / dec.'31

▫ Partidele în regimul constituțional.

[.....]

Oameni sau grupări mai mult sau mai puțin politice sau tehnice, **au afirmat că greutățile** în care se află țara, toate **suferințele** în care se frământă și toate **ticăloșiile** vieții publice, **ar fi datorite partidelor politice**, făcînd din ele **țapii ispășitori**...

-**ACCuza** : "Sărăcii !" (**ilaritate**) .

C.Toma : ... ai tuturor acestor greutăți și **decretînd desființarea lor** "

ACCuza : "Parazitare, fiindcă erau **unite cu jidanii.Erau parazitare.**"

C.Toma : "Afirmarea este veche"

-**ACCuza** : " O simplă impresiune de **sinagogă**" (**ilaritate**) .

C.Toma / dec.'31

7.) dr.N.Lupu (PT), discurs la mesaj, 3 dec.'31

(DAD, MO 14, ședința din 3 dec.'31, p. 279-286)

[LD: este ultima zi de dezbateri la Mesaj.Președintele camerei roagă oratorii să-și scurteze discursurile, pentru a putea vorbi cît mai mulți.

Imperturbabil, **Lupu ține unul din cele mai lungi discursuri**, spre exasperarea celorlalți
Chestiune de Regulament : roagă **să nu fie întrerupt**, și toate chestiunile să i se pună la sfîrșitul discursului.]

Lupu / dec.'31

▫ Fază pre-revoluționară ? fază revoluționară sporadică ?

Ziarul "**Dimineața**" relatează că în **satul Bouleni-Țășnea**,

cînd perceptorii s-au dus să strîngă dările,

țărani au tras clopotele de la biserică, s-au adunat, au dezarmat jandarmii, și au înțepat cu baionetele pe perceptori.

A trebuit să vie **armata**, să **înconjoare satul, și să-i potolească**.

ACCuza: "Rău faceți că vă bazați pe ziarul "Dimineața"..."

Lupu : "Cînd erați tînăr, erați și mai inteligent, dar atunci **erați socialist** ; erați tocmai la polul opus de care sunteți acum..."

ACCuza : Am să-ți spun eu cum era cu socialismul meu de atunci..."

Lupu : " Dvoastră aveți un defect, în afară că **aveți o soluție radicală**, un fel de **perpetuum mobile, jidani și iar jidani**, și am constatat că nici nu sunteți informat asupra situației din țară.[...] spuneți că sunt **exagerări ale ziarelor jidănești** ...

ACCuza : " **De ce veniți cu aceste ziare la tribună ?** "

Lupu -Cuza / dec.'31

8.) ACCuza (LANC), discurs la mesaj, 3 dec.'31

(DAD, MO 14, ședința din 3 dec.'31, p. 287- 297)

[LD : ultima zi de dezbateri la Mesaj.În ciuda rugămintii președintelui Camerei, de a vorbi scurt, pentru că erau încă mulți înscriși,

ACCuza ține, încă o dată, cel mai lung discurs din sesiune .

Atacă, în principal, 2 probleme: **partidele și chestiunea evrească**.

Pentru că este bătrîn, pentru că apără, pe rînd, pe rege, guvernul, pe Iorga, majoritatea parlamentară ... este ascultat cu bunăvoință.]

ACCuza / dec.'31

▫ Limbajul, stilul politic

"Dle președinte, d-lor deputați, **față de unele situații și stări politice**, nu sunt decît **două atitudini: tragedia și ironia**.

După temperament, după spirit, este cineva , fără să vrea, tragic sau ironic, **tragediant sau ironizant.**

Eu, d-lor, din temperament, sunt ironic și împărtășesc această însușire cu d.primministru și cu d.ministru Argetoianu."

"Deunăzi, de pildă, a venit la Constanța o delegație la d.prim-ministru și acea delegație era **tragediantă** , delegații făceau pe tragicii față de sfaturile pe cari le dădea d.prim-ministru.

Atunci , **d. prim-ministru, ironic, le-a spus :**

< d-lor , **dacă sunteți așa sperați** , nu vă mai rămîne decît un singur lucru : marea este aproape, **duceți-vă și vă aruncați în mare !** >

Iorga : Cu o mică schimbare : au venit la mine , **le-am dat toate explicațiile**, și la urmă , cineva care a ascultat trei sferturi de ceas , **deodată țipă din fund :**

< **Eu sunt disperat !** > Atunci eu i-am spus :

<**Nu ești disperat** , deoarece casa mea este așezată lîngă mare și **dacă erai disperat , te aruncaai acolo, în loc să vii aici.** > (**ilaritate**)

ACCuza : "Vin la ironia d-lui ministru de finanțe Argetoianu, cu profesorii universitari de la Iași.Te-ai aștepta ca profesorii universitari de la Iași să fie mai puțin tragici.Ei bine, **făcînd pe tragedianții** , d. ministru de finanțe le-a spus:

< **Să fiți încă mulțumiți** că nu ați ajuns să vă cîștigați hrana, cîntînd din scripcă!>

"**Asta este ironia.**Dar veți zice: cu ironia nu se soluționează problemele.

Nu, d-lor, **dar se împiedică aceia care voiesc să le încurce și mai inutil.**

Iorga: "Foarte bine!"

ACCuza : " Au venit aci diferiți reprezentanți ai partidelor.

Cel din urmă a fost d.dr.Lupu., **tragedian prin temperament .** (**ilaritate**)

Unii sunt tragedianți fiindcă sunt poeți: iubitul și marele poet **Octavian Goga, proclamă** de la tribună că noi **trăim într-o perioadă prerevoluționară .**

Dar vine alt **tragediant și spune: nu, nu este prerevoluționară, ci este latentă;** iar altul - **d.dr Lupu,** ca doctor - vine și **stabilește diagnoza:**

revoluția este sporadică ;

și pe urmă sffrșește cu **declarațiuni , cu atacuri deghizate,**

care **regret că au fost uneori aplaudate** de unii dintre d-voastre [**din majoritate**] , care se înțelege , nu ați avut nici o intenție , dar așa, v-a luat înainte avîntul d-voastră, și **vorbește de lucruri la care nu s-a gîndit nimeni:**

de dictatură , de restabilirea monarhiei absolute și așa mai departe.

Ei bine, d-lor, **aceasta este atitudinea tragediantă** de care vorbesc.

Cum voiți să mă prezint eu față de aceste atitudini , eu care sunt ironic ?

Eu rîd și caut să împiedic în modul acesta ca situațiunea să nu fie complicată de acei care **ar trebuie să contribuie la lămurirea ei."**(p. 287)

ACCuza / dec.'31

▣ Dezbaterile la mesaj

"[...] [**Argetoianu**] un alt **bărbat de stat** , foarte distins, un mare om politic și, adaug, financiar , **pururea grăbit** de a-și vedea legile votate , care nemulțumit că se țin prea multe discursuri , a **susținut teoria că trebuie suprimată discuția la Mesaj.**

Voce : "Micșorată, nu suprimată"

ACCuza : "Să-mi spui d-ta cum o poți micșora .

Răspund aceloră cu teoria care s-a susținut de multe ori, și le zic:

discuția la Mesaj este de esența regimului parlamentar.Aceasta este atît de adevărat , încît **discuția la mesaj este obligatorie** , fiind introdusă în Constituție .

Constituția zice la **art. 90:** < La 15 octombrie a fiecărui an, **Adunarea deputaților și Senatul se întrunesc fără convocare** , dacă regele nu le-a convocat mai înainte.

Regele deschide sesiunea prin Mesaj, la care **Adunările fac răspunsul lor.** >

"**Credeți dvs că aceasta este o dispozițiune constituțională arbitrară sau fantezistă ?**

[...] **Regele vine cu Mesajul** , în care expune întregul **program de activitate al guvernului său,** căci **regele este șeful puterii executive** ,

pe care **o delegă** , la rîndul său, **miniștrilor numiți de el.**

" Iar **Adunările,** reprezentînd **puterea legiuitoare** ,

stau cu tot respectul , cu profund respect față de MSRegele,

și cu toată considerația față de reprezentanții Majestății Sale,

discută acest program pe care îl expune Mesajul

și caută să dea **indicațiuni precise pentru guvernarea acestei țări.**

Primesc unele dispozițiuni din Mesaj sau **resping** alte dispozițiuni din Mesaj, și de aici rezultă o indicațiune , o îndrumare a politicii generale a Statului.[...]

Acum , **dacă d-voastră scoboriți discuția** la Mesaj și amestecați tot soiul de chestiuni , **nu este vina Mesajului însuși.** Dar , **dacă veniți , cu date pozitive** și cu indicațiuni precise , indiferent dacă aceste indicațiuni vor fi primite sau nu, atunci d-voastră **sunteți în conformitate cu spiritul Constituției "**

(**aplauze LANC**)(p. 287)

ACCuza / dec.'31- la 74 ani

▣ **Testamentul politic.**

▣ **Autoportret , autobiografie.**

"D-lor, **o lungă experiență în luptele parlamentare , o vîrstă** la care cei mai mulți sunt scoși din funcțiune (**ilaritate**) eu **mulțumesc lui Dumnezeu că m-am păstrat așa precum mă vedeți .(apaluze la LANC și la majorități)**

Dlor, sunt și eu **un vechi moldovean.** Împărtășesc și această calitate cu d.prim-ministru; și d-sa era și este un vechi moldovean. Eu însă am o superioritate , dacă poate să fie , față de d-sa :că **eu sunt născut și supus musulman.** (**mare ilaritate**)

[...] **m-am născut în anul 1857**[...] în Camera aceasta se mai găsește cineva de la 1857 ? Cred că nu . (**ilaritate**)eu sunt oarecum **decanul** acestei onorate Camere .

"Dar , d-lor, pentrucă după viață e și sfîrșitul vieții , eu în fiecare moment

-fiindcă **sunt spiritualist** - și **cred că viața nu se termină aici pe pămînt,**

în deosebire de materialistii aceia cari cred sau nu cred , sau nu gîndesc nimic,

cu privire la existența noastră pe pămînt - **ajung la conștiința că mi se impune**

să-mi fac și **testamentul politic** , în mod solemn , înaintea d-voastră ,

cu prilejul acesei discuții la Mesaj."

Voce : "Este prea trist !"

ACCuza : "**Am trăit îndestul**, d-lor, **am văzut cele mai mari figuri cari au creiat România modernă,** [...]am văzut cu ochii mei pe **Cuza Vodă**, l-am cunoscut de aproape, foarte de aproape, pe **Mihalache Kogălniceanu** - am fost și cu fiii săi **în Germania , la studii** - am trăit în cercul **<Junimii>** de la Iași , unde am întîlnit pe **Teodor Rosetti**, pe **Petre Carp**, pe **Mihail Eminescu**, pe **Ion Creangă** și toate acele ilustrațiuni , pe care dvs le cunoașteți din **<Junimea>** , o societate al cărui spirit mă tem că nu se va mai renaște niciodată." Zilele acelea urma ca Academia să omagieze pe Iacob Negruzzi , are a condus 30 de ani "Convorbiri literare"

" Prin urmare , d-lor, **în școala aceasta a <Junimii>**, unde era și **Maiorescu** și

unde erau **atîți oratori distinși**, în școala aceasta a Junimii **mi-am făcut și eu studiile mele politice.** Și mi-a rămas din moștenirea **<Junimii >** ,

această ironie cu care **m-am strecurat prin viață zîmbind**

și ridicîndu-mă deasupra tuturor mizeriilor ei.

De aceea , d-lor, fie zis în trecut, **nu m-a putut birui în curs de ațîția ani** ,

toată **vrăjmășia partidelor** și toată **vrăjmășia presei jidovești.**

D-lor, însă vă rog acum , fiindcă este vorba de testament - și am căutat să

dau ultimele mele dispozițiuni (**ilaritate**) ...momentane , căci am să

mai revin , binențeles, (**mare ilaritate**)

Vă rog să constatați că sunt în deplinătatea puterilor mele ."

Cuza / dec.'31

▣ **Pensionarea profesorilor universitari.**

Nu de alta, dar pentru că "prieteni" lui național-liberali ,uzînd **o lege "idioată "**,

l-au înlăturat de la catedră , pe motivul limitei de vîrstă !

Face apel la Iorga să înlătore **această lege care i-a scos de la Universitate** pe ...

Titu Maiorescu, Petru Poni, doctor Babeș...

Iorga : **Sigur !** Spune el cum a fost pensionat Maiorescu : un ministru (nu-i spune

numele) și un secretar general (nu-i spune numele) , i-au făcut înștiințarea :

< Fiindcă dvs ați refuzat să vă prezentați ca membru al unor comisii de examen,

ministerul vă scoate la pensie > .Ministrul trăește.Așa a fost pensionat Maiorescu !

Iar la universitatea din Berlin, **bătrînul Curtius** , olog, dus cu căruciorul în sala de

cursuri, la **80 de ani**...era ascultat de sute de oameni...

ACCuza : marele economist **Adolf Wagner** , avea 92 de ani , și tot era profesor la Universitatea din Berlin...

Iorga să înlăture această lege rușinoasă și primejdioasă pentru Universități (p. 288)

ACCuza / dec.'31

▣ PNL -1

" [...] **opозиția național-liberală** a trecut prin **două perioade** :

perioada din sesiunea trecută , pe care aș putea-o numi

perioada motanilor pocăiți (**mare ilaritate**)

și perioada aceasta , începutul acestei sesiuni,

pe care o voi numi **perioada mâțelor răzvrătite**. (**mare ilaritate**)

"**În prima perioadă, d-voastră v-ați zis : nu este nimic de făcut !**

Cu gândul rău, pe care l-ați avut de la început , **comițind cea mai gravă eroare politică**

a d-voastră, repet, cea mai gravă eroare politică, [...] și v-ați zis :

momentan nu e nimic de făcut ; **să avem aerul că dăm tot concursul** - ipocrizie

supremă - că dăm concursul acestui guvern , **așteptînd ca guvernul să facă întâia**

greșală, sau să n-o facă , pentruca noi **să ne aruncăm asupra lui**.

Acum , din primul moment ce ați venit în această Cameră, imediat, cu cea mai mare

nerăbdare , **veniți fără motiv, să vă aruncați asupra băncii ministeriale** ,

punînd pe unii tineri [lamandi] , cari , desigur, că **n-au autoritatea** voită sau

recunoscută în această materie, **să vorbească de o stare etică** , sau de împrejurări

morale, de o situație morală, **care vă împiedică pe d-voastre să continuați**

colaborarea cu guvernul . " (**apaluze la majorități, întreruperi la PNL**) (p. 288)

ACCuza / dec.'31

▣ PNL: terorizarea Coroanei

" Însă vă trebuia o **temă teoretică**. Care este tema teoretică ?

Neconstituționalitatea acestui guvern !

În sesiunea motanilor pocăiți , era **constituțional** ;

în perioada mâțelor răzvrătite ,este **anticonstituțional** ."

(**apaluze prelungite la majorități și LANC**)

"D-lor , se înțelege , eu aș trece cu vederea această atitudine a d-voastră,

dacă n-ar fi un **gînd ascuns** în dosul acestei atitudini .Care este gîndul ascuns ?

Gîndul ascuns este : **să terorizați Coroana , ca întotdeauna**.

" Guvern neconstituțional ! Așadar, **cine a făcut guvernul anticonstituțional ?**

Guvernul, care este nevinovat ?Nu! **Regele !** Prin urmare , guvern neconstituțional !

Regele n-a respectat Constituția ! Și aceasta cadrează cu cealaltă notă ,

că i se zice :**guvern de dictatură** ." (p. 288)

[.....] D-lor, care este **scopul d-voastră ?**

Să răsturnați acest guvern, să dizolvați acest Parlament,

pentruca dvs nu v-ați fi agitat așa cum vă agitați în această perioadă

dacă n-ați avea perspectiva dizolvării acestei Adunări și **răsturnarea,**

încă o dată, a țării , punîndu-vă prefecti și primari ai partidului dvs.

Acesta este scopul dvs. Și atunci eu vă spun de la această tribună:

acest Parlament este indisolubil."(p. 289)

(**apaluze prelungite la majorități, exclamări la opoziție**)

[.....]

[LD : **ACCuza este mereu întrerupt de liberali, este apărat și încurajat să continue**

"rechizitoriul antiliberal " de către PTTopa (vicepreșed.Camerei) și de membrii majorității

; toată chestiunea este scandaloasă, huliganică, degradantă.... ;

Astfel se transforma ,treptat-treptat , campania contra lui Duca ,

în una dintre cele mai odioase înscenări politice , puse la cale de adversarii interesați ,

și speculată de Carol , avînd sfîrșitul fatal în dec.1933]]

"**Ce mai reprezentați d-voastre toți reprezentanții partidelor** , decît reprezentanți ai

unor partide , **din p.d.v. moral, falite ? Ce autoritate aveți dvs să pretindeți**

conducerea acestei țări, împotriva unui om de onoare și de înaltă autoritate , care

este d. prof.Iorga ? [...] eu aș vrea să ajung la o **concluzie politică** , în deosebi care

vă interesează pe dvs.**Șeful dvs. , d IGDuca, nu are autoritatea să pretindă**

a guverna această țară (**întreruperi la PNL**) după **atitudinea de la 8 iunie** ,

asupra căruia nu revin.[...] (**înteruperi la PNL**) (p. 292)
ACCuza / dec.'31, retro apr.'31

▣ **Guvernul Iorga**

[LD: m-am săturat ! Iar și iar, o ia de la capăt : argumentele și variantele ;
împrejurările căderii guvernului PNL ; apelul regelui la toate partidele; neputința
partidelor de a crea guvern de uniune; încercarea lui Titulescu ; chemarea lui Iorga ;
aici semnez doar câteva nuanțe semnificative]

ACCuza : " Pentru ce a fost chemat la guvern d.profesor Iorga ?

Iorga : "Să vă spun eu de ce : **fiindcă nu a cerut;**

și ceilalți nu au fost chemați, pentru că au cerut . " (**ilaritate**)

ACCuza : "Alegerea dlui prof Iorga se datorează faptului că **țara avea nevoie
de un guvern de autoritate morală** , după **tot dezmățul imoral** de pînă atunci
al partidelor." (**aplauze prelungite , îndelung repetate, la majorități și LANC**)

Era de așteptat ca Iorga să vină cu oameni din partidul său .

Nu! El își sacrifică cei mai buni prieteni , partizanii de partid, nu-i pune în funcții
(ex. cavalerul de Zotta, francmason cu merite, nu-l pune ministru al Bucovinei
sau primar de Iași !) , nu schimbă primarii, nu pune prefectii săi... (p. 289)

ACCuza / dec.'31

▣ **Parlamentul**

"Acest Parlament este indisolubil . Eu nu mă ating de prerogativele regale:

MSRegele poate oricînd să dizolve orice Parlament ; însă eu zic că **este indisolubil**
pentru **două motive:** unul teoretic constituțional și unul practic.

Motivul teoretic constituțional este acesta , că voim să intrăm în ordinea constituțională
neconținut turburată.**Un Parlament ales , trebuie să-și îndeplinească misiunea lui, în
curs de patru ani .**

[LD: **de ce nu a fost lăsat Parlamentul PNL să-și consume legislatura ?**]

Din rîndurile acestui Parlament, **se poate constitui**, dacă ministeriul d-lui Iorga n-ar
conveni, **și alte ministere .** (**apaluze la majorități - LD Lovitură sub centură !**)

Voce : Suneteți în contradicție cu d.președinte al Consiliului...

ACCuza : (**LD : dă înapoi !**) Țin să adaug că , **dacă** această Adunare nu ar lucra cu
guvernul Iorga, ar fi imposibil să-și continue lucrările sau ar fi foarte greu.[...] fiindcă
dacă acest Parlament nu poate merge înainte cu d.Iorga, fără Iorga va merge și mai
puțin... Din p.d.v.practic , **țara nu așteaptă alte alegeri ; țara așteaptă măsuri;**

"Prin urmare noi suntem siliți să lucrăm cinstit în acest Parlament ,

să venim fiecare cu **propunerile noastre și să dăm concurs** pentru a realiza **reforme
trebuitoare țării ."**(p. 289)

ACCuza / dec.'31

▣ **Partidele**

George Brătianu a amintit **marile fapte ale partidului liberal.**

"Eu am să-l răspund iarăși cu repetarea cuvintelor **lui Petru Carp**, cînd a fost vorba
de războiul de independență, cînd a spus că **războiul l-a făcut Regele și dorobanțul.**

Ei bine, d-lor, **marile fapte n-au fost înfăptuite de partide**, ci de avîntul națiunii "

(**apaluze prelungite la majorități și LANC**)

Voce PȚ: "Fără conducători"

ACCuza : "Conducătorii au corespuns avîntului acesta al națiunii , cum a fost la
realizarea Unirii , **dar nu partidele au realizat Unirea.**[...]

Partidele au compromis faptele mari

pe care le-a săvîrșit națiunea în avîntul său." (**apaluze la majorități și LANC**)

C-Toma (PNL-2) : "Aceasta este istorie?"

ACCuza : " **Da**, acesta este adevărul: **ați compromis Unirea săvîrșită în 1859,**
prin noaptea de trădare din 11 februarie 1866 ."

Iorga știe că la 3 apr. 1866 a pornit acea mișcare separatistă de la Iași,
Susținută de bani rusești..

"Ați compromis Unirea, ați compromis apoi Monarhia,

prin proclamarea republicii de la Ploiești , din 1870, de către partidul liberal..

Voce PNL: "La Ploiești a fost și Cațavencu "

Cuza : **Ați compromis Dinastia** , prin atentatul de la 1871, în sala Slătineanu, cînd
regele era să plece din țară... **Ați compromis reforma rurală** [.....]

Ați ruinat țara; ați distrus clasele organice ale nației românești ;
[.....] **Ați dus țărăimea** într-o stare de profundă mizerie. (p. 290)
ACCuza / dec.'31

▣ **Partidele și consiliile de administrație.**

[LD: în realitate, ACCuzanu a demonstrat nimic cu listele lui !
Nici măcar că "jidanii" erau peste tot .

Nu înțeleg cum se lăsau terorizați, astfel, oamenii politici !]

"Clasa de mijloc românească a fost distrusă de guvernarea partidelor,
iar **clasa conducătoare este în stare de inaniție și pieire.**

Dovadă că **intelectualii români nu își mai găsesc loc.**

Avocații au ajuns să nu mai poată pleda prin tribunale , cari sunt invadate ,de aceste
spețe de paraziți , care sunt jidanii, pe care d-voastre i-ați susținut (**ilaritate**) [...]

Contestați d-voastră că **șeful d-voastră este aliatul lui Filderman de la UER ?**

Contestați d-voastră că **ați lăsat ca: Basarabia, Maramureșul și Bucovina să fie**
colonizate de jidani ?

G.Bogdan -Duică (PNL) : Maramureșul încă de la 1828 era plin de evrei.

Cuza : "Dar acum **vine pedeapsa lui Dumnezeu** și vă voi spune cum.Deodată vine
teribila **prăbușire a lui Marmorosch & Blank**, sub ale cărei ruine **vă îngropați cu toții,**
dvs, reprezentanții partidelor politice. (apaluze LANC)

Citează din publicația "Compas- Rumanien" , pe 1930 (procurată de prof. Cătuneanu)
în care , la pag. 1030, la "**Zuckerindustrie** " apar toți membrii Oficiului de vânzare :

Moritz Blank (președ.) , **Zisu** (secretar), **Brener** (dir. general)

Apoi societățile : **Danubiana-București** (cu un belgian și I.Boambă (socrul) ;

cu T.Constantinescu , Zenescu ș.a) ; **Ripiceni** (în consiliul de administrație, C.Argetoianu
, apoi Oscar Kaufman, Manoilescu, Petre Papacostea-PP, AttaConstantinescu-

PNL,DRloanițescu -PNȚ,)

DRloanițescu (PNȚ) : A fost acolo între 1919-1921, când a plecat de la Banca
Țărănească , despărțindu-se de Argetoianu. Atunci s-a cedat fabrica de zahăr
(succesiunea Vernescu) acestui trust . De atunci nu a mai făcut parte din Oficiul
zahărului, de 10 ani nu a mai fost pe acolo, nu a luat tantieme.

De 20 de ani el a luptat contra trustului zahărului, și în direcția aceasta a scris,
a vorbit, a ținut lecții.

ICCătuneanu : Eu v-am găsit în "Wiener compass" ca cenzor.

DRloanițescu :Cum poate susține așa ceva Cuza, când , împreună, au luptat contra
acestui trust odios ; nu este ceva josnic din partea lui ?!

(**ACCuza o scaldă !**)

ACCuza : Fabrica "**Chitila-București**" (cu mulți liberali : Tancred Constantinescu,
Săvescu, ing.Bujoi, Cipăianu) : La **Ițcani** (baronul Stîrcea, Filderman, dr.Eusebiu
Popovici , NDChirculescu ...)

IGDuca : " Da, și ne face cinste."

Cuza : la **Lujani** (Oscar Kauffmann, Aristide Blank, Mihai Popovici ...)

La **Zarojani** (Ion Pillat, V.Rațiu, Ștefan Cerkez) .La **Ucica** (Maurice Blank, Oskar
Kauffmann, Garoflid..)

"D-lor , aceasta este situația adevărată a partidelor vîrâte în consiliile de administrație ale
afacerilor lui Marmorosch... care acum este falită !

[**ACCuza este mereu întrerupt de liberali, este apărat și încurajat să continue**
"rechizitoriul antiliberal " de către PTTopa (vicepreșed.Camerei) și de membrii majorității
; toată chestiunea este scandalosă, huliganică, degradantă.... ;]

"Ce mai reprezentați d-voastre toți reprezentanții partidelor , decît reprezentanți ai
unor partide , **din p.d.v. moral, falite ? Ce autoritate aveți dvs să pretindeți**
conducerea acestei țări, împotriva unui om de onoare și de înaltă autoritate , care
este d. prof.Iorga ? [...] **Șeful dvs. , d IGDuca, nu are autoritatea să pretindă**
a governa această țară (întreruperi la PNL) după **atitudinea de la 8 iunie** ,
asupra căruia nu revin.[...] (**întreruperi la PNL**) după toate turburările care le faceți dvs
neconținut, **șeful d-voastră nu are calitatea să ceară guvernul "**(p. 292)

(**apaluze la majorități, protestări la PNL**)

ACCuza / dec.'31

▣ **P.P.-Averescu**

Împreună cu generalul Averescu, la Iași, la 3 aprilie 1918, a avut onoarea să

semneze Procesul-verbal de constituire a Ligii Poporului. Oteteleşanu nu era acolo.
Oteteleşanu : " Vă înşelaţi. Am iscălit actul constitutiv în casa lui Matei Cantacuzino, împreună cu d-voastră."

Cuza : "Eu am o deosebită stimă pentru şeful Ligii Poporului şi o deosebită dragoste.

Am regretat că Liga Poporului s-a transformat în partidul poporului.

Şi în momentul când s-a transformat în Partidul Poporului, eu nu am mai putut conlucra cu d. general Averescu. Iar **cînd am văzut că în PP vine Take Ionescu ...**

Oteteleşanu : "N-a fost. A fost o colaborare de guvern."

Cuza : ... atunci, d-ilor, cu regret , **am părăsit orice gînd de conlucrare cu d. mareşal Averescu.** (p. 292)

ACCuza

▣ **PNT**, ardeleni , regionalism

[LD : chiar dacă la acest capitol **ACCuza pune degetul pe o rană reală, felul cum o face, apoi degenerarea în calomnie şi scandal** provocată de cuzişti, transformă totul în **gîlceavă de mahala**. Cu atît mai evident cu cît "ţinta" , de data asta, sunt **ardelenii moderăţi, cooperanţi, loiali ideii de apropiere** .Bătrînul acesta nu poate decît să declanşeze zîzanie...]

În ziua de 1 dec.1931, Parlamentul a sărbătorit marele act naţional al unirii Ardealului. El nu a luat cuvîntul, nu a participat la sărbătoare, din două motive , sentimentale şi politice.

Şi-a adus aminte de lupta lui pentru realizarea marelui act.

De serbarea lui **Horea , de la 1884**, iniţiată de el , pornită la Iaşi...

De luptele **Ligii Culturale**, pe care a înfiinţat-o la Iaşi, în **1890...**

De suferinţele îndurate la Iaşi, **în anii războiului** , de iarna grea a anului **1916**, cînd **regele Ferdinand** nu avea locuinţă ,

şi rătăcea cu vagonul între munţi şi Iaşi...

" Şi, d-ilor, la urmă, ne-am văzut trataţi noi **-Românii de aici, cari am jertfit 800.000 de eroi pentru unirea Ardealului - am fost trataţi cu dispreţ de < regăţeni >**

(**Părintele Manu intrerupe**) Este o foarte mare problemă, părinte Manu.

"Şi atunci , mi-am zis eu , **acestei agitaţii pe tema <regăţenilor>** ,

pentru ca unii, ca < ardeleni > să-şi asigure perpetuitatea guvernării ,

acestei agitaţii nesănătoase, care dezbină neamul românesc,

acestei agitaţii trebuie **să i se dea** , odată pentru totdeauna , **un răspuns hotărît :**

că noi, Românii, indiferent din ce partid, nu tolerăm o asemenea politică de

învrăjbire şi de aţîtare : politica împotriva < regăţenilor.> (apaluze) Iar d-voastră ,

care aţi făcut această politică de învrăjbire ,

eu **vă sfătuiesc** de aceea că mai întîi **să nu mai apăreţi cu chestiunea regăţenilor**

şi cu pretenţia ca d-voastră să guvernaţi ţara pentru că sunteţi ardeleni,

pentru că **această manoperă în ţara noastră nu prinde.**

Noi rezistăm împotriva acestei tendinţe , **suntem cu toţii români, şi nu facem această**

deosebire dacă suntem **regăţeni sau ardeleni."** (apaluze la majorităţi)

Spun cuvîntul hotărîtor : **regionalismul acesta care ne dezbină şi care ne degradează**

G.Moroianu :Jos regionalismul !

D.Manu :Jos fripturismul !

ACCuza : **Această politică**, părinte Manu, d-le Mihalache, şi dvs toţi ceilalţi din partidul Ţărănesc, **trebuie să tindeţi de a o înlătura** (proteste la PNT)

Voicu Nişescu : "d-le Cuza, nu credeţi că ar trebui să puneţi capăt acestei atitudini ?

Dvs.calificaţi drept regionalism dreptul nostru! Nu vedeţi că ironia dvs este deplasată ?

Dr.V.Trifu : Spune aceasta la loja "panonia" unde eşti şef!

Voicu Nişescu : "Nu ştiu de nici o Panonia" !

Dr.Trifu : Amsă-ţi aduc eu diploma.

Nichifor Robu : "Nu este masonerie aici !" !

Voci :La Panonia! La Panonia!

D.Manu : **Dle Robu, măsoară-ţi cuvintele , că vorbeşti cu acela care a proclamat Unirea încă din timpul cînd era în Siberia! "**

Robu : "Binecuvintează-l părinte şi spune-i să iasă din masonerie"

ACCuza : " Eu vă atrag atenţia că **în dosul acestei politici este un fapt grav** , de care sunteţi acuzaţi.Faptul grav este că d-voastră **faceţi politică regionalistă, sunteţi acuzaţi de confesionalism.** (**întreruperi la PNT**) (p. 292)

[LD: din păcate, lipsă 2 pagini]
ACCuza / dec.'31

▣ Doctrină economică sui-generis

[LD : își dezvoltă teoria în confruntare cu PP și PC-"țepist" , pe care îi și încurcă.
Notez câteva idei ale teoriei sale]

Otetelișanu (PP) spune :să ne găsim debușeuri pentru produsele industriale în țările vecine ; în industrie și comerț este scăparea noastră.

/ El spune: industria și comerțul sunt peirea noastră. **Tot comerțul și toată industria sunt străine, se află în mâinile jidanilor, care au desnaționalizat orașele.**

Spulber (PC) spune: noi nu facem nici o deosebire între cetățeni, privind religia.

/ El spune:Noi facem **.Dvs sunteți "conservatori ai jidanilor"**

"Va să zică , să știe poporul românesc că la dvs.se găsesc jidani conservați .Să știți că venim la dvs cînd avem nevoie de ei [...]

" eu cer sprijinirea evoluției economice de la industrie la agricultură; va săzică contrariul celor susținute "țepistul conservator" d.Otetelișanu. "

Cantacuzino -Grănicerul (PC): **guvernul lorga este un guvern conservator.**

Așa a spus și d-profesor.

/ El spune: **Boierii au condus această țară 6 secole** și au condus-o bine , pînă la 1866.

Și după aceea, **tot boierii au condus-o** .Și acum tot boierii o conduc.

lorga , Argetoianu ,Cantacuzino, sunt boieri .

"Dar din nenorocire nu mai este sistemul. "(p. 296)

ACCuza / dec.'31

▣ Problema jidovească.

LANC cere " rezolvarea problemei jidovești, prin eliminarea jidanilor."

"Aceasta este cauza de conflict între noi și dvs ; nu alta.

Cine ni se pune deacurmezișul , în momentul cînd luptăm ca să rezolvăm această mare problemă, îl considerăm ca dușman și ne va găsi pe noi ca dușmani hotărîți.

Nu admitem ca dvs. să faceți politică antinațională , susținînd pe jidani

și vă prevenim că se apropie timpurile cînd

această mare problemă națională , astăzi cu caracter internațional , va fi rezolvată ."

"Dacă dvs nu mă credeți, dacă dvs stați încă sub presiunea acestei mentalități de

frică,de îndoială, apoi eu, am să vă reamintesc că , pe cînd la 1879 ni s-a impus

modificarea art.7 din Constituție, de către toate puterile întrunite la congresul de la

Berlin,azi, în acelaș Berlin, triumfă programul nostru în întregime

și la primăvară Hitler va fi stăpîn în Germania.

(d.deputat Singer întrerupe)

Nichifor Robu : "dta să te duci în Uganda!" (întreruperi, mare zgomot)

D.Arțăreanu : Respectă Adunarea , dle Robu .Dacă d.președinte nu știe să te cheme

la ordine, noi suntem aici ca să te facem să înțelegi că nu trebuie să ai o asemenea

atitudine în Parlamentul român" (zgomot, întreruperi)

Dr.T.Topa : "Eu știu să chem la ordine pe toată lumea;

însă dvs.nu știți să respectați cuvîntul"

S.Singer : " Nu este permis ca unui milion de cetățeni ai acestei țări să li se dea

numele de jidani. <Jidani > nu este termen parlamentar , și vă rog ,

dle președinte , să nu mai permiteți a se întrebuița astfel de expresii "

(Nichifor Robu întrerupe, mare zgomot)

I.I.Mirescu : "Dle președinte, d.Robu a amenințat pe d.Singer.Ce aveți de spus ?"

(întreruperi la majoritari, mare zgomot)

lorga : "Ce ai d-ta să-l întrebi ? "

Robu : **"Să fiți mulțumiți că stați la ușa acestei incinte .(Întreruperi, protestări, la PSD.d.deputat Singer întrerupe.Se naște un schimb de cuvinte cari nu se aud din cauza zgomotului)**

P.T.Topa : dl Cuza are cuvîntul în continuare ...(p. 297)

ACCuza / dec.'31

▣ Guvernul lorga .

" Am ajuns la limita cuvîntării mele.Țin să vă declar că,

politica noastră nu este politica actualului guvern. (exclamări)

Între d. profesor prim-ministru Iorga și între mine, **este o deosebire de metodă :**
d. profesor **Iorga procedează după metoda pozitivă a realizării binelui;**
eu, urmez metoda negativă : a distrugerii răului.

" **D. profesor Iorga**, cu răspunderea d-sale de șef al guvernului, procedează conform
politicii sale. **Noi, cei de la Ligă, urmăm politica noastră.**

Nu voim să solidarizăm guvernul și pe nimeni cu această politică.

Dar veți înțelege , că **noi nu putem părăsi politica noastră ,**
tocmai în momentul când ea este pe cale să se realizeze aiurea.

" **Ar fi o extremă rușine ca să se agite această mare problemă jidănească în**
Germania, unde există **1 la sută jidani și să nu existe în România ,**
unde jidanii au completă stăpânire asupra pământului, asupra industriei și asupra
orașelor , așadar, în parte, asupra culturii.

"De aceea , **noi ne considerăm aici că îndeplinim o mare misiune națională și vă**
rugăm pe d-voastră, **dacă nu vreți să intrați în conflict cu noi,**

să nu ne împiedicați și să nu vă opuneți la realizarea acestei politici ,
care interesează toată nația românească.

Iar **dacă veți încerca, pe căile d-voastră, să ne opriți** de la rezolvarea acestei
probleme, să știți că **vom merge împotriva oricui,**

pentru a realiza ceea ce credem noi că este binele nației românești ,
primejduită astăzi în existența ei."

" Cu privire la mesaj [...] întrucât etc, etc ... vă declar că **voi vota Adresa."**

(p. 297)(**apaluze la majorități și LANC**)

ACCuza / 3 dec.'31

9.) **ACCuza, intervenție la interpelarea lui V.Demetrescu -Brăila**

(DAD, MO 22, șed. din 12 dec.'31, p. 677-678)

A.C.Cuza : "După strălucita cuvîntare a d-lui prim.ministru,
să-mi dați voie și mie să spun cîteva cuvinte în această chestiune ,
autorizat prin aceea că **eu am fost acela care**
am vorbit de revizuirea tratatelor , într-o Cameră anterioară ."

ACCuza /

▣ **Incident diplomatic protocolar**

"Dar înainte de a intra în explicații [...]să-mi dați voie să
protestez în contra atitudinii d.dr.Demetrescu-Brăila, față de un **act de curtoazie**,
indiferent din partea cui ar veni , dar care a venit din partea **contelui Bethlen ,**
care a fost **primit de MSRegele la Timișoara.**Cred că MSR are dreptul să primească
pe oricine voiește, și că **nimeni dintre dvs.nu are căderea a se amesteca**
în **relațiunile de curtoazie** pe care **Regele le poate avea cu bărbații de stat străini .**

Demetrescu-Brăila: Am spus că nu se poate refuza acest lucru.

ACCuza: Sunt încălcări nepermise din partea unui deputat , care se prezintă la această
tribună , pare că avînd pretenția de a fi trimis ambasador la Roma,
întrucît interesele României sunt primejduite din partea Italiei.(**protestări la PNL**)

C.Xeni :"N-ați înțeles cuvîntarea"

ACCuza :"Prin urmare, **contele Bethlen a putut să vie în România și nu numai să fie**
primit de MSR, dar contele Bethlen **putea să fie primit de oricare din noi.**

Suntem oameni de partid, suntem președinți ai unor grupări , putea să vină

și este **pentru noi o cinste ca să primim pe toți oaspeții noștri**

așa cum face orice bun român." (p. 678)

ACCuza / dec.'31

▣ **Revizionismele**

" Ce este acum cu **revendicările legitime** , din punctul lor de vedere , **ale unguirilor**,
și pe care **le-am avut și noi față de unguri** atîta vreme.

Aceasta nu este acum în discuție.

Eu vreau să vă atrag atenția numai asupra unui lucru nepermis.

Se trezește un senator american **Borah** și acest senator ia o hartă și pe harta aceea trage cu creionul roșu , nu știu ce **fantezie** , pe care o are în mintea lui. iar **d-voastre vă alarmați și adresați interpelări guvernului."**

Iorga : " Îmi dați voie.Vorbind cu un om de stat francez despre declarațiile d-lui Borah, i-am spus: < **în zadar trimiteți atlaze d-lui Borah** , d-lui nu înțelege nimic din atlaze , **trebuie invitat în Europa să călătorească** și, când se va întoarce înapoi, **nu va mai vorbi așa.** > "

ACCuza : "Dar de ce nu vă alarmați dvs. , cum v-ați alarmat de atlasul lui Borah, de faptul că **ministrul nostru de la Washington** [?]

ia în căsătorie pe d-șoara Borah ? (ilaritate)

Da ,este **un zvon mai senzațional** decât acel cu atlasul."

Iorga : " Iată un serviciu diplomatic , pe care eu l-aș putea aduce cu greu, iar d-voastră încă mai mult " (ilaritate)

dr Lupu : " D-le Cuza, **ești informat greșit.**Mai întâi el nu este căsătorit, și al doilea **este vorba de Baruh ."** (ilaritate)

Argetoianu : " Dle Cuza, vreau să vă spun că este unul **Borah**, al doilea **Baruch**, și mai este și un al treilea, **Burâh"** (ilaritate)

ACCuza : A citit în ziare și și-a zis că ... intriga ungurească și propaganda americană cade de la sine... și **s-a liniștit !**

" Este însă în chestiunea aceasta ceva. **Două lucruri de mare importanță** : atitudinea noastră față de **Franța** și atitudinea noastră față de o altă mare problemă pe care eu am discutat-o altădată : **revizuirea tratatelor.**

Eu cred , dlor deputați , că **prietenia noastră față de Franța , se poate împăca** am susținut-o - **cu revizuirea tratatelor.**(**murmure , protestări**)

General M.Racoviță : "**Cu care tratate ?"**

ACCuza : " Lăsați-mă să vorbesc.**Noi ne păstrăm toate sentimentele și legăturile noastre cu Franța** , asupra acestui punct nu este nici o discuție.

G.Bogdan-Duică : "Dle Cuza , spuneți-ne **ce dați d-voastră personal Ungariei, pentru această pace ?**

C.Argetoianu : " Dle Bogdan -Duică , **ar trebui să nu-l întrerupeți pe d.Cuza** în această parte a discursului d-sale, fiindcă atunci **când un deputat** , de la această tribună, vorbește despre **posibilitatea de a se revizui tratatele, este bine să fie lăsat ca un caz izolat** " (**aplauze**)

I.Costinescu : "**Izolot și anormal**"

ACCuza : " Răspunsul diplomatic al d-lui ministru de Finanțe mă satisface pe deplin, și **eu mă mulțumesc cu atitudinea și cu situațiunea mea de om izolat** , d-voastre nu puteți avea nici o pretenție față de mine.

D-voastre , împreună cu d.ministru de Finanțe, **împărtășiți cu totul altă părere.**

Bine înțeles, **eu rămân ca un om izolat** , dar în această calitate , dați-mi voie să spun părerea mea.**Părerea mea este acesta** : nu ne atingem de relațiunile noastre de prietenie cu Franța și, prin urmare, **când vin și vă vorbesc de revizuire atratelor , nu înțeleg să sacrific relațiunile noastre de prietenie cu Franța ."**

gral Racoviță : "**Nici teritoriul național !**"

ACCuza : "**Aceasta bine înțeles ! Nu trebuie însă să-și închipuie Franța că noi suntem niște copii nevîrstnici, și că trebuie să urmărim ori și ce atitudine pe care ea o poate avea, și care poate să convină intereselor noastre sau nu . Dacă ar fi așa, se înșală.**Noi suntem oameni maturi și **voim să conducem politica noastră așa cum o înțelegem noi, fără să jignim pe nimeni ."**

[**LD : urmează o dispută parlamentară, între cuziști și liberali, la care Cuza îi avertizează pe liberali că , dacă nu-l lasă să vorbească, nici el nu-l va lăsa**]

"D-lor, **păstrarea sau revizuirea tratatelor, depinde de stările de fapt.**

Cînd este vorba de revizuirea tratatelor noastre , a tratatelor care s-au încheiat atunci, în1918, 1919, **se cere să știm stările defapt**, sau starea defapt, între națiunile care au încheiat aceste tratate , **este ea aceeaș cum era la 1918 sau 1919**, sau nu este aceeaș ? Pentrucă, d-lor, **tratatele trebuie să corespundă unor realități . Realitatea de astăzi** , 1931-1932, **este ea realitatea de la 1919**, cînd s-a încheiat tratatele ? **Eu susțin că nu.**Întru cît s-a schimbat această realitate ?

Apoi, d-lor,s-a schimbat.În primul rînd, ați vorbit aici de Italia.S-a schimbat, întrucît **sora noastră Italia, este în conflict cu Franța ...**

C.Argetoianu : cere președintelui să intervină, deoarece ACCuza nu era asociat la interpelare [**urmează o ciorovăială**]

10.) I.Cătuneanu (LANC) , discurs la conversiune , 4 martie '32

(DAD, MO 53, șed. din 4 martie, p. 2009- 2012)

Cătuneanu /

▣ Greșeli în politica economică.

" **Măsura conversiunii** izvorăște dintr-o **aspră necesitate** , ce se explică nu numai prin **criza mondială** , dar care își trage origina în bună parte **și din greșelile celor cari timp de un deceniu au guvernat rînd pe rînd România**.[...]

Această **criză** apăsînd greu asupra vieții noastre economice , este incontestabil că **sporește suferințele** noastre actuale.Dar nu se poate tăcea de la această tribună **asupra greșelilor** care s-au săvîrșit la noi **față de agricultură** ,

care este cea dintîi ramură de producție și cel mai bogat izvor de venit național."

" Prin **reforma agrară** s-a înfăptuit **operă de dreptate socială** ce nu mai putea întîrzia; iar **în provinciile unite** s-a făcut mai mult decît atît , s-a săvîrșit **un act de considerabilă întărire a naționalității noastre**.

"Dar noua proprietate , fie creată fie sporită prin împrumut , se cerea să fie consolidată [...] printr-un credit ieftin , acordat cu promptitudine și bine controlat .

Ce au făcut guvernării noastre ?

În această țară eminentemente agricolă, în loc să întemeieze un credit agricol, au venit cu creditul industrial.[...] Eu cred că în această privință **s-a comis o greșală**

în ce privește **clasificarea necesităților** de prim ordin [...]

Mă întreb , de ce **guvernării noastre nu s-au inspirat** din fapta cuminte și prevăzătoare a **înaintașilor noștri din România -Mică ?** [...]

Urmașii lor din România-Întregită au făcut o politică diametral opusă : au neglijat primatul agriculturii [...] A fost desigur, o greșală."

Cătuneanu / mart.'32

▣ Camătăria

" Dar intervine a **doua greșală** de care **s-au făcut vinovate toate partidele politice cari ne-au guvernat** în primul deceniu al României Întregite:

s-a lăsat țărănimea în voia soartei .Nu s-a mai îngrijit nimeni de această țărănime împrumutată.[...]s-a lăsat **în mîna cămătarilor** [...]

deși aveam la dispoziție un instrument făurit de alții [...]

în teritoriile alipite cari au aparținut odată fostei monarhii habsburgice, **funcționa o lege contra cametei** .

Această lege trebuia aplicată, nu numai cu toată rigoarea, dar **trebuia extinsă pe întreg teritoriul statului**.Legea a dat roade timp de 50 de ani și în Germania.[**explică principiile legii**]

Legea aceasta **nu s-a aplicat** nici în noile provincii, **deși nu fusese anulată**, spunîndu-se că acăzut **în desuetitudine** ...

Dacă ar fi fost aplicată, "**am fi salvat** în bună parte **Maramureșul de cămătăria jidovească** , acel județ oropsit , unde **neamul ni se stinge**, unde **jidovimea crește și înflorește** . (**apaluze la LANC**) [...]

Profită jidovimea parazitară a cărei îndeletnicire atavică este cămătăria atroce și destructivă."

Cînd interesul aceluiaș **neam venetic** cere să se aplice ceva din vechiul regim **legea executărilor silite** - prin care **se desrădăcinează populația de baștină, ea se aplică !**

[**dă o serie de exemple din Maramureș , Samuel Singer îl contrează, CZCodreanu îl secondează**]

Argumentează de ce **creanța poate fi ajustată**, deoarece nu intră în ceea ce înseamnă "proprietate" , în dreptul real...

M.Ghelmegeanu : Înalta Curte de Casație s-a pronunțat în alt sens,la interpretarea **art. 17** din Constituție

Cătuneanu : Jurisprudența Curții de Casație nu este constantă...

GGGhițescu : Și noi ce trebuie să luăm în considerație,părerea Curții sau a dvs.?

Cătuneanu : Art. 21 din Constituție prevede că **statul poate interveni** prin legi în raporturile dintre factori, **pentru a preveni conflictele economice și sociale**.

În Maramureș, Bucovina și Basarabia, **creditorii cămătari**, după ce au primit toată suma datorată, **dau debitorului o chitanță și păstrează polița** ,

pentru a-l chema iar în judecată ! [citește scrisori primite de la țărani , in acest sens]

Concluzia : nu se poate ca , din scrupule constituționale, să se mai tolereze situația.

[...] În afară de **nordul țării** , și în special de **Maramureș**,

unde fiecare casă jidănească este o cârciumă și o oficină de cămătărie,

creditorii cei mai mulți , sunt **băncile**.

Iosif Fischer: Niciodată nu ați fost în Maramureș ca să cunoașteți situația de acolo.

Cătuneanu: Am fost în Maramureș, am candidat acolo...

Landau: Și ați căzut în Maramureș...

Cătuneanu : Sunt bănci și bănci...

Iosif Fischer întrerupe...

Violel Trifu : Dacă mai întrerupeți, nici unul dintre d-voastre nu va mai vorbi liniștit. Vom face și noi la fel.

Cătuneanu : Sunt bănci care **merită tot sprijinul** : **băncile de credit popular** de peste munți. Nu cum a procedat ministrul de finanțe **Argetoianu**, care a sprijinit **banca jidanilor Blank și Szopkes** , cu 2 miliarde...

Cătuneanu / mart.'32

▣ Conversiunea

" După convingerea mea, închei zicînd: **să colaborăm** cu toții spre a făuri din proiectul propus **un instrument necesar de păstrare a pămîntului strămoșesc**

în mîinile aceluia care de veacuri îl fac să rodească și care astăzi , ca și în trecut, conștiue **elementul susținător de stat** " (aplauze LANC)

Cătuneanu / mart.'32

11.) **ACCuza (LANC)**, **Intervenție** : **în așteptarea victoriei lui Hitler în Germania** ,

(DAD,MO 56, șed. din 7 mart.'32) 7 mart.'32

[**LD: fișă.nexeroxat**

Din acest episod , și din altele, nu mă deranjează atît **entuziasmul miop al hitlerismului cuzist**, cît **inconștiența** cu care , totdeauna, **se hlizeau parlamentarii români !**]

ACCuza : "La 13 martie , vă atrag atenția ,că se hotărăște într-o țară foarte prietenă cu noi, **se hotărăște soarta politicii europene**"

Voce :Hitler !

ACCuza: "**Da, Hitler.Și la 13 martie vom vorbi cu dvs altfel !** "

(**exclamații, ilaritate**)

C.Argetoianu : "Mi-i frică că vă veți dovedi mai tare în economie, decît în politică "

ACCuza :Să așteptăm d-le ministru ...

Pamfil Șeicaru : " Cred că bucuria noastră nu poate fi prea mare , pentrucă **Hitler este pentru revizuirea tratatelor**"

ACCuza : "**Am relațiile mele cu Hitler** și , în această privință , **am luat toate măsurile** " (**mare ilaritate**)

Șeicaru: "Luați seama, pentru Germania tratatele de pace sunt petice de hîrtie , dapoî vorbele! "

ACCuza : Pe noi nu ne surprind evenimentele , grație mie " (**ilaritate**)

C.Zamfirescu : "**Aghiotantul lui Hitler este Rosenberg** "

ACCuza : "**Da, am avut ocazia să-l cunosc personal** "

ACCuza / mart.'32

12.) **Eugen Goga ,(PNA)** , "**Hitler la noi**" , "**Țara Noastră**" , ? apr.'32

(Preluat de "Dimineața" , nr.9097, ? apr.'32)

[**Sub acest titlu, Eug.Goga a publicat un articol în care a comentat Pactul Hitler-Cuza**, prin intermediul **național-socialiștilor sași** din Ardeal, conduși de **Fabricius**.

"Dimineața" reproduce fragmente]

Eug.Goga / apr.'32

▣ "Pact hitlerist "

"Iată însă că d.**A.C.Cuza** , prin fiul d-sale,[**G.A.Cuza**] face o alianță , un pact formal, cu reprezentantul lui Hitler la noi.Acest fapt agravează situația .

Și dacă, prin el, d.**Fabricius** este oarecum acoperit,d-l **ACCuza** se descoperă într-o lumină pe care nu o considerăm deloc favorabilă țării.

S-a zvonit la început, despre un simplu aranjament electoral, în vederea apropiatelor alegeri.

Înțelegerea aceasta nu era de natură să neliniștească pe nimeni, deoarece concepțiile arice , în materie politică, ale reprezentantului tipic al antisemitismului românesc, erau oarecum în evoluție normală.

Dar un pact cu tendința de a fixa o atitudine de caracter internațional , este cu totul altceva.**Un astfel de pact**, făcut chiar și de un organism politic cu puține resurse în masele largi ale României, trebuie reprobabil cu toată energia.

Rolul acesta ar trebui să-l aibă, în primul rând, guvernul în fruntea căruia se găsește d.**Nicolae Iorga**.

Se pare însă că primul ministru , încurcat și d-sa într-o tovărășie electorală de viitor,cu d.**ACCuza**,

nu poate sau nu vrea să-și spună cuvântul său.

Datori sunt deci aceia cari au obiceiul de a se pune de acord cu interesele generale, fie că sunt la guvern sau nu, să-și spună cuvântul. [.....]

Bineînțeles, d.**ACCuza**, în patriotismul său, făcând concesiile pe seama aliaților noștri, își închipuie că ne salvează pe noi.

Dar această naivitate nu ne mîngîie deloc și ea nu scuză prin nimic acțiunea d-sale detestabilă , din punctul de vedere al intereselor românești , cari nu pot fi satisfăcute , decît prin intangibilitatea tratatelor.[.....]

Prietenia cunoscută dintre d-nii N.Iorga și ACCuza, este desigur văzută de către cei ce au ochi la București să vadă.

Oscilațiunile primului ministru , în materie de atitudini politice, sunt și ele, cum s-ar zice, trecute în patrimoniul preocupărilor mondiale. N-ar fi deci de mirare dacă din această prietenie s-ar trage concluzii dăunătoare țării ."

Eug.Goga / apr.'32

Căderea guvernului Iorga

Guvern de alegeri Vaida

13.) Afișe electorale, Manifeste, LANC-ACCuza , iul.'32

(BCS, fd.St.Georges, pch.LXVII, ds. 2, f.25, 70, 75)

Imn național-creștin (dedicat lui ACCuza)

".....

De ce lăsați dar , oare, să fie chinuită ,De ce ocrotiți jidanii, de ce i-ați ocrotit ?

.....

Români! Priviți cu toții ce șerpi au încălzit ,
Jidanii n-au iubire, Semiții nu au țară ,
Ei ne urăsc Națiunea și Neamul fac de-ocară
Și nimeni nu-i întreabă, și ei nu se opresc
Și totul jefuind, în toate ne distrug.
Ne-au otrăvit credința prin sîngele ce-l sug .
Azi zugrumat de dînșii e Neamul Românesc.
Români ! Veniți la luptă și blestemați să fie ,
Cei ce ne vînd la Jidovi, pe treizeci de arginți,

Limbă și sfință țară : Blestem pe Jidovi
Iar Jidovii afară din buna Românie.
Jidanii toți să plece , precum n-au fost chemați,
Din Dunăre la Nistru , din Tisa pîn la Mare ,
Români, să trăiți liberi în România Mare
Și-o țară românească urmașilor să dați ! "
Imnul național-studentesc (de Justin Iliescu)

" Studenți creștini din România Mare,
Se-mbracă-n doliu Neamul Românesc.
Jidanii ne zugrumă națiunea-bis-
Și-avutul țării noastre -I jefuesc
Din nepăsare azi să ne trezim,
Suntem prădați de liftele păgîne,
Și țara cere să o mîntuim,
Nu vrem să mai fim sclavii jidovimii
Vom nimici dușmanii țării noastre -bis-
Și-om înfrunta al hoardelor avînt,
Nu șovăiți, dreptatea e cu noi,
Și vom strivi dușmanii sub călcîie,
Sau vom muri cu glorie în război ! "

Manifest electoral

[LD: **Vezi la fișier partide mici , ceva despre PSN-Șt.Tătărescu**
Nu prea am găsit "urme" ...]

Ascultați porunca vremii !

Votați numai linia orizontală _____ , drumul drept !
Semnul de vot al **Ligii Apărării Național Creștine** ,
Cartelat cu **Partidul Național-Socialist** [Ștefan Tătărescu] care luptă :
1.Muncă și pîine pentru toți.
2.Desființarea șomajului, prin **deschiderea forțată a industriilor închise**.
3.**Revizuirea averilor** făcute prin furt și jaf.
4 . [LD: lipsă text]
5.**Pedeapsa cu moartea** , de la ministru , pînă la ultimul perceptor ,
care s-ar dovedi că fură banul țării .
6.**Comerțul liber**, speculanții pedepsiți.
7. Orașenii și sătenii vor fi scăpați de jugul datoriilor ,
prin **programul socialist-național** [?]
Trăiască **ACCuza** și **Ștefan Tătărescu** !

Manifest electoral

Cetățeni ai Capitalei !

Băncile jidovești au avut grijă să așeze în **Consillile lor de administrație**,
politicieni din toate partidele, pentru ca , la adăpostul guvernelor,
să vă fure economiile și apoi, cu potofolii putrede, să falimenteze.

Cetățeni !

Ați rămas săraci, iar **bancherii jidovi și-au plasat economiile voastre, pe numele lor,**
în băncile din străinătate.[.....]

Nici un vot pe listele politicianilor jidoviți !

Votați cartelul Liga Creștină ACCuza cu **Partidul național-Socialist** .Votați linia
orizontală !

Manifest electoral

foto **col.A.Vasilescu-Lascăr** , Lista nr.7, pentru Senat

(Text în l .franceză, rezumat în l.română :

scrisoarea adresată de el lui Avénol, la 13 iul.'32)

Jidanii au complotat 40 de ani contra umanității , izgonind dintre bogății argintul
și moneda din circulație , **provocînd criza economică mondială și sărăcirea lumii** ,
nu numai România.

Votați-ne odată și pe noi, ca să răsune răspicat glasul nostru în Senat.

Mă veți răzbuna contra calomniatorilor de totdeauna,
care au făcut tot posibilul ca să mă scoată pe mine din viața publică.

LANC + PNS / iul.'32

14.) Rezultatele alegerilor din 17 iul.'32

Vezi fișiere **Alegeri și Sistem de partid.**

Validarea deputaților , pe provincii și județe

(DAD, validările, MO nr.4- 9 , 3-12 aug.1932)

Deputați : **ACCuza** (Bălți, Rădăuți) , **GH.A.Cuza** (Iași , Storojineț) , **Nichifor Robu** (Rădăuți) ,

Vasile T. Prelipceanu (Bucovina) , **I.Vasilii -Oituz** (Bacău) ,

T.Hușan , Marcel Adam, col.Tr.Stoica, C.Popoiu (?)

Senator : **Iuliu Mumuianu**

LD : Mi se pare **mai importantă preferința electoratului** decât

reprezentarea parlamentară (care nu oglindește aritmetic această preferință)

De aceea, încerc o **diagnosticare politică după opțiunile electoratului,**

nu după combinații și calcule electorale, sprijinite pe "primă" ..

LD: cuprinde liste, candidați, contestații, polemici despre desfășurarea alegerilor , validarea .

În toate provinciile , **batalia electorală** s-a focalizat în lupta dintre **PNȚ și PNL,**

ambele partide făcând parte, în fond, din categoria **partidelor democratice.**

Dar ravagiile crizei economice, demonetizarea și demonizarea partidelor,

(cultivată cu obstinență în regimul "Uniunii")

a împins **electoratul** spre **curențele cu accente radicale .**

Rețin aici și acum și rezultatele PNA-Goga, pentru a avea o estimare ,

în perspectivă, a fuziunii LANC cu PNA-Goga

MUNTENIA ȘI OLTENIA , 17 județe

(DAD, validările, MO nr.4- 9 , 3-12 aug.1932)

LD concluzii : provincie cu spectrul politic echilibrat,

cu evidentă **structură polarizată ,** între **PNȚ și PNL ,**

care indică **virtualitatea rotativei.**

Scrutinul nu oglindește explicit această structură, datorită dizidențelor din aceste partide.

Locul III - de eventual "arbitraj" , ocupat de partidele "conservatoare " ,

fie **PP, PND, PNA .Celelalte curențe , slab reprezentate .**

Nu se profilează nici o alunecare spre extreme (stînga sau dreapta)

1.Ilfov- București -

(DAD, MO 4, 3 aug., p. 61)

Notă LD: PNL1+PNL-2 , au avut 43.664 voturi (față de PNȚ)

Dacă nu erau divizați, categoric cîștigau alegerile.

PNȚ, al doilea ca forță (38.212)

PP+PNA , au avut 8804 .Uniți sau divizați, tot aceea ar fi fost.

Urcau ,doar, de pe locul V , pe locul III , și ar fi fost, astfel, **al 3-lea partid, ca forță .**

Partidul	Voturile	Locul
PNȚ	38.212	1
PNL-ducist *	31.250	2
PNL-georgist	12.414	3
PNA -Goga	4.422	6.
LANC	1.351	11
P.Evreesc	1.273	12
Gruparea "CZCodreanu"	895	14

2.Arges .Pitesti

Județul alege **6 deputați .**S-au prezentat **10 liste .**

PNȚ cîștigă detașat.

PNL-1+ PNL-2 = 9.487 voturi .

PP+PNA nu și-ar fi modificat situația.

Partidul	Voturi	Locul
PNȚ	28.184	1
PNL-ducist	6.813	2
P.Ț-Lupu	3.183	3

PNA-Goga	2.010	5
LANC	636	6
Gruparea "CZC"	205	9

3. Teleorman.Tg.Măgurele

Alege 6 deputați , depuse 11 liste

LD: PNL-1+ PNL-2 = 22.877. Unit, PNL ar fi fost câștigător.

PP+PNA = 13.927 , ar fi urcat pe locul III .

PNȚ+ PT = 19.882 , rezultat neafectant.

LD: Prin faptul că , de la opoziție, intră primii pe listă, de regulă intra candidatul de la "centru" ,încît nu prea pătrund reprezentanții locali.

Partidul	Voturi	Loc
PNȚ	18.610	1
PNL-1 *	16.265	2
PNA-Goga	7.777	3
LANC	2.548	6

4. Buzău

14 liste depuse. Drept la 6 deputați.

Validează listele ; aleg 6 deputați, de pe primele 3 liste ;

Alegerile câștigate detașat de PNȚ.

Partidul	Voturi	Loc
PNȚ	20.281	1
PNL-1	6.672	2
PNL-2	3.682	3
PNA -Goga	1.572	5
Bloc Cetățenesc(Forțu)	371	8
P.Evreesc	128	11

5. Romanati, Caracal

Depun 11 liste.Au drept la 6 deputați.

PNȚ câștigă detașat ; unit cu PȚD și PT , ar fi fost inbatabil.

dar dacă PNL-1 și PNL-2 ar fi fost uniți, scorul ar fi fost ... "strîns"

PP + PNA , ar fi fost a treia forță

Partidul	Votanți	Locul
PNȚ	20.391	1
PNL-ducist	9.189	2
PNA -Goga	5.115	3
Bloc Cetățenesc-Forțu	157	10

6. Dolj , Craiova

Depun 15 liste. Dreptul la 10 deputați.

103.676 alegători ; 89.607 votanți ; 13.874absenteiști

Câștigă detașat PNȚ.Rezultat bun și dr.Lupu , deci ... curent "țărănist" puternic.

Fieful și al lui C.Argetoianu.Deci județ cu profil agrarian.

PNL+PNL-2 , ar fi mărit șansa, dar nu ar fi câștigat .

Partidul	Voturi	Loc
PNȚ	36.523	1
PNL-1	11.511	2
PT -Lupu	10.911	3
PNA -Goga	3.127	6

7. Dîmbovița , Tîrgoviște

11 liste. Drept la 6 deputați.

PNȚ câștigă detașat.

Unit, PNL ar fi fost mai puternic, dar nu câștiga.
PP + PNA , ar fi fost a treia forță.

Partidul	Voturi	Loc
PNȚ	33.070	1
PNL-ducist	9.644	2
PNL-georg.	4.586	3
PNA-Goga	1.276	7

8.Brăila

Drept la 6 deputați. 14 liste !

Județ cu spectrul politic "mozaicat" , care poate fi un etalon.

Rotativă previzibilă : PNȚ/ PNL

PNȚ câștigă la limită, datorită dezbinării PNL.Aportul lui Lupu, l-ar fi săltat.

PNL, nedezbinaț, ar fi câștigat, dar nu net superior PNȚ.

PND și PP ar fi disputat locul III

LANC și Garda de Fier în dispută pentru locul IV

Partidul	Voturi	Loc
PNȚ	13.570	1
PNLducist	10.561	2
PNLgeorg.	3.230	3
Gruparea CZCodreanu	590	7
LANC	541	8
PNA-Goga	478	10
P.Evreesc	346	12

9.Gorj ,Tg.Jiu

[LD Nu am toate datele. După deputații aleși, a câștigat PNȚ , urmat de PNL-1 și PT-Lupu + Liga contra cametei- IDIsac .

Cum la Tg.Jiu era fieful radicalului Gr.Iunian,

se poate vorbi despre un puternic curent țărănist radical.

Dar tot acolo era și fieful lui Gh.Tătărescu]

10.Ialomita , Slobozia

[LD : Nu am datele toate .După deputații validați, aspect mozaicat.

PNȚ câștigă , dar nu copleșitor.

Județ în care PNL-2 trece înaintea PNL-1.

11.) Mehedinti. Turnu Severin

8 liste, pentru 7 candidați. 68.961 alegători.

Singurul județ în care sunt **anulate un nr.mare de voturi.**

Contestație R.Franasovici (PNL) , care cere invalidarea.Se respinge.

PNL ar fi fost pe primul loc. Dacă PNL era unit , ar fi obținut majoritatea.

PNȚ ar fi fost pe locul pe locul IV (!?) Polemici.Totuși, PNȚ învinge.

Unit cu PT, superioritate clară.

PP + PNA- ar fi fost a III- a forță.

Deci se poate vorbi de un județ cu forțe echilibrate

Partidele	Votanți	Loc	Observ.
PNȚ	20.057	1	
PT	13.295	2	
PNL-1	10.134	3	Contestă validarea și locul
PNA -Goga	4.024	4	

12.Muscel , Cîmpulung-Muscel

9 liste, pentru 4 deputați.

PNȚ câștigă copleșitor.Fieful lui I.Mihalache.Adăugat și PT... puternic județ țărănist

PNL, singur sau unit, a II-a forță.

Locul III- în dispută , între grupările mici.

Partidul	Votanți	Loc
PNȚ	16.462	1
PNL-1	4.362	2
PȚ-lupist	1.932	3
PNA -Goga	479	5
Gruparea "CZCodreanu "	467	6

13.Olt, Slatina

10 liste, pentru 4 deputați.

37.709 alegători, 31.848 votanți, 5.427 absenți

Victorie copleșitoare PNȚ.

Deși pe locul II , PNL nu are deputat (probabil prin "redistribuire")

PP+ PNA ar fi fost pe locul III .

PȚ (loc III) primește un loc.

Partid	Voturi	Loc
PNȚ	18.910	1
PNL-1	4.040	2
PȚ	2.910	3
PNA -Goga	1.151	5

14.Prahova ,Ploiești

16 liste, pentru 8 deputați

Forțe echilibrate, într-un județ politic "etalon" .

PNȚ câștigă (28.582voturi) .

Liberalii ar fi fost câștigători, dacă erau uniți (29.534)

PND+ P C , ar fi disputat locul III în dispută cu

PSD+ PSI+ PCR.

Partid	Votanți	Loc
PNȚ	28.582	1
PNL-1	19.301	2
PNL-2	10.233	3
Grup."CZCodreanu "	389	12
P.Evreesc	228	13

15.Vlașca , Giurgiu

10 liste , pentru 6 deputați.

PNȚ câștigă copleșitor. (27.235) Uniți cu PȚ-Lupu , puternic județ țărănist.

Printre deputați, **Nae Ionescu** ,ca ziarist

Liberalii, pe locul II .Uniți, ar fi fost mai puternici (aprox.14.500 voturi)

PP+ PNA , ar fi fost a III-a forță (aprox. 5. 000 voturi)

Partidul	Voturile	Locul
PNȚ	27.235	1
PNL-1	11.396	2
PP	3.356	3
PNA -Goga	1.496	6

16.Vâlcea, Râmnicu Vâlcea

13 liste, pentru 5 deputați.

540.350 alegători, 44.451 votanți, 9.547absenteiști.

PNȚ câștigă detașat.Uniți cu lupiștii , scorul ar fi fost copleșitor.

Fief al lui Duca, PNL are scor modest .Chiar unit cu PNL-2, nu ar fi biruit.

Pe locul III, cu scor slab, P P dacă nu era divizat ...

Ca o chestiune ... ridicolă, "independenții" nu par a fi avut mai multe voturi, decât în familie... Încît nu știu ce a fost în capul lor...]

Partidul	Voturi	Locul
PNȚ	23.532	1

PNL-1	8.613	2
PȚ	3.546	3
PNA -Goga	1.787	5
LANC	271	8

MOLDOVA - 14 județe

(DAD, validările, MO nr.4- 9 , 3-12 aug.1932)

LD : Polarizarea și divizarea electoratului pe 3 curente principale:

Țărănism - Antisemitism (LANC, Grup "CZC") - Liberalism

în majoritatea județelor .

Județ "etalon" : județul Iași (vezi mai jos)

Prin aplicarea " primei electorale" ,PNȚ își adjudecă un nr. mai mare de deputați, în detrimentul LANC și G de F ,dar realitatea electorală este modificată.

PNL , unit, ar fi putut reprezenta forța a II-a .

LANC și Grup"CZC" , alternativ, își adjudecă locurile I și II .

Se profilează mari confruntări cu curentele extremiste de dreapta.

1.Baia , Fălticeni

12 liste, pentru 4 deputați.

34.696 alegători, 28.395 votanți, 5.987 absenteiști .

Învingător , LANC. (loc I, 7.841 voturi) .Realitate evidentă : curent antisemit.

PNȚ, pe locul II .Uniți cu PȚ, ar fi fost pe locul I

Dacă ar fi fost uniți, liberalii ar fi fost pe locul II .

Se profilează înclăștarea cu curentele extremiste de dreapta.

Partid	Votanți	Loc
LANC	7.841	1
PNȚ	6.412	2
PNL-1	3.989	3 [De ce nu are deputat ?]
PNA -Goga	704	8
P.Evreesc	457	11
Grup."C.Z.Codreanu"	371	12

2.Tecuci

18 liste, pentru 4 locuri . 7 " independenți"

34.711 alegători, 26.133 votanți, 8.578 absenteiști .

PNȚ pe locul I .Aportul PȚ ne semnificativ.

PNL, divizat, pe locul II -III .

Gruparea CZCodreanu , pe locul III .Realitate evidentă: antisemitism.

Se profilează ascensiunea extremei -dreapta.

Partid	Voturi	Locul
PNȚ	12.919	1
PNL-2	3.117	2
PNL-1	2.978	3
Grup."CZCodreanu"	2.552	4
PNA -Goga	603	8
P.Evreesc	192	10

3. Botoșani ,Săveni,

12 liste, pentru 5 deputați. 44.412 alegători, 37.633 votanți, 6.404 absenteiști .

După Fălticeni, **al doilea mare succes LANC (11.301 voturi)**

Succesul Grupării Codreanu (locul V, 2.169voturi) ,

relevă puternic curent antisemit.

PNȚ adjudecă 3 locuri ; cuziștii primesc doar 1

Chiar dacă nu erau divizați, liberalii ar fi fost egali cu ... PNȚ.

Se profilează ascensiunea curentelor extremiste de dreapta.

Partid	Voturi	Loc.
LANC	11.301 (25,44%)	1

PNȚ	7.870	2	
PNL-1	5.330	3	
Grup"CZCodreanu "	2.169	5	
PNA -Goga	419	11	
"Blocul mîntuirii țării "	89	12	[LD:?!]

4.Fălcu , Huși

10 liste, pentru **4 deputați** . 24.877 alegători, 20.326 votanți, 4.382 absentești
 Nici o contestație.Deși pe locul I este PȚ , din nou PNȚ ia 3 locuri , iar PȚ doar 1 .
 Probabil asta este "jocul " primei electorale.

Pe locul I , PȚ .Unit cu PNȚ ar fi constituit un pol PNȚ mai puternic.

LANC + Grup Codreanu, depășește PNȚ, dar sunt sub PȚ.

PNL slab, celelalte partide - ne semnificative.

Se poate vorbi despre confruntarea unui **curent țărănist radicalizat** ,
 cu un **curent extremist , antisemit, în ascensiune.**

Partidul	Voturi	Locul
PȚ	7.021	1
PNȚ	4.700	2
LANC	2.830	3
Grup"CZCodreanu "	815	6
PNA -Goga	377	7
P.Evreesc	148	9

5. Bacău

[LD nu am toată informația]

După deputații aleși, pare un județ mai echilibrat ,
 cu profil pasibil de rotativă **PNL / PNȚ** ;

LANC are și aici succes electoral .

Deputați validați :

PNȚ : **M.Văgăunescu , George G.Buzdugan, N.Ionescu**

PNL-1 : **Mircea Cancicov**

LANC : **I.Vasilu-Oituz**

PNL-2 : **C.A.Constantinescu**

6. Putna , Focșani, Panciu, Pașcani

11 liste, pentru **5 candidați**. 43.493 alegători, 35.113votanți, 7.832 absentești

PNȚ - succes evident.

PNL , dacă s-ar fi prezentat unit, ar fi avut un scor puternic, recomandabil pentru rotativă.

Gruparea CZCodreanu, în evidentă ascensiune.

Partid	Voturi	Loc
PNȚ	16.219	1
PNL-2	5.820	2
PNL-1	5.365	3
Grup"CZCodreanu"	3.252	4
PNA -Goga	1.294	5
P.Evreesc	447	8

7. Tutova ,Bârlad

[LD : nu am toate datele . ÎnTutova a cîștigat **I.Z.Codreanu -tatăl** alegerile parțiale din timpul legislaturii lorga, ocazie cu care au fost scandaluri care vor duce la....dizolvarea grupării (considerată ilegală de noul guvern)

Acum, **Ion Z.Codreanu** este reales.

Se poate vorbi despre **un curent antisemit** care începe să turbure atmosfera....]

Deputați aleși :

PNȚ : **V.Georgescu-Bîrlad, C.Gongopol** (ziarist pe lista PNȚ) ,**N.Alexandrache**

PNL-1 : **N.Simionescu** (supleanți: L.Balomei)

Grup."CZC" : **Ion Zelea Codreanu -tatăl**

8. Râmnicu Sărat

14 liste, pentru 4 deputați. 40.262 alegători, 33.448 votanți, 6.454 absentești .

PNȚ câștigă alegerile cu detașare.

Deși pe locul 5, **Uniunea Națională** primește un loc ,
în **detrimentul Grupării Codreanu** (loc 3) .

Dar asta este , probabil, în operațiile de "redistribuire", pentru că nu este contestație.

Așa ar fi, dacă... chestiunea nu s-ar repeta ,

caz în care se poate vorbi de **încercarea de anihilare a antisemitismului**]

Partidul	Voturi	Loc
PNȚ	16.270	1
PNL-1	6.630	2
Grup"CZC"	2.944	3 (?)
PNA-Goga	1.436	6

9. Roman

16 liste pentru 4 deputați. 33.363 alegători, 27.462 votanți, 5.779 absentești

LANC este pe **primul loc** (15.256), în al treilea județ moldovean : **puternic curent antisemit.**

PNȚ pe locul II (11.832), **aportul PȚ fiind nesemnificativ** (559)

PNL, dacă nu ar fi fost divizat , ar fi avut ... aprox. 6.000)

Locurile sunt **redistribuite la PNL-1 și PNȚ,**

ceea ce poate fi considerat **o încercare de stăvilire a curentului extremist.**

Partidul	Voturi	Loc
LANC	15.256	1 (?)
PNȚ	11.832	2
PNL-1	4.896	3
PNA -Goga	561	6
Grup"CZCodr."	363	9

10. IASI

13 liste, pentru 8 deputați. 50.127 alegători, 39.220 votanți, 10.674 absentești .

Scor foarte strâns, într-un **spectru politic "etalon" pentru Moldova,**
deosebit de cel din Muntenia-Oltenia (din Vechiul Regat)

/ PNȚ, câștigă alegerile (11.709 voturi)

/ Uniți, liberalii ar fi câștigat alegerile (peste 12 .000 voturi)

Se poate vorbi de **o polarizare echilibrată PNL- PNȚ.**

/ Creșterea curentului antisemit ,

deocamdată cu dominarea **LANC (loc II, 7.255)**

însă cu tendință de creștere a **Gărzii de Fier (loc 7, 1.011)**

/ Este ,poate, momentul cel mai potrivit (avînd în vedere evoluțiile viitoare) ,

de a lua în discuție **problema antisemitismului** sub varii aspecte :

-Nu poate fi negat ; substratul realităților ; mentalități ;politici ;

-Politica evreească : minoritate sau nu ? Partid politic separat sau integrare ?

Curentele antisemite :specific românesc, contaminări, influențe externe.

/ Este de semnalat o ascendență a PSI (, radical, pro-comunist : 1.218voturi) ,
față de **PSD (214 voturi)**

Partidul	Voturi	Loc
PNȚ	11.709	1
LANC	7.255	2
Grup"CZC"	1.011	7
PNA-Goga	853	8
P.Evreesc	844	9

11. Dorohoi , Darabani, Mihăileni , Rădăuți-Prut

12 liste, pentru 4 deputați .

41.831 alegători, 36.915 votanți, 4.625 absentești. Nici o contestație.

Puternic curent antisemit . LANC pe primul loc (11.067) ,

Cu Gruparea"CZC" ... în ascensiune (loc 5, 1.827)

urmat la distanță de PNȚ (7.877) și PNL-1 (6.000)
Dacă PNL nu era divizat, trecea înaintea PNȚ, dar nu depășea LANC.
"Prima electorală... cosmetizează realitatea.

Partid	Voturi	Loc
LANC	11.067	1
PNȚ	7.877	2
PNL-1	6.000	3
PNL-2	2.572	4
Grup"CZCodreanu"	1.827	5
P.Evreesc	1.260	7
PNA -Goga	854	10
"Bloc cetățenesc -Forțu	141	12

12. Covurlui , Galați

15 liste, pentru 7 deputați. 42.645 alegători, 31.092 votanți, 11.335 absenteiști.
Nici o contestație.

PNȚ câștigă locul 1 , cu scor la limită (6.221) ;
unit cu PT (1.177) , și-ar fi îmbunătățit scorul.

Gruparea "CZCodreanu" , locul II (6.077) , foarte aproape de PNȚ,
devansează LANC (loc 13, 166 voturi) ;

Mic succes PNL-georgist (loc III) , insucces PNL-ducist (loc IV)

Dacă PNL nu ar fi fost divizat câștiga categoric județul (aprox. 9000 voturi)

PNA -Goga prinde 1 loc., deși era pe locul 5, după PNL-1]

Partide	Voturi	Loc
PNȚ	6.221	1
Grup "CZCodreanu"	6.077	2
LANC	250	13

13. Neamț , Piatra Neamț

13 liste, pentru 4 deputați. 44.440 alegători, 34.324 votanți, 10.002 absenteiști.

Nici o contestație.

PNȚ câștigă convingător. Poate fi considerat județ " țărănist"

Nici uniți, liberalii n-ar fi avut șanse, dar ... devansau Garda .

Puternic curent antisemit : Garda de fier în ascensiune , (loc II, 5.281)

Încă din timpul guvernării lorga, devansează net LANC.

Firavul curent socialist , divizat între PSD și PSI.

Partid	Voturi	Loc
PNȚ	17.759	1
Grup" C-Z-Codreanu "	5.281	2
PNA-Goga	1.933	5
P.Evreesc	353	IX
LANC	266	XI

14.Vaslui

[LD: nu am toate datele.]

Deputați aleși :

PNȚ : 3

PNL-1 : 1

TRANSILVANIA, 20 județe

(DAD, validările, MO nr.4- 9 , 3-12 aug.1932)

LD : Există câteva județe etalon , cu situații specifice (vezi mai jos)

PNȚ-ul, ardelenii , își adjudecă majoritatea locurilor în Parlament .

Se poate demonstra statistic particularismul și regionalismul ardelenilor
față de alte partide considerate " regățene" dar ... nu pe criteriile doctrinare.

Mai degrabă se cartelează cu germanii, cu ucrainenii, cu maghiarii chiar (cazul
Odorhei) , pentru a stăvili accesul celorlalte partide românești.

/ Liberalii , uniți, ar fi avut rezultate mai semnificative, dar și așa,

după partidele minoritare, în majoritatea județelor ardeleni,

cartelați cu germanii , puteau aspira la rotativă.

/ Curentul antisemit , nu se semnaleză la partidele minoritare (maghiar și german) , și este încă ne semnificativ la partidele românești (LANC și Gardă)

După venirea la putere a lui Hitler în Germania, situația se va modifica.

1.Alba, Alba Iulia

14 liste , pentru 5 deputați. 55.314 alegători, 37.132votanți, 16.870 absenteiști .

PNȚ câștigă copleșitor (22.529 voturi) Se aleg numai ardelenii PNȚ.

Per-total, partidele "regățene", la un loc , au întrunit ... 8.899 voturi.

Partidul	Voturi	Loc
PNȚ -Maniu +germani	22.529	1
P.Maghiar	3.098	2
PNL-1 IGDuca	2.890	3
PNA-Goga	1.226	7
P.Evreesc	546	9

2.Arad

14 liste, pentru 9 deputați. 117.288 alegători , 88.375 votanți, 28.440 absenteiști .

Toate locurile adjudecate de PNȚ , eventual de un reprezentant al PGerman , cu care încheiase cartel.

/ Dar peste 50% dintre ardeleni (43.234) votaseră pentru partidele adversare PNȚ- ului ! Nu mai era scorul din 1928. Și nu era vorba de "regățeni" , ci de ardeleni.

/ Liberalii ardeleni (PNL-1 și 2) , cu cca 14 000 voturi , nu mai puteau fi stigmatizați ca "venetici " !]

/ Ungurii,cu peste 10.000 voturi ,aveau motive de frustrare !

/ Lupiștii, georgiștii, legionarii, agrarienii, iorghiștii, social-democrații , etc etc...

pătrunseseră în viața politică ardelenescă,

nu se mai poate vorbi de "monopolul" lui Maniu...

Partidul	Voturi	Loc
PNȚ +germani	40.000	1
PNL-1	10.558	2
P.Maghiar	10.545	3
PNA -Goga	2.808	6
Grup"C.Z.Codreanu"	2.697	7
P.Evreesc	1.387	11

3.Bihor , Oradea, Beius

14 liste, pentru 9 deputați. 125.691 alegători, 74,720votanți, 50.130 absenteiști .

[LD: Aceleași observații ca la Arad .Absentism masiv.]

PNȚ are inclus aportul masiv al germanilor ;

Votul masiv pentru PȚ-Lupu, dovedește existența unui curent țărănist extraPNȚ;

Liberalii (locul II) , cumulat, ar fi avut un scor care- i recomandau spre rotativă.

Partidul evreesc -cu identitate distinctă .

Partidul	Voturi	Loc
PNȚ +germani	32.215	1
P.Maghiar	10. 987	2
PNL-1	6.474	3
PNA -Goga	2.350	6
P.Evreesc	2.083	8
LANC	742	12

4.Brașov.

14 liste pentru 3 locuri . 47.091 alegători, 29.253 votanți, 17.838 absenteiști

PNȚ - aport masiv , votul germnailor ;

PNL (loc III) , cu aportul germanilor ... indicat pentru rotativă ;

PSD (loc IV) dispută voturile cu BMȚ (loc V)

Partidul	Voturi	Loc
PNT +germani	14.307	1
P.Maghiar	4.041	2
PNL-1	3.576	3
PNA -Goga	411	9
P.Evreesc	343	10

5. Ciuc, Miercurea Ciuc, Gheorghieni

8 liste, pentru **3 locuri**. 39.648 alegători, 21.681 votanți, **17.491 absentești**.

[LD: Statistica este interesantă pentru că ar putea da
o oarecare indicație privind românii (bărbați, alegători) **din Ciuc**,
 pentru că este puțin posibil ca ungerii să fi votat cu partidele românești și viceversa]
P.Maghiar pe primul loc ; P.Evreesc , scor mic, indică votul la P.maghiar ;

PNT + PNG , scor modest ;

Adunat , posibil **votanți români - cca 7.000...** aproape 50 % .

Dar nr. mare de absentești ...face **aprecierea imposibilă**.

Dar , oricum, atestă **prezența tuturor partidelor românești în județ**,
cu posibilă rotativă a PP-Averescu, la centru.

Partidul	Vot	Loc	Procent
P.Maghiar	11.508	1	
PNT + PNG	4.015	2	
P.Evreesc	343	8	

6. Cluj

12 liste, pentru **6 deputați**. 78.358 alegători, **40.870 votanți**, **37.870 absentești**
 (aproape 50%!) Deci ... rezultatul are în spate această realitate

Ca și în cazul Iașului (pentru Moldova) consider Clujul (exceptând județele compact-
 maghiare) ca un "etalon" pentru Ardeal :

/ **Dușmănia regăteni -ardeleni** a avut consecințe din cele mai nefaste pentru cimentarea
 unor relații firești (inclusiv politice) între români;

/ **PNT a câștigat alegerile**, dar **nu se poate spune că Clujul era un județ " național-
 țărănist"**;

dimpotrivă, **succesul lupiștilor** demonstrează existența unor **"țărăniști radicali"**

/ **P.Evreesc -identitate dinstinctă.**

/Interesant : la Cluj, antisemitismul nu a prins teren notabil.

Partidul	Voturi	loc	Procent
PNT +germani	14.135	1	
P.Maghiar	7.379	2	
PȚ	3.482	3	
P.Evreesc	1.514	8	
PNA-Goga	1.435	9	

7.Făgăraș

10 liste, pentru **3 deputați**. 24.827 alegători, 18.139 votanți, 6649 absenți.

PNT - succes elocvent ;

PNL, pe locul II , "defecțiunea" giorgistă , nesemnificativă ;

Legionarii - prezență incipientă ;

Partide	Voturi	Loc
PNT	8.856	1
PNL-1	1.973	2
PȚ	1.562	3
Grup "CZCodreanu"	494	9
PNA -Goga	237	10

8.Hunedoara , Deva,Petroșani (Valea Jiului)

13 liste pentru **9 deputați** . 88.330 alegători, 63.500 votanți, **24.202 absentești**

Județ mozaicat politic, social și etnic.

/ **Toate locurile ... date PNT, evident câștigător în cifre,**

dar avînd **jumătate din votanți contra** ,și peste 70 % din alegători nepartizani.
 / **Divizați sau nu, liberalii pe locul II**
 / **Gruparea Codreanu (loc VI) și PNA-Goga (loc IX), vor cunoaște ascensiuni ulterioare ,**
 / **P.Evreesc - identitate distinctă , dar modestă ;**
 La alegerile următoare, județul va fi confruntat cu mari bătălii electorale.

Partidul	Voturi	Loc	Procent
PNȚ	34.358	1	
PNL-1	7.797	2	
PSD	4.025	3	
P.Maghiar	3.851	4	
Grup "CZCodreanu"	2.221	6	
PNA -Goga	1.278	9	
P.Evreesc	726	10	

9.Mureș .Tg.Mureș,Reghin

8 liste, pentru **6 deputați**. 72.661alegători, 44.457 votanți, **27.822 absenteiști**.
 [LD: remarc **masiv corp electoral românesc** (la un loc, peste 29.000 votanți),
tot spectrul politic, minoritățile etnice "clarificate " , pe linie specifică :
 / **Germanii** cu guvernul ; **ungurii**, masiv, împreună; mare parte din **evrei**, separat .
 / **PNA -Goga (loc III) , PND- Iorga (loc IV) - aspiranți la loc de rotativă ;**
 / **Liberalii , uniți sau despărțiți, locuri modeste ;**

Partid	Voturi	Loc
PNȚ + germ.	17.251	1
P.Maghiar	13.669	2
PNA	4.795	3

10.Maramureș, Sighet

13 liste, pentru **6 deputați** . 40.836 alegători, 22.657 votanți, **18.104 absenteiști**.
 Interesantă configurația politică și etnică.**Voturile** pentru partidele românești **dispersate**.
PNȚ cîștigător relativ (cartel cu germanii și ucrainenii)
PNL, eventual, preferat pentru rotativă;
P.Evreesc , cu identitate remarcabilă. . Din acest p.d.v., este un **județ "etalon"** ,
 pentru exemplificarea **angajării minoritarilor**, mai ales a **evreilor**, în luptă specific minoritară.
Curentul antisemit (LANC + Garda) , pe locurile 4, respectiv 12, nu are aderenți mulți
 (dar fac o propagandă gălăgioasă ,iscînd valuri în presă !)

Partidul	Voturile	Loc
PNȚ +PG+PUcr.	8.504	1
P.Evreesc	3.750	2
PNL-1	3.094	3
LANC	2.353	4
PNA -Goga	598	7
Grup "CZCodreanu"	175	12

11.Năsăud ,Bistrița-Năsăud

13 liste, pentru **3 deputați**. 38.703 alegători, 25.916 votanți, **12.568 absenteiști**
PNȚ - victorie relativă, prin germani ;
PNL, dacă nu era divizat, ar fi fost pe locul II ;
PNA-Goga , pe locul II ;
P.Evreesc, separat,**devansează P.Maghiar** (de obicei votau cu ungurii)]

Partidul	Voturi	Locul
PNȚ + germ.	14.439	1
PNA	2.069	2
PNL-1	1.807	3

P.Evreesc	859	5
LANC	752	8

12.Odorhei , Odorheiul Secuesc

[LD : nu am toată informația. În orice caz, **PNȚ în cartel cu o fracțiune maghiară**]

Deputați validați :

PNȚ : dr.Virgil Solomon , dr.Rety Imre

PNMaghiar : Iosif Willer, Francisc Laar

13.Satu Mare, Baia Mare

11 liste, pentru **6 deputați**. 75.797 alegători, 51.787 votanți, **23.204 absenteiști**.

PNȚ câștigă, dar cu aportul **germanilor** ;

Minoritățile predomină (maghiari, germani, evrei) ;

PNL-1 (loc 5) , ar fi avansat pe locul 3, dacă nu era ruptura ... ;

PSD (locul 3) , cu electorat semnificativ.

Partidele românești , cu ramificație națională, **sunt dispersate, pulverizate ;**

Partid	Voturi	Loc
PNȚ +germani	21.748	1
P.Maghiar	9.124	2
PSD	4.524	3
PNA -Goga	1.537	9
LANC	324	11

14. Sibiu .

13 liste , pentru **5 candidați** . 57.040 alegători, 35.307 voturi, **21.624 absenteiști**.

Câteva observații :

/ PNȚ câștigător relativ ;

/ Cei care înclină balanța în județ, sunt germanii ;

politica "săsească" (cartel cu guvernul) , realizează această "rotativă " .

Așa se explică rolul în guvern lorga, iar pe viitor, succesul liberalilor, ajunși la guvern.

/ Succesul evident al PNL-1 ;

/ Ascensiunea Gărzii de Fier (loc III) ;

/ PSI (pro-comunist) devansează PSD ;

Partidul	Voturi	Loc
PNȚ+ PGerman	19. 598	1
PNL-1	5.423	2
Grup "CZCodreanu"	1.992	3
PNA -Goga	1.898	4

.....15.Someș , Dej

11 liste, pentru **5 deputați**. 58.064 alegători, 36.408 votanți, **20.918 absenteiști**

/ PNȚ câștigă cu aportul germanilor;

/ Puternic curent țărănist (succes lupist) , ceea ce va întări PNȚ la refuziune ;

/ P.Maghiar, P.Evreesc - identitate distinctă ;

/ Liberalii, scor modest ;

Partid	Voturi	Loc
PNȚ +P.Germ.	15.752	1
PȚ	6.681	2
P.Maghiar	2.832	3
P.Evreesc	1.602	7
PNA -Goga	828	8

16.Sălaj, Carei, Zalău, Bădăcin

12 liste , pentru **6 deputați** . 86.187 alegători, 63.401 votanți, **22.123 absenteiști** .

LD : Fieful lui Iuliu Maniu. 2/3 din alegători au votat, totuși, cu alte partide,

ceea ce confirmă zicala "Nimeni nu e profet în țara lui ! "

Puternic curent țărănist "radical" , dovedit prin succesul lui Lupu,

unul din cei mai virulenți adversari ai fuziunii PȚ cu PNR.

PSD - locul III ;

În rest, nota specifică pentru județele din Ardeal.

Partide	Voturi	Loc	Procent
PNȚ +PG + Ucr.	23.216	1	
P.Maghiar	13.821	2	
PSD	6.858	3	
P.Evreesc	2.302	7	
PNA-Goga	1.853	8	
LANC	1.446	9	

17.Turda

13 liste, pentru **4** deputați. 46.164 alegători, 29.215 votanți, **16.803** absenteiști .

PNȚ , cu **aport german, cîștigă substanțial;**

Liberalii, dacă nu ar fi fost divizați, **ar fi obținut loc III**

Garda de Fier repurtează succes electoral (loc III) ,

Partidul	Voturi	Loc
PNȚ + PGerman	10.065	1
P.Maghiar	4.795	2
Grup "CZCodreanu"	3.855	3
PNA -Goga	1.071	6
P.Evreesc	427	10

18.Târnavă Mare, Sighișoara ,

[LD: nu am toate datele.Este un **succes țărănist -lupist** semnificativ]

Deputați aleși :

PNȚ + P.Germ (loc I)

P.Ț (loc II) - **succes electoral semnificativ,**

care denotă existența unui electorat țărănist radical.

P.Maghiar .(loc III)

19.Târnavă Mică , Blaj

[LD: nu am toate datele , dar din nou **succes țărănist -lupist**]

Deputați aleși :

PNȚ + P.German (loc I)

PȚ-Lupu (loc II) - succes care atestă **curent țărănist radical;**

20.Trei Scaune , Sf.Gheorghe, Covasna , Tg.Secuiesc

12 liste pentru **2** deputați. 35.763 alegători, 21.898 votanți, **13.776** absenteiști .

/ Dominare masivă a **PMaghiar**.

/ Prin prima electorală, probabil, se alege și un **deputat PNȚ**.

/ **Unit, PNL -2** (loc 4) **ar fi devansat PSI**

/ Este de remarcat **succesul socialist : PSI** (loc 3) **PSD** (loc 9) **BMT** (loc 11)

O pătrundere deloc semnificativă, și dispersată, a partidelor românești.

Partidul	Voturile	Loc
P. Maghiar	11.030	1
PNȚ +germani	2.942	2
PSI (pro-com)	1.565	3
PNA -Goga	552	10
LANC	128	12

BANAT , 3 județe

(DAD, validările, MO nr.4- 9 , 3-12 aug.1932)

Județ etalon :Timișoara . Vezi mai jos.

1.Timiș -Torontal , Timișoara

13 liste pentru **10** deputați . 135.788 alegători, 105.799 votanți, **29.477** absenteiști.

LD : Cel mai mare județ, cel mai mare nr. de alegători și de deputați.

/ Peste 60% din electorat , contra PNȚ ;

Dar, rezultat foarte interesant, echilibrat , privind **tot spectrul politic** al momentului , foarte **asemănător cu cel din Muntenia și Oltenia**

/ La PNT , electorat solid, dar și contribuție germană ;
 Toate locurile ocupate de lista PNT : 7 + 3 , probabil și datorită "primei .
 / PȚ-Lupu, electorat semnificativ,dovedind puternic curent țărănist.
 / Partidele minoritare cu politici specifice : germani, maghiari, evrei
 / P.Maghiar (loc 2, 10.534 voturi)
 / Liberalii nedivizați (loc 3 și 4, împreună , 16.700 voturi)
 ar fi fost pe locul 2, înaintea ungarilor ;
 / PSD activ , (loc 5, 6.360 voturi) ;
 / LANC- cuziști (loc 6) și PNA -Goga (loc 7)
 / Conservatori - PND, PC, etc ...

Partidul	Voturi	Loc
PNT +PGerman	39.949	1
P.Maghiar	10.534	2
PNL-2	8.644	3
LANC	6.174	6
PNA -Goga	5.397	7
P.Evreesc	2.017	10

2.Caraș , Reșița

13 liste, pentru 5 deputați. 60.813 alegători, 46.321votanți, 14.023 absenteiști
 / PNT - victorios, și prin contribuția germanilor ;
 / PSD - scorul cel mai concludent socialist , din țară ;
 / Liberalii, -reprezentare modestă , prin divizare ;
 / Legionarii, cuziștii - în ascensiune ;

Partidul	Voturi	Loc
PNT + PG	26.423	1
PNA -Goga	1.868	5
Grup"CZCodreanu"	1.083	7
LANC	479	10

3.Severin, Lugoj

13 liste pentru 6 deputați. 64.365 alegători, 52.330 votanți, 12.035 absenteiști.
 Aceleaș fenomene , ca în toate județele bănățene.

Partidul	Voturi	Loc
PNT	29.563	1
PNL-1	6.369	2
PNA-Goga	1.995	6
P.Evreesc	578	10
LANC	544	11
Bloc.cet. -Forțu	461	12

BASARABIA , 9 județe

(DAD, validările, MO nr.4- 9 , 3-12 aug.1932)

LD : Din p.d.v politic, Basarabia are câteva **caracteristici comune județelor moldovenești**

dar și ceva **specific, în plus.**

Deși , formal , cu aceleași partide și programe,

în Basarabia **totul este mai radical** , și ,uneori, pasional , subversiv, centrifug.

Este de discutat **cît și cum** , această **radicalitate** se datorează :

/ **stării economice precare**, accentuate în timpul **crizei economice**;

/ **greșelilor și neglijențelor administrației românești** ;

/ **resentimentelor minorităților**

despre rușii din Basarabia nu am aflat mai nimic ;

evreii basarabani, în majoritate rusofoni, nu urmează politica UER

/ **propagandei bolșevice** , deci contaminării de dincolo de Nistru, pe care Moscova,

Kominternul, a întreținut-o de pe teritoriul **RSSMoldovenești din Transnistria.**

Pentru că :

/Exista un puternic **curent țărănist** , cu mesaj mult **mai radical** decât în Vechiul Regat .
 Așa se explică existența celor **3 partide frânturi** : **PNȚ, PȚ-Lupu, PȚD-Stere** ;
 / Există "**un caz** " - **STERE** - (care în Regat a avut o semnificație politică aparte,
 nu lipsit de resentimente și ranchiună),
 iar în **Basarabia** a luat proporția unei **legende a frustrării , a nedreptății** ;
 / **Liberalii , cu priză mai mică la electorat** ;
 / **Evreii** sunt organizați în **partid propriu**, au scoruri importante în fiecare județ ,
 și cîștigă în **Hotin , Soroca** (pe locul perdantului Stere !) ,
 / Există un puternic **curent social radical antisemit**, care aduce victoria sau poziții
 bune , în toate județele, fie a **LANC**, fie a **Gărzii de Fier** :
Cahul, Bălți, Ismail , Orhei , Tighina (pierdut prin redistribuire) ;
 / Există un **curent socialist** , mai **radical** decât în Vechiul Regat ,
 care aduce victoria **PSD** chiar în județe fără industrie sau clasă muncitoare :
Ismail , Cetatea Albă ;

1.Lăpușna, Chișinău

14 liste, pentru **8 deputați**. 81.994 alegători, 49.999 votanți, **31.586 absenteiști**
 / Întreg spectrul politic existent. Județ mare .Procent mare de absenteiști.
 Nici o informație despre ruși .
Oraș "etalon" pentru Basarabia ? **Da și Nu** .
 / Județ cu un puternic **curent țărănist** : **PNȚ, PȚ-Lupu, PȚ D-Stere** .
 (împreună , ar fi întrunit **26.027 voturi** , adică peste **50% din voturile exprimate**)
 / **PNL-1, pe locul 2, împreună cu PNL-2 , pe locul 3 , ar fi întrunit 11.760 deci...**
se infirmă acuza lipsei de aderență la liberalism ;
 / Destul de consistent scor , **partidul evreesc (2.559)** ,
 iar în **PNȚ (Rosenberg) și PNL (Stenberg)** desemnați pentru parlament .
 / **LANC (loc V, 2.765 voturi) , nu prea puternic față de ...**
 /După modestul scor **PSD (331 voturi , loc 12) , curentul socialist apare firav**.
 Nu știu dacă... în județ , **BMȚ** nu a fost împiedicat să depună listă
 (cum am avut cîteva semnale) și atunci concluzia ar fi exact opusă !
 / Continuă să fie semn de întrebare (pentru mine) acel **Sfat Negustoresc** ,
 care are un nr. de voturi , dar eu nu știu cine sunt...

Partidul	Voturi	Loc	Procent
PNȚ -Maniu	21.926	1	
PNL-Duca	7.520	2	
PNL- Gh.Brătianu	4.239	3	
LANC -ACCuza	2.765	5	
P.Evreesc	2.559	6	
PNA -Goga	836	10	
Bloc Cetățenesc Forțu	77	14	

2. Cahul

12 liste, pentru **4 deputați**. 40.636 alegători , 23.805 votanți, **16.054 absenteiști**
 Nu știu care erau procedurile la redistribuirii, dar se fac niște "mişcări" parcă,
 , în detrimentul PNL (sau al Gărzii ?)
PNȚ- rezultat confortabil, dar cu peste 50% voturi opozante;
 Gruparea "**C.Z.Codreanu , locul 2 (4.362 voturi) , în ascensiune ;**
PSD , loc 3 (2.937 voturi)
Liberalii, uniți, ar fi devansat Garda de Fier și PSD ;

Partidul	Voturi	Loc
PNȚ	7.354	1
Grup. "CZCodr"	4.362	2
PSD	2.937	3
P.Evreesc	546	9

3.Bălți .

14 liste, pentru **6 deputați**. 85.490 alegători, 56.545 votanți, **28. 431 absenteiști** .
 LD:
 / **LANC , pe locul 1 (21.417) , succes copleșitor ;**

Cu toate acestea , LANC primește doar 1 loc.

Ca la Cahul, numai că locul Gărzii este luat de LANC !

/ **PNȚ, pe locul 2 (7.111voturi)** ;noroc cu prima electorală și redistribuirea !

/ **Liberalii , dacă erau uniți , erau ei pe locul 2 ;**

/ **P.Evreesc, identitate pregnantă ;**

Partidul	Voturi	Loc.
LANC	21.417	1
P.Evreesc	3.571	6
Grup"CZCodreanu "	2.559	7
PNA	423	13

4.Ismail (Bolgrad)

12 liste, pentru **4 deputați**. 49.765 alegători, 32.555 votanți, **16.492 absenteiști** .

PSD , pe primul loc, cu scor masiv (10.669) ;

PNȚ, pe locul 2 (8.217) , dar cu rezultatul PT -Lupu (2.150) și PȚD-Stere (1.126) ,

atestă **puternic curent țărănist (12.619) , devansînd pe socialiști ;**

PNL-1 , pe locul 4 (2.657) și PNL-2 , pe locul 6 (1.633) ,

Uniți , ar fi devansat Gruparea Codreanu ;

Gr."CZCodreanu" , locul 3 (2.822) , în ascensiune ; LANC (loc 11, 356 voturi)

Beneficiar " primei " : **PNȚ, pe locul 2 în alegeri , primește 3 locuri ,**

iar **PSD, pe locul 1, doar un loc !**

Partidul	Voturi	Loc
PSD	10.669	1
PNȚ	8.217	2
Gr." CZCodreanu"	2.822	3
P.Evreesc	829	8
LANC	356	11

5. Hotin

13 liste, pentru **5 deputați**. 88.538 alegători, 61.535 votanți, **25.510 absenteiști**.

[LD: cam aceeași situație, ca și în celelalte județe.

PNȚ, succes electoral copleșitor (25.672 voturi); la el, dacă se adaugă și votul obținut de

PT-Lupu și PȚD-Stere ,se poate vorbi de un foarte puternic curent țărănist ;

LANC -Cuza , pe locul 2, cu un scrutin impresionant (13.434) ;

Liberalii , pe locurile 3 și 6 , uniți , (peste 7.000) tot nu ar fi devansat cuziștii ;

P-Evreesc, identitate definită, loc 4, scor semnificativ (4.364)

Prin calcularea voturilor , **P.Evreesc (loc 4) capătă un loc în parlament ,**

deși **PNL era ... pe locul 3 .**

La Hotin, **cuziștii** sunt destul de "tari " (față de Gardă) și mai primesc 1 loc.

Partide	Voturi	Loc
PNȚ	25.672	1
LANC	13.434	2
PNL-1	5.564	3 (?)
P.Evreesc	4.364	4 (?)
PNA -Goga	1.074	9

6.Cetatea Albă

12 liste, pentru **7 deputați** . 84.053 alegători, 55.817 votanți, **27.117 absenteiști**

PNȚ, succes electoral major (18.848) ; dacă se adaugă scorul **PT-Lupu (3.327) și**

PȚD-Stere (1.596) , se vedește un puternic curent țărănist (23.770, cca 42%) .

PSD , locul 2 , (11.475 voturi) ;

LANC + PSN , locul 3, (5.197 voturi)

Liberalii, chiar uniți, (3.942) nu ar fi putut devansa LANC ;

Partidul	Voturi	Loc
PNT	18.848	1
PSD	11.475	2
LANC+PSN(Tătar.)	5.197	3
P.Evreesc	2.472	7
PNA	2.226	8

7.Soroca

12 liste, pentru **6 deputați**. 68.621 alegători, 62.730 votanți, **15.205 absenteiști**.

PȚD -Stere iese câștigător absolut (21.667 voturi)

Cu toate acestea nu i se acordă loc în parlament deoarece nu a întrunit "pragul" pe țară .

PNT, locul 2 (5.803 voturi) ; PȚ-Lupu , loc 9 (1.973) .

La un loc, votul atestă un puternic curent țărănist (29.443, aproape 50 %) ;

LANC, pe locul 4 (4.219) ;

Liberalii, loc 6 , 7 (peste 6000 voturi) , uniți ar fi fost pe locul II, devansând PNT, LANC, P.Evreesc ... Despărții, înregistrează înfrângere .

Partidul	Voturi	Loc
PȚD-Stere	21.667	1 (!)
PNT	5.803	2
Un.Naț.	4.649	3
LANC	4.219	4
P.Evreesc	4.203	5
Grup"CZCodreanu"	2.004	8
PNA	946	10

8.Orhei

10 liste, pentru **6 locuri**. 60.537 alegători, 44.194 votanți, **15.850 absenteiști**

PNT, locul I (12.207) , succes evident.

Împreună cu PȚ-Lupu (3.134) și PȚD-Stere (1.254)

atestă un puternic curent țărănist (16.595)

LANC cucerește locul II (8.296) , prin defecțiunea liberală ;

Liberalii , loc 3 (6.936) și 7 (1.739) , uniți , ar fi fost pe loc II (8.675) ;

Partidul	Votul	Loc
PNT	12.207	1
LANC	8.296	2
PNL-1	6.939	3
PNA -Goga	3.298	4
P.Evreesc	2.739	6

9.Tighina

12 liste, pentru **5 deputați**. 66.181 alegători, 36.832votanți, **29.120 absenteiști**

PNT , loc I, (10.760 voturi) ; dacă se alătură votul acordat PȚ-Lupu (2.149) și

PȚD-Stere,(585) ,se constată puternic curent țărănesc (13.494 voturi)

LANC , loc II (5.741) , la care se adaugă Gruparea " CZCodreanu" , loc III (4.419)

Se constată un semnificativ curent antisemit, în ascensiune (10.160)

Liberalii , loc 4 și 5, uniți... ar fi fost pe locul 3 (5.520) , în locul Gărzii de Fier.

BMȚ (PCR) ... loc 7, 2.010 locuri .

Partidul	Voturi	Loc
PNT	10.760	1
LANC	5.741	2
Grup"CZCodreanu"	4.419	3
PNA-Goga	1.853	8
P.Evreesc	951	9

BUCOVINA , 5 județe

(DAD, validările, MO nr.4- 9 , 3-12 aug.1932)

Bucovina nu face excepție, avînd ca aspect specific, **mozaicul etnic**.

Situația este **similară cu Moldova și Basarabia**.

/ Mai ales, **problema evreească**. Ignorată și ocolită în epocă, complicată mult în ajunul și în timpul războiului, ea continuă și astăzi să fie **abordată partizan și afectiv**.

Aș dori să-i dau o deslegare, dar nu știu dacă voi putea.

Deocamdată este cert :

/A existat o asemenea problemă , și ea nu trebuie ocolită ;

/Adevăratul "naș" al Gărzii de fier, este electoratul , deci perceperea realității, (nu Vaida ! , cum s-a perpetuat sintagma în istoriografia comunistă)

1.Cernăuți

12 liste, pentru **6 deputați** . 74.969 alegători, 48.159 votanți, **26.416 absenteiști**.

Prin calculele redistribuirii , deși pe locul 3 ,

PNL pierde un deputat , în favoarea P.Evreesc (loc 4) .

Prin alianțe și recalculări , **minoritarii cîștigă 4 din cele 6 locuri** .

Prin existența unui puternic **pol democratic, filosemit** și a unui **partid evreesc** cu susținere electorală, **curentul antisemit este izolat, stăpînit**.

PNȚ+PNG+PUcr , loc I (15.460 voturi) ; dacă **polul țărănist** ar fi fost unit , **forța PNȚ ar fi fost, probabil, echivalentă (19.280 voturi)** :

PȚ-Lupu, loc. V (3.194) , PȚD-Stere , loc XI (627) .

PSD, locul II (7.014) , prin "defecțiunea" din PNL .

PNL-1, loc III (5.338) și PNL-2, loc VI (2.061) , împreună, **ar fi depășit PSD (7.339)**

P.Evreesc , loc 4 (4.940) ; prin redistribuire, PNL pierde un deputat , în favoarea P.Evreesc (loc 4) .

Prin alianțe și recalculări , **minoritarii cîștigă 4 din cele 6 locuri** .

Prin existența unui puternic **pol democratic, filosemit** și

a unui **partid evreesc** cu susținere electorală, **curentul antisemit este izolat, stăpînit**.

Partidul	Voturi	Loc
PNȚ+ germ.+ucr.	15.460	1
PSD	7.014	2
PNL-1	5.338	3
P.Evreesc	4.940	4
PNA-Goga	1.980	7
LANC	1.224	9

2.Suceava

12 liste, pentru **3 deputați**. 31.862 alegători, 22.114 votanți, **9.515 absenteiști** .

/ **Cel mai puternic curent antisemit din țară , în ascensiune :**

Grup"CZCodreanu" , loc I (4.420 voturi) ; LANC, loc III (3.573 voturi) ;

Împreună = 7.993 voturi ;

PNȚ + germ .+ ucr , loc II (4.348 voturi) , scor foarte slab ;

Dacă s-ar fi prezentat uniți, PȚ-Lupu , loc 5 (1.761) și PȚD-Stere, loc 10 (464) , ar fi obținut 6. 573 voturi , ar fi devansat Gruparea Codreanu, **urcînd pe locul I** .

PNL, loc 4 și 7 : uniți (3200) , tot nu ar fi devansat LANC, dar aproape l-ar fi egalat .

Partidele	Voturi	Loc
Grup"CZCodreanu"	4.420	1
PNȚ+germ.+ucr.	4.348	2
LANC	3.573	3
P.Evreesc	1.275	6

3.Cîmpulung -Moldovenesc.

13 liste, pentru **2 deputați** . 26.103 alegători, 17.634 votanți, **8.469 absenteiști**

[Județ mic, considerat cu o **tradiție** și un **nivel de educație cetățenească aparte**, de tip "**austriac**" , oameni pentru care **votul** însemna efectiv ceva.

Cîmpulungul a fost un **caz etalon** , pentru alegerile din vara '32 :

/ Au votat pentru **curențele democratice majore** , peste 8.000 :
țărănișm (cca 4.400) și **liberalism** (cca 3.800)

/ Au votat pentru **socialism (PSD, sau PSI)** , peste 3.000.

Dar în Bucovina acest mesaj era diferit
de cel din Basarabia sau din din Vechiul Regat ;

/ Au votat pentru cele **două grupări naționaliste : LANC și Garda de Fier.**

De ce ? Trebuie de răspuns la această întrebare.

Partidul	Voturi	Loc
PNȚ + germ+ucr .	4.093	1
PNL-1	3.117	2
PSD	2.833	3
Grup" CZCodreanu"	2.123	4
LANC	1.514	5
P.Evreesc	1.423	6
PNA -Goga	340	9

4.Rădăuți - Bucovina

11 liste, pentru **4 deputați**. 44.042 alegători , 27.516 votanți, **15.969 absenteiști**.

LD : situație diferită de cea a Cîmpulungului , deși...

Un puternic curent antisemit : **LANC pe primul loc** (8.673) ;

Garda în ascensiune (1.099)

PNȚ câștigă locul II (5.567) , dar cu **contribuția germanilor și ucrainenilor** ;

Liberalii uniți, locul III, VI (peste 5.400) , aproape ar fi egalat **PNȚ** ;

Partidul	Voturi	Loc
LANC	8.673	1
PNȚ +germ.+ucr.	5.567	2
PNL-1	4.067	3
P.Evreesc	1.821	4
Grup"CZCodreanu"	1.099	7
PNA -Goga	928	8

5.Storojinet

11 liste, pentru **3 locuri**. 43.448 alegători , 30.000 votanți, **13.022 absenteiști** .

[**LD**: Este un județ " țărănișt" și ...!?

PNȚ, loc I , cu **aportul germanilor și ucrainenilor** (9.393) ;

Unit cu PT-Lupu (2.511), **ar fi avut un scor mai mare** (peste 12.000) .

LANC, pe locul II (5.718) ;

PSD, loc 3 (3.399) , favorizat de sciziunea liberală ;

Liberalii, uniți, ar fi devansat PSD ;

Mi se pare **mai importantă preferința electoratului** decât

reprezentarea parlamentară (care nu oglindește această preferință)

Partidul	Voturi	Loc
PNȚ +germ.+ucr.	9.398	1 (?!)
LANC	5.718	2
PSD	3.399	3
P.Evreesc	2.533	4
PNA -Goga	574	9
Grup"CZCodreanu"	406	10

DOBROGEA, 4 județe

(DAD, validările, MO nr.4- 9 , 3-12 aug.1932)

Pentru 2 județe(Constanța, Tulcea) , raport de forțe echilibrat: **PNȚ/ liberali**

Probleme destul de grave s-u petrecut în **Durostor și Caliacra**,

unde **noii coloniști** (macedoneni) erau **aliați cu liberalii**,

iar **PNȚ s-a cartelat cu bulgarii** , care aveau tendințe centrifuge,

și manifestări pe potrivă.De aici ... anomalile

1. Constanta

9 liste, pentru 5 deputați. 49.822 alegători, 41.160 votanți, 8.420 absentești
Județ polarizat, cu scoruri aproape egale, care îi detașează pentru rotativă :
PNȚ ,locul I , cu 17 .660 . Diminuare curent țărănist, prin dizidența dr Lupu (1.593)
Liberalii , loc 2 și 3, -cu 16.407 .Din păcate, dizidența lui Gh.Brătianu,
a făcut un imens deserviciu curentului liberal,cu consecințe agravante și pe viitor.
Apoi PNA , cu sau fără PP , pe poziția III , în curent nedefinit ...

Partidul	Voturi	Loc
PNȚ	17.660	1
PNL-1	10.496	2
PNL-2	5.911	3
PNA -Goga	2.707	4
Bloc Cetăț.-Forțu	108	9

2.Tulcea

10 liste, pentru 4 deputați . 40.113 alegători, 29.616 votanți, 10.187 absentești .
Victorie categorică PNȚ (18.143) ; puternic curent țărănist ;
Liberalii, pe locul II și III, la mare distanță de PNȚ ;

Partidul	Voturi	loc
PNȚ	18.143	1
PNL-1	3.883	2
PNL-2	2.370	3
PNA -Goga	308	8

3.Durostor

7 liste, pentru 4 deputați . 47.101 alegători, 33.346 votanți, 13.526 absentești .
Județ pe care administrația românească
nu a știut să-l integreze în viața politică românească .

PNA -Goga (loc IV)

Partidul	Voturi	Loc
PNȚ + Pbulg.	19.882	1
PNL-1	3.178	2
PNL-2	3.178	3
PNA -Goga	1.924	4

4.Caliacra

8 liste, 4 deputați. 35.298 alegători, 25.844 votanți, 9.234 absentești
Aceeși situație ca la Durostor.

[LD: vezi evocarea alegerilor de către Gafencu, reală, lucidă, amară...]

Partid	Voturi	Loc
PNȚ + bulgari	17.483	1
PNL-2	2.560	2
PȚLupu	1.797	3
PNA -Goga	1.029	5

Alegeri. 17 iul.1932

(DAD, validările, MO nr.4- 9 , 3-12 aug.1932)

15.) ACCuza (LANC) , președ. de vîrstă, conduce Camera, 2-11 aug.'32

(DAD, MO 3-11, șed. din 2-11 aug.'32)

[LD : conduce ședințele cu fermitate și umor ; are o mare experiență parlamentară ;
intervine, dar se străduie să onoreze fotoliul prezidențial .]

/ Conduce ședințele de validări ;

/ Formarea celor 10 Comisii ;

16.) **Michel Landau (P.Evreesc) , Declarație la validări, 2 aug.'32**

Remarci antisemite : **Gh.Cuza, Nich.Robu, Prelipceanu, C.Popoiu**

(DAD, MO 3, 2 aug.'32, p. 12)

[LD : pe tot parcursul discursului, ACCuza nu- și îngăduie nici o remarcă întrerupere, apostrofare la adresa oratorului... În schimb partizanii lui ! :]

- "Ați văzut dacă le-ați dat drepturi politice !? "

- " Jidanii nu respectă nici o dată legile [...] Dacă cineva vă aplică legea, nu vă convine " !

(Landau se plînge că în comuna Românești , au fost terorizați)

- " Ce căutați voi în comunele românești ? Plecați de acolo ! "

Vezi context la [fișier Evrei](#)

17.) **GH.Cuza (LANC) , la validări , // cuziștii au fost persecutați // , 5 aug.'32**

Intervenție : **Armd.Călinescu** (subsecretar la Interne)

(DAD, MO 6, 5 aug.'32, p.)

-**Gh.Cuza** : au fost terorizați, arestați, șicanați (Roman , Vaslui) pentru că purtau ... uniforme

-**Armd.Călinescu** : "La Roman ... ți-aș arăta colecția de pistoale confiscate de la băieții d-tale "

18.) **M.Văgăunescu (PNȚ- "independent " , Bacău) , la validări //despre cuziști // , 9 aug.'32**

(DAD, MO 8 , 9 aug.'32, p)

[LD : mostră de răfuială cu iz electoral local, cu nimic mai prejos ca limbajul cuzist ;

Poate și de asta , cuziștii se comportau astfel .Trebuie să meditez .]

/ **ACCuza** vrea să facă un partid " cușer-naționalist " , dar , din elevii lui...

unii au mers la așa-zisul "Gard " sau Garda de Fier " ... alții au devenit "serioși "...

/ Cuziștii culeg pe toți "eliminații" , "reformații" , studenții cu cartea neterminată , avocații fără clientelă ,

toți "neisprăviții " ... ex. **I.Vasiliiu- Oituz** (care se laudă că a fost aghiotantul lui Eremia Grigorescu !)

ex. **G.Urziceanu** - avocat demagog...

Văgăunescu / 9 aug.'32

Guvern Al.Vaida Voevod.Legislatura II .Sesiunea extraordinară, 10 aug.- 11 oct '32

19.a) **Nichifor Robu, discurs la mesaj, 19 aug.'32**

(DAD, MO 13, șed. din 19 aug.'32, pag. 289-299)

[LD : deputat pentru a doua oară (prima oară, în legislatura Iorga) ; n. în Volovăț (lângă Rădăuți) ;

Discurs elaborat minuțios, cuprinzînd toate aspectele economice, sociale și politice, cu **ascuțișul critic** îndreptat spre **două categorii obsesiv atăcate** : " jidanii " și **partidele politice.**

Neîndoielnic, discurs inspirat , controlat chiar, de **ACCuza**, care îl împinge pe **Robu în față,**

pentru a ilustra **generația tînără** . Altfel, tezele lui Cuza, urmate cu perseverență.

Există în discurs **mărturisiri** care pot da **o explicație** pentru **mentalitatea naționalistă**

bucovineană,

și **antisemitismul agresiv al lui Robu**, personajul putînd fi emblematic.]

// Naționalismul bucovinean // Jidanii în regimul austriac // Jidanii în R-1

mondial // Jidanii după Unire //

// Jidanii -Teatrul Național // LANC - în Bucovina // LANC - sub stăpînire românească, regim PNL //
// Represiunea LANC -de către PNT, 1930 // LANC -represiunea sub guvernarea Iorga //
// Partidele politice // Parlamentul // Școala // Biserica // Justiția // Armata // Administrația // Finanțele //
// Criza morală : vinovăția jidanilor și complicitatea partidelor politice //

Robu / 19 aug.'32

" Pășesc la această tribună , ca unul din **cei mai tineri** dintre d-voastre, **cu tot respectul** acestei tribune

și **cu toată grija** pe care am adus-o cu mine , din partea poporului care m-a trimis aici, **în numele unei idei, al unui program, al Ligii Apărării Naționale Creștine** , care a trezit în mijlocul neamului românesc

o nădejde de ridicare și de salvare din greutățile în care se găsește astăzi , greutăți prin care neamul a mai trecut , dar care nu au fost de natura greutăților de astăzi.

Robu / 19 aug.'32

▣ **Specificul naționalismului bucovinean**

" Vin aici **în numele** , mai ales, **țărănimii române bucovinene** , care a avut **multe suferinți** de îndurat pînă la războiul dezrobitor, care a avut **mult de luptat** , și al cărei pămînt este **un pămînt de suferinți** , este **leagănul Moldovei** , este **obîrșia noastră** de care ne mîndrim, este **muzeul neamului românesc**.

De la umbra **mormîntului lui Ștefan -cel-Mare** , de la Putna , de la umbra **mormîntului lui Bogdan - cel - Bătrîn** , Întemeietorul, care doarme în biserica zidită de el în Rădăuți, vin aici , **cu puteri luate din umbra acestor morminte** ,

pentru ca **să-mi fac datoria de a apăra neamul meu** , care s-a luptat greu și a răzbătut , de a putut să lase în stăpînire pămîntul acesta sfînt, **pămînt amestecat cu sîngele și oasele strămoșilor noștri**, pămînt pe care nu-l vom părăsi niciodată, cu prețul, chiar, al vieții noastre " (**aplauze la LANC**)

" Am trăit vremuri de luptă , în Bucovina, încă înainte de război, și **m-am format în această luptă națională**.

M-am format încă de la vîrsta de 12 ani.Noi, **Românii bucovineni** , luptam acolo organizați , din p.d.v. național ,

în societăți arcășești .La vîrsta de 12 ani **părinții mei mi-au pus brîul tricolor** pe piept, și mergeam în **marș cu arcașii** , la toate **manifestațiile noastre naționale**.

"Dar d-lor, și **statul austriac** , care **căuta să ne îndepărteze și să ne înstrăineze** , în primul rînd, se înțelege,

de **la limba , credința și sentimentul nostru național** , vedea foarte bine că **desfășurarea unui steag , însemna desfășurarea unei lupte și socotea că este mai bine să ne lase**, fiindcă, **altfel**, ar fi însemnat ,

ca într-o singură zi să ne găsească pe toți în jurul steagului și ar fi însemnat **să se găsească în situația de a scoate armele**.Cum acea împărăție a **Austro-Ungariei era compusă din atîtea națiuni, ridicarea armelor**

ar fi putut fi fatală aceluia stat, și s-ar fi putut desface cu un ceas mai devreme.

" D-lor, **nu ieșea armata** și nu ne putea împiedica , manifestațiunile noastre legitime, **dar ieșeau jandarmii** ,

care-și făceau rapoartele lor, și **noi trăgeam consecințele** .

" **Națiunea noastră** a fost **mereu unită** și mereu s-a găsit în **luptă națională în Bucovina**, din nefericire,

nu cu atîta noroc ca cea din Ardeal, care își avea un centru cultural mai puternic decît noi.

" Se înțelege că **mișcarea noastră națională** din Bucovina era **mult mai nouă** decît cea din Ardeal.

Noi eram **alimentați de un ziar românesc** și de **ideea românească** care vene din acel ziar ,

ce se chema "**Neamul Românesc**" , scris de dl profesor **Cuza** și de d.**Nicolae Iorga** " (**aplauze LANC**)

Am citit de la vîrsta de 12 ani această gazetă.Ne-o puneau părinții în mînă **o citeam**

noaptea în casă , cu ferestrele astupate, pentru ca , în felul acesta , să ne putem ascunde ideile și intențiunile noastre , care urmăreau unirea neamului .

" De atunci încă ne-a intrat în oasele și sîngele nostru ideea națională și de atunci **m-am găsit împreună cu d.Cuza** , fără să-l fi văzut vreodată. "

-I.Rang : " Și pînă la război, **Societatea academică Junimea**, unde erau toți **studenții de la Iași**, a făcut ,

de asemenea , **mari mișcări pentru ideea unirii "**

-Robu : " Într-adevăr , **societățile academice Junimea** , și mai ales **Dacia**, erau întemeiate **numai în acest scop**

și ele **organizau generația** dinainte de război, în acele **arcășii** , care **înrolau întreg poporul bucovinean în lupta de dezrobire. "**

"Dlor deputați, în timpul acela , noi , **Românii bucovineni**, eram toți uniți, nu existau **partide.**

Existau **cîțiva politiciani**, care erau guvernamentali , și cari **aveau protecția guvernului austriac,**

dar care erau **vestejiți de bucovineni**, iar mulțimea, poporul întreg, organizat, ducea lupta națională."

Robu / 19 aug.'32

▣ Jidanii !

" A venit războiul.Terbuie să știți că și **în timpul războiului** , ca și înainte de război, **aceleași element ne rodea pe noi** , care ne roade și astăzi, **jidovimea.**

-M.Landau : "Dle președinte , **protestez împotriva întrebuintării acestui cuvînt .** (**întreruperi la LANC ; schimb violent de cuvinte între LANC și P.Evreesc ; zgomot mare**)

-M.Weissmann : " Este un cuvînt neparlamentar.**Nu este permis să se arunce unei populații de 900.000 de suflete,**

asemenea cuvinte neparlamentare.(**întreruperi , vociferări, zgomot mare la LANC**)
D-le președinte, vă rugăm să faceți să se întrebuinteze numai cuvinte parlamentare " (**întreruperi , vociferări, zgomot mare**)

-Robu : " Mai întâi, **tu , jidane, n-ai ce căuta aici!** Aceasta este **Adunarea Națională a neamului românesc** și

noi nu vă recunoaștem aici ! " (**întreruperi , vociferări, zgomot mare la PNE și LANC**)

- M.Weissmann : " **Să-și păstreze ideologia** , dar **să-și schimbe terminologia "**

- Voci LANC : " Stai jos ! Afară ! (**întreruperi , vociferări, zgomot mare la PNE și LANC**)

-V.Prelipceanu : " Jidanii, talmudiștii , **singuri se numesc pe acest nume.**

Jidanii din Moldova se numesc și ei < **jidovi** > .Numai cărturarii aceștia, cari au scos < **Partidul jidovesc** >

și cari , astăzi, vin în mijlocul d- voastră , îndrăznesc șă se cheme la Fălticeni < **israeliți** > , în Suceava < **evrei** > ,

în Moldova < **ovrei** > , și **caută să scape de ponoasele popurului lor , schimbîndu-și numele."**

- M.Weissmann : " De aceea am constituit un partid ?! "

-N.Simionescu (PNL) : " D-lor să-mi permită d-l Cuza să-i amintesc că d-sa a spus că este pentru o viață constituțională și

pentru ridicarea prestigiului parlamentar .(**întreruperi , vociferări, zgomot mare la LANC**)

Or, în **Constituția țării** , nu este expresia de < **jidani** > , sunt toți cetățeni români "

-G.A.Cuza : " D-lor la ruși, se zice < **jid**> , la nemți se zice < **jude**> , la francezi < **juif** > cum o să-i spun eu altfel decît < **jidani** > ? "

(**întreruperi , vociferări, schimb violent de cuvinte, zgomot mare, la PNE și LANC**)

- Robu : " D-lor, desigur că **jidovimii trebuie să-i fie rușine de numele ei,** pentru că **întreg trecutul neamului jidovesc n-a fost decît un motiv de ură și de vrajbă**

între toate națiile , în toate timpurile și pe orice pămînt s-au găsit . D-lor , acest neam...

- Weissmann : " D-le președinte, vă rog să impuneți întrebuintarea unui limbaj parlamentar.

(**întreruperi , vociferări, schimb violent de cuvinte, zgomot mare, la PNE și LANC**)

Nu suntem la mahala, suntem în Parlament " .

-I.Pelivan (PNT) (vicepreședinte, conducător de ședință) : "**N-aveți cuvîntul !"**

-Robu : " **Obrăznicia jidanilor trebuie să se curme**, fiindcă să știți un lucru : **am să vă pun la punct**,

pe voi, jidanii, ca să înțelegeți că **aici este Parlamentul neamului românesc** , iar nu **Parlamentul cahalic al Ierusalimului vostru** . "

-M.Landau : "**Ești un inconștient !**" .(**înreruperi , vociferări, zgomot mare la LANC**)

-G.A.Cuza : "Dle președinte, **să retragă cuvîntul de inconștient** "

(**înreruperi , vociferări, schimb violent de cuvinte, zgomot mare, la PNE și LANC**)

- Landau : "După felul cum ne amenințați, **nu putem să vă calificăm decît de inconștienți** "

- Robu : " Nu mă siliți să **mă scobor de la tribună** , ca să-ți răspund ." (**ilaritate, înreruperi , protestări , la P.Evreesc**)

- G.A.Cuza : "**Ești obraznic**, fiindcă **știi că nu te sancționez**; ți-am spus și în Camera trecută, că **n-am să-mi murdăresc nici cînd palmele pe tine** " (**înreruperi , protestări , la P.Evreesc**)

- Robu : " **Ai terminat sau n-ai terminat , jidane ? Ai terminat sau nu ? Am să te învăț minte , jidane.**

Eu reprezint aici pe românii chinuiți și jefuiți de această lepră , și am tot dreptul să pun la punct

pe **acești apărători ai jefuitorilor și ai celor cari au chinuit și chinuesc neamul meu** . (**mare zgomot, înreruperi, vociferări**)

- Augustin Popa (PNȚ) : " D-le președinte, **este inadmisibil să se scoboare nivelul discuțiilor în această măsură.**

Vă rog să aplicați imediat dispozițiile Regulamentului ." (**mare zgomot, înreruperi, vociferări**)

- Robu : " "D-lor deputați , vă declar că **sunt foarte satisfăcut și mulțumit de obrăznicia jidanilor și în acest loc,**

pentru ca **d-voastră să vă convingeți** , cu un ceas mai devreme,

că ceea ce facem noi, trebuie să faceți cu toții, ca să scăpăm de aceste lepre !"

(**aplauze la LANC; proteste la PNE, vociferări, zgomot**)

Robu / 19 aug.'32

▣ Relele făcute de jidani , R1 mondial

"D-lor deputați, **v-am expus situația din Bucovina** , și cînd spun aceste lucruri , le spun **cu multă durere în suflet,**

căci d-vs ., d-lor deputați, **n-ați asistat ca mine la scenele provocate de acest neam , și în timpul războiului** , cînd **preoții cu crucea pe piept au fost puși în lanțuri, fiind**

denunțați de aceste lifte ,

că sunt buni români și că luptă pentru dezrobirea Bucovinei.

" Așa a fost **părintele dr.Prăsilă**, din satul meu natal, **Volovăț**, de lîngă Rădăuți, a fost luat de către jandarmii austriaci , tocmai în momentul cînd vorbea la Casa Națională, despre unirea noastră,

spunînd că granița noastră nu este aici, la răsărit, ci dincolo , spre apus.

În momentul acela, cînd noi, copiii de școală, împreună cu părnții noștri, eram acolo și ascultam ce spunea preotul,

jandarmii au venit și l-au arestat pe preot, în urma denunțului jidanilor ;

iar după ce **l-au legat și l-au pus în lanțuri**, împotriva protestărilor satului întreg, l-au dus pe vreme de iarnă, legat,

pînă la Rădăuți, satul întreg petrecîndu-l pînă acolo.

" Tot așa s-a întîmplat și cu **părintele Iliuț, din Storojineț**, care a fost pus în lanțuri, **fiind denunțat de către jidani** , și tot astfel a fost purtat pe la Gura Humorului , prin Ungaria,

și aruncat în lagărul deportaților politici de la Viena."

"**Tot așa s-a întîmplat în timpul războiului cu primarii și cu toți fruntașii români.** Pe toată linia Prutului,

era denunțat oricine era bun român, de către jidani , care se făceau **instrumentele armatei austriace** , după cum, **în toate părțile ei au fost instrumentele inamicilor noștri , denunțînd,**

ca **să fie spînzurați oameni din cei mai cinstiți și mai buni români ."**

-I.Vasiliu - Oituz : " Te completez eu, dle Robu : **trădători au fost și pe frontul nostru, în război.**

Sunt mii de cazuri cînd jidanii au trădat armata română. "

-Robu : " D-lor, în vremea războiului , am văzut cu ochii mei cum **un jidan** , care se numea **Margulies**, venea și lua cașul de la stînele ciobanilor români maramureșeni, dindărătul frontului Prislop, ca să-l vîndă în tranșee. Acest lucru se întîmpla zilnic. Cînd într-o zi , la o stîină , **baciul s-a opus, a fost împușcat de acest Margulis."**

-Pelivan : "Vărog să veniți la cheștiune."

-Robu: "Sunt în cheștiune .Înaintașul meu, Demostene Botez, care a vorbit foarte frumos,

a vorbit despre toți autorii antici și nu a fost chemat la cheștiune; iar **eu, cînd vorbesc despre suferințele neamului românesc , cauzate de jidani** în timpul războiului, **sunt chemat la cheștiune.** "Acest fapt **m-a întăritat și mai mult în lupta împotriva jidovimii.**

Voiam să ocolesc de a vă istorisi o scenă petrecută, chiar cu mine , în timpul războiului, însă fiindcă e în legătură

cu **opera de trădare a jidovimii în timpul războiului**, am să v-o spun și dvs.

" Am fost denunțat colonelului Fischer , care comanda o brigadă în care strînsese tot **tineretul român din Bucovina**, pe care l-a pus ca, împreună cu jandarmii, să facă un batalion de luptă.

Pe atunci **eram de 14 ani**.Ne-au luat și, fără nici o instrucție, **ne-au pus carabina în mîină.**

După două luni, **am fost rănit pe front, la Cîrlibaba-Prislop.**

" D-lor deputați, **am fost adunați acolo, tocmai ca să fim distruși.**

Mulți dintre copiii bucovineni au murit tîrîți pe front, , la vîrsta lor fragedă, **de acest jidan, colonelul Fischer**, pe care neamul nostru, prea iertător, nu l-a sancționat după război, deși l-a avut aici, în mîină.

" D-lor deputați, tot de jidani indicați, tot ce era băiat român , cu cîteva clase de liceu, ori îi luau de-l trimiteau pe front, dacă erau acolo, ori le luau părinții , dacă băieții erau fugiți în Vechiul Regat."

" Așa s-a întîmplat cu **tînărul Ilie Olaru**, din satul meu, care **a reușit să fugă pe la Burdujeni**

și să treacă granița, iar **părimnții lui au fost ridicați și duși la închisoarea** înspăimîntătoare de la **Slanislav** ,

unde **au murit și nu s-au mai întors îndărăt . "**

-V.G.Beldie : " Dacă au murit !"(**mare ilaritate**) [**LD : rîsul imbecil al parlamentarilor !**]
Robu / 19 aug.'32.

▣ Jidovimea după Unire

▣ Partidele din Vechiul Regat

- **Robu :** " A trecut războiul și **noi ne găseam ahtiați de dorul Unirii** , de dragostea de neam, de cele ce scria acest

mare apostol pe care noi îl **urmam cu sfințenie, d.Cuza** .

" Îndată după război, **noi ne-am găsit în luptă cu jidovimea.**

Dvs., **în Ardeal, vă luptați** mai mult **cu ungurii**, deși **jidanii presărau sare pe rănile dvs.** , ca să vă usture mai mult.

La noi era jidovimea care voia să ne stăpînească și să ne țină în mîina imperiului austriac.

De aceea **noi luptam** deodată **cu statul austriac și cu ei**, negăsind **altă mîină întinsă** în ajutorul nostru decît a **d-lui Cuza** .

Partidele politice din Vechiul Regat , care veneau să facă unificarea,

veneau să comitete politice în sate și **nu veneau să ne vorbească** ,

ceea ce ne vorbea revista "**Apărarea Națională** " , în care scria d.**Cuza** și **doctorul Paulescu.**

" În mod involuntar - eram **în școală, elev la Cernăuți** - ne-am găsit în **continuitatea luptei cu rămășițele statului austriac** , pe care îl reprezentau mai ales jidovii. Fiindcă nemții au rămas cetățeni români loiali,

însă **jidovimea a rămas** mai departe să ducă **lupta de înstrăinare și de destrămare a neamului nostru.** "

Incident parlamentar

-**M.Landau** : Nu este adevărat .

-**Robu** : " **Orice spune un jidan** , nu poate să ne supere pe noi, fiindcă asta este meseria lor ,

de a calomnia."(**aplauze la LANC**) (**Beldie are un dialog cu Landau**) **D-le Beldie**, nu este nevoie să vă angajați în **polemică cu un jidan** , fiindcă **este sub demnitatea dvs.** (**ilaritate la PNTJ**) , mai ales că jidanii nu sunt capabili să dea satisfacție."

-**Landau** : Ați făcut afaceri cu Birtfeld

-**Robu** : " Te voi ruga **să precizezi** , căci **calomniile voastre, unite cu calomniile unor politiciani**

în slujba voastră, noi le vom demasca din vreme. (**protestări la PNE**) Să vii să precizezi aici ,

fiindcă mă jignești și pentru această jignire **eu nu am să te chem la sabie.**"

-**Vasile G.Beldie** : " Dacă amenințați în felul acesta , fiindcă d-voastră **v-a dat**

Dumnezeu mușchi,

atunci **nu poate vorbi nimeni în Parlament !**"(**protestări La LANC**)

-**A.C.Cuza** : "Să nu calomnieze! "

-**Beldie** : "Noi nu primim amenințări !"

-**Robu** : "Nici nu vi le-am adresat dvs "

-**G.A.Cuza** : "**Nu știu dacă te aprobă partidul** . Dacă voi veni în **Moldova** și voi spune că **s-a găsit din**

Partidul Național Țărănesc apărători ai jidanilor, vă asigur că **unul nu vă mai alegeți acolo!**"

-**Beldie** : " Eu **nu apăr pe jidani** - cum le spui d- ta - ci **apăr demnitatea acestui Parlament** ,

unde nu este îngăduit să se amenințe."

-**Robu** : Demnitatea acestui Parlament nu este să fii calomniat de jidani .

-**Beldie** : " Dacă ai fost calomniat , **vocabularul și cultura d-tale îți dă posibilitatea să-ți găsești**

satisfacție. D-le Robu, eu mă întreb , **ce te-ai fi făcut d-ta dacă Dumnezeu te-ar fi lăsat**

așa de firav cum l-a lăsat pe d.Landau ? " (**protestări, zgomot la LANC**)

-**Robu** : " D-le Beldie, asta îl privește pe el , care **reprezintă rassa lui degenerată** , **eu reprezint sănătatea neamului meu ...**

Robu / 19 aug.'32

▣ Năvala jidanilor la Universitate

" ... cum vă spuneam , **noi ne găseam în luptă pentru pentru cucerirea instituțiilor noastre culturale**, imediat după război. Dacă vă amintiți, prin 1919, **au inundat Universitatea de la Cernăuți** ,

mai ales **jidanii de peste Nistru** , cu certificate plăsmuite și cu tot felul de acte, a căror valabilitate era contestată,

nemai fiind loc pentru nici un român.

Jidanii bolșevici - socialiștii

"Îmi aduc aminte - și țin să vă precizez acest lucru aici - de un domn, d.**Lotar**

Rădăceanu,

șeful socialiștilor sau doctrinarul lor, care **în timpul acela nu era socialist**

ci era **președintele Societatea Academică Română Dacia,**

și care **împreună cu noi** , în această calitate, **a mers la luptă** . În Piața Unirii din Cernăuți,

rupeam chipiurile cu culorile străine, pe care **le purtau ostentativ jidanii,**

numai ca să-și manifeste culorile lor, **în lumina bolșevismului ce-l aduceau cu ei din Rusia** ,

noi le-am dat foc . Astăzi nu știu, mi se pare că d.**Rădăceanu** manifestă altă credință , **din motive de calcul, iar nu de sentimente "**

-**G.Uzum (PSD)** : " Dle deputat , d.**Lotar Rădăceanu**, prin **concepțiunea d-sale, prin cultura** pe care a căpătat-o

în Universitatea românească, a știut să se pună în acord cu înșiși **curențele și cerințele acestui suflet românesc "**

-**Robu** : " **A știut să se lege cu jidanii** . D.**Rădăceanu** poate, și n-are decît **să se apere**

singur. "

Robu / 19 aug.'32

▣ Bătălia pentru Teatrul Național

vreau să vă amintesc că, după război, ne-am găsit în luptă. Vreau să vă spun că, în 1922, după 4 ani de la Unire,

pajura austriacă se mai găsea pe **Teatrul Național din Cernăuți** ,

și încă dăinuia acolo o trupă care venise cu **tragedianul Moissi**.

Ce rol cultural avea poporul românesc în instituțiile de atunci ? În două cuvinte am să vă spun.

Trupa aceasta juca de la ora 7 pînă la ora 11 seara, iar **dacă românii voiau să dea o reprezentație culturală**

sau **dacă vreun artist român venea de la București sau de la Iași**, să ne onoreze, și să ne veselească inimile

cu dulcea limbă românească, toată **intelectualitatea românească trebuia să aștepte pînă la ora 11** ,

la ușa Teatrului Național , pînă ce jidanii își terminau afacerile lor.

Îmi aduc aminte , în ziua de **10 decembrie**, cînd la **Cernăuți** , studențimea tomână

hotărîse să dea o reprezentație

teatrală cu piesa "**Se face ziuă**" de **Zaharia Bîrsan**, care amintea o pagină din trecutul dureros al Ardealului,

cînd toată **societatea românească stătea la ușa Teatrului Național**, jidanii

prelungeau într-adins ,

și se apropia miezul nopții fără ca românii să poată da reprezentația lor ."

Injurii și epitete

-**Weissmann** : "Dle președinte, **cuvîntul < jidan > nu stă în dicționarul parlamentar.**" (**întreruperi, zgomot**)

- **G.A.Cuza** : " Trebuie să facem o precizare .**Cuvîntul de < jidan> s-a spus în această Cameră**

încă de la 1892 , cînd **pentru prima dată a fost formulată ideea naționalistă** ,

de către **profesorul Alexandru Cuza**.**De atunci și pînă astăzi**, acest cuvînt a fost **mereu întrebuințat**

fără ca **nimeni să protesteze**; iar astăzi vin **lepădăturile astea...** (**protestări, zgomot la PNE**)

- **I.Pelivan** : d deputat Cuza , vă rog să retrageți cuvîntul de lepădături , căci nu este parlamentar .

- **G.A.Cuza** : " Dle președinte, cuvîntul **< lepădătură >** poate nu este parlamentar . dar corespunde

degenerescentei rasei d-lor ; înlocuiesc cuvîntul prin **< degenerați >** .

Cred că acesta este un cuvînt parlamentar .

- **N.Simionescu** : "Dle președinte, sunteți dator să apărați minoritatea "

- **M.Landau** : Dle președinte, vă ccerem să chemați la ordine pe d. Cuza .

- **I.Pelivan** : " În fața Adunării acesteia , **toate naționalitățile** cari au trimis reprezentanții lor, **sunt egale**,

prin urmare , **rog pe d-nii oratori să nu aducă nici o insultă nici unei bnaționalități**

reprezentată în această Cameră (**aplauze, zgomot**)

- **N.Robu** : "... în acea seară , **toată intelectualitatea română**, toate școlile, universitatea, studenții universitari,

elevii chiar din clasele inferioare, **erau în jurul teatrului național** și, spre rușinea noastră, noi stăteam pe la uși în miez de noapte.La un moment dat, însă, s-a auzit glasul unui bătrîn ,

glasul doctorului Bodea, de la Cernăuți, care, cu un cuvînt tineresc, a zis :

<răbdarea s-a sfîrșit.Teatrul trebuie săf ie național, este al nostru.>

Deoarece pînă atunci se chema Teatrul Orășenesc. **Toți studenții au tăbărit înăuntru.**

Alături cu acest moșneag, **am intrat și eu.Trei zile am ținut ocupat teatrul** , bineînțeles măturînd și

desinfecțînd sala de jidani, încă din primul moment. După trei zile , **am avut de luptat cu rămășițele de poliție**

austriacă , călare pe armăsari , poliție care dădea lupta cu noi, în piața teatrului, ca într-un adevărat război.

În această luptă, noi, elevii, - căci și **eu eram încă elev** - am părăsit școala , și cum eram și cercetaș,

mi-am chemat unitatea, **centuria mea**, și, împreună cu toți, **m-am dus cu steagul tricolor**, luptînd, cînd **mi s-a tăiat și acest deget**, după cum vedeți, **cu sabia**, de către rămășițele de poliție austriacă.

Cu securea într-o mînă și cu steagul tricolor în alta, m-am urcat pe vîrfurile **Teatrului Național**, unde **am înfipt tricolorul, tăind și pajura austriacă**, care mai era acolo " (**aplauze la LANC**)

Robu / 19 aug.'32

▣ **LANC în Bucovina.**

" Dlor deputați, îndată după această manifestație, care era pornită din **convingerea neamului de autoconservare și de apărare**, rămasă în sîngele nostru din Bucovina, încă de la voievozi, de la Ștefan - cel - Mare, ca urmași ai arcașilor, **stăm și mai departe, nu din ură față de dvs, ca regățeni**, cum am auzit vorbindu-se aci, că sunt ardeleni și regățeni, și cum pe această temă s-a dat lupta între Partidul Național din Ardeal și cel Liberal local [...]
noi eram porniți numai din dorința de a ne întări băștinășia neamului nostru pe acel pămînt.

Ori de cîte ori veneau **frați de dincoace**, sau cînd venea **o trupă de artiști** ca să ne aducă limba românească

pe locurile noastre, îl luam de la gară în **trăsuri trase de noi și împodobite cu flori**, și așa îl petreceam și la întoarcere."

" Noi ne-am ținut mai departe în **manifestațiile noastre de apărare în Bucovina**, și din această cauză,

în 1923 [LD: batălia pentru art 7, Constituție, cu substrat antievreesc],

cînd s-a întemeiat, în Mitropolia Moldovei, Liga Apărării Național-Creștine, ne-am găsit **bucovinenii** acolo, **reprezentanți din toate județele**, și imediat după aceea,

ne-am găsit **înflorind și ridicîndu-ne în Bucovina**, nu cu ură, ci așa cum statul Ligii arată,

ne-am găsit într-o înfrățite românească, într-o înfrățire **pentru idealul mare**, pe care noi l-am visat **140 de ani sub stăpînire străină.**"

Robu / 19 aug.'32

▣ **LANC - sub stăpînirea românească.**

" **În aceeaș luptă ne găsim și astăzi.** "

" **Nu sunt politician, noi nu facem politică, noi suntem naționaliști**, și vă declar sincer că anul trecut,

cînd am fost ales întîi deputat, **nu am simțit nici o senzație că sunt ales deputat**, deși, după ce am fost ales,

am mai stat două săptămîni în închisoare, și **din închisoare am fost adus aici**. Vă fac declarația cu multă durere ...

-Voce PNȚ : " Cînd, acum ? "

-Robu : " Nu acum, anul trecut. Să știți însă că noi **recunoaștem ce este al fiecăruia** și am să vă lămuresc,

fiindcă știu ce doriți să vă spun, am să vă dau ceea ce este al d-voastre, dar nimic mai mult.

Țin să declar că **barbariile ce le-am întîlnit pentru sentimentele noastre românești, sub stăpînirea românească, nu le-am întîlnit nici sub stăpînirea austriacă.** "

- N.Simionescu : "Foarte patriotică declarație !"

-M.Weissmann : Să știți d-lor că **aceasta se înregistrează în presa austriacă !** "

- Robu : " **Protestul jidanilor în această privință este foarte bine venit**, fiindcă tocmai **din cauza lor am suferit și sub nemți și acuma** "

- Preotul Man (PNȚ) : "Aici cred că **ai greșit**, pentru că vorba aceea :

< Fie pîinea cît de rea, tot mai bine în țarama > .

-Robu : "Dar eu am spus că pîinea nu e bună în țara mea ? Dacă Sfinția ta ai ascultat, ai auzit ce am spus la început : că **vom muri pe pămîntul în care zac oasele strămoșilor noștri**, și nu-l vom da, tocmai pentru că **pîinea dulce a țării noastre ne-o**

mănincă aici străinii . Prin urmare , suntem în țara noastră și tocmai de aceea **nu ne-am plecat capul și nu ne-am îndoit spinarea** înaintea baionetelor nevinovate , puse **în mîna fraților noștri și îndreptate în contra noastră** , ci ne-am zis : **o să trecă și asta** .

Și dacă astăzi , încă, ceilalți nu au înțeles ceea ce trebuiau să înțeleagă, **vor înțelege mîine sau poimîine."**

" D-lor deputați, eu vă declar că **noi avem morți în lupta aceasta** , deși nu aveam decît să facem un singur pas alături , într-un partid, ca să fim purtați cu mașini luxoase , nu pe jos, **prin noroaie și în lanțuri**, al căror urme aș putea să vi le arăt pe brațele mele "

- **Voci PNȚ** : Cînd ? Din ordinul cui ?

- **Robu** : "Dacă sunteți curioși, vă voi citi un pasaj , care privește și guvernarea d-voastră. Dar anul trecut **nu am avut nici un iorghist** pe la noi, prin Rădăuți, **am avut numai liberali**,

cari erau **în cartel cu guvernul Iorga**, și care au făcut tot ce le-a stat în putință .

-**N.Simionescu** : " **Și d.Cuza a dat cel mai efectiv sprijin guvernului Iorga !** "

-**ACCuza** : "S-o crezi d-ta ! " [.....]

Robu / 19 aug.'32, retro '

▣ **Alegerile Iorga**

" De cînd am pornit noi **mișcarea noastră** , adică din **1923**, **toate partidele politice** , fără deosebire, **au urmărit acelaș lucru**, și anume ,**distrugerea noastră**, a acestui **nucleu naționalist**, a acestei **mișcări românești** , și aceasta **nu din pornirea românilor**,

care erau în partidul respectiv, cît **din cauza influenței jidănimii** , care sta alături de dînșii .

-**Robu** : " Episodul **alegerilor trecute** [Iorga] , este foarte **tragic**... Îndată ce a sunat goarna că vin alegerile...

-**D.Iuca** : " Dle Robu, bagă de seamă că **majoritatea te atrage într-o cursă** ...

-**Robu** : Te rog să nu mă dirijezi d-ta: vrei să mă încurci , fiindcă știi ce vreau să spun. Pe mine **nu mă dirijați nici unul, nici altul**, și nici nu mă veți clinti de pe drumul meu , nici unul.

Cum s-au semnalat alegerile, **la poarta mea, în jurul casei mele, era o echipă de jandarmi și de polițiști**,

care aveau biciclete lîngă ei, ca atunci cînd eu m-aș fi mișcat ,**să mă aresteze** , sau la caz că nu m-ar putea aresta,

să înștiințeze , în cel mai scurt timp, autoritățile , ca **să fiu urmărit."**

-**Voce PNȚ** : " **Sistem liberal** "

-**Robu** : " Nu o să vă fie deloc plăcut d-voastră , cînd **vă voi spune de cînd stau acești agenți la poarta mea."**

-**Iuca** : "**Noi am avut biciclete, sub dumnealor au fost mitraliere.** "

-**Robu** : " Nu aveam posibilitatea să ies din casă , iar dacă ieșeam, trebuia să ies cu trucuri .

Mi se aducea un cal în curtea casei , de unde încălecam și o luam repede peste cîmpuri , ca să-mi piardă urma.După aceea, schimbam direcția , pe cînd ei mă căutau în altă parte [...] în întrunirile sătești ce le țineam , nu mă puteau aresta , fiindcă sătenii erau cu toții în jurul meu [...]

[...] la o întrunire la **Siret, mi-au ieșit cîteva plutoane de jandarmi în frunte cu col.Barozî**.[...]

Precizez că și aceasta **s-a întîmplat anul trecut, sub liberali**, iar **acum doi ani** mi-ați omorît

pe studentul Gheorghe Popescu și **ați rănit peste 100 țărani**, la **congresul LANC de la 1 februarie 1930, la Rădăuți**. [...]

mi-a ieșit armata înainte , cu acest colonel în frunte, cerîndu-mi **să lepăd steagurile tricolore**, și **să înapoiez muzica** [...]

Mi se cerea ca **oamenii să vină în grupuri de cîte 3-4** , cînd erau cîteva mii. [...]

Am fost acuzat de rebeliuni și am fost depus la închisoare , împreună cu 24 de țărani.[.....]

Judecătorul de instrucție m-a pus în libertate,și , pentru acest motiv,acest judecător, **Paul**,

un judecător cinstit, neamț [...] **a fost îndepărtat** , i s-a retras delegația de judecător de instrucție

(**povestește umilința la care a fost supus, rănit , însingerat , dus la Siret-Rădăuți-Cernăuți -**

de către Siguranța generală, ascuns într-un beci ; rănit, dus la spital, unde dr l-a reținut ; dus apoi la Dorohoi (o săptămână) , ca familia să-i piardă urma ; **eliberat în ziua alegerilor ,**

s-a dus la secția de vot din **Vicovul de Jos**, unde a găsit pe **țaranul Ghețau, rănit ;)**

-Beldie : "Suntem impresionați de **poveștile d-tale**, care sunt , poate, chiar adevărate, dar pe țară nu o interesează ."

-G.A.Cuza : " Da, o interesează Sachianumi ! " [aluzie la discursul lui Demostene Botez](**întreruperi, zgomot**)

- Robu : "Eu am adus și anul trecut aceste cazuri [...]"

[**povestește mai departe , cum a fost eliberat după 2 săptămâni ; a doua zi agenții de Siguranță au vrut să-l aresteze iar,**

ca să nu vie la validări ; cum a fugit cu automobilul la Suceava, apoi la Botoșani, la Verești, unde îl așteptau jandarmii .

Cum a mers la Hîrlău, unde îl așteptau alți jandarmi ; apoi la Liteni , de unde s-a urcat în tren și a ajuns la București, la Parlament.

-Părintele Man : " Acestea sunt metode liberale "

- Robu : " Tot așa s-a întâmplat și la 1 februarie 1930, când guvernării d-voastră , **Național-țărăniștii,**

și aci vă rog să ascultați, **d-le Simionescu**, pentru că **este rîndul d-voastră** .[...] " (**ilaritate la PNL**)

Robu / 19 aug.'32, retro '30

▣ **Congresul LANC**

" În acel timp, noi, **bucovinenii** , am convocat un congres la Rădăuți, ca să ne sfătuim cum să ne apărăm împotriva cămătarilor.

În momentul acela , **prefectul** de acolo fusese pus la cale de **jidanul Menczer**,și atunci, pe timp de iarnă,

pe un ger de 20 de grade **a fost scoasă armata,cavaleria și artileria călăreață, jandarmii, poliția.**

- Voce PNT : "Și marina ! " (**ilaritate !**)

- Robu : "Vă rog , aceasta nu este de rîs.A fost scoasă armata împotriva a zece mii de țărani,

care veneau la Rădăuți, pașnici, pentru congres, s-a dat o luptă în toată regula, de trei ore,

între armată și populație , a șarjat cavaleria, pînă cînd **armata a fost înfrîntă din cauza oboselii ,**

iar noi am avut de cules peste **100 de răniți țărani**, și am avut un mort, pe studentul **Gh.Poescu.**

"De aceea zic că noi am avut de luptat cu toate partidele și

am avut de suferit din partea tuturor jidanilor amestecați în toate partidele. "

Robu / 19 aug.'32

▣ **Partidele politice**

" **Ce au făcut partidele politice în România** , după război, pentru întărirea neamului românesc în aceste provincii ,

pentru progresul nostru de acolo , ca și din întreaga țară ? "

Mai întîi, d-voastră, partidele, **ați făcut politică. Ați făcut partide și ați deschis**

registrele în care să se înscrie membrii, **fără** să fie vorba de vreun program de apărare a neamului, ci oricine se înscria în partid,

o făcea **cu gîndul să se căpătuiască sau să trăiască din bugetul statului. "**

Robu / 19 aug.'32

▣ **Școala în Bucovina**

" Înainte de război, noi **bucovinenii** , am făcut eforturi , **cu ajutorul bisericii**, cu ajutorul **mitropoliților noștri,**

și am făcut **școli naționale ortodoxe**, pe care noi **le-am întreținut** atunci cînd nemții nu ne dădeau școli românești,

ca să învețe **copiii de țărani români , carte românească.**

S-a făcut **liceul din Suceava, liceul din Cernăuți, Aron Pumnul, liceul de la Rădăuți,** școli din care s-a ridicat

generația care a făcut războiul, care a trecut granițele în timpul războiului , și din care atîția au murit pe cîmpul de luptă , cum a fost Grămadă și alții, generația care a întemeiat arcășiiile , care a pregătit Unirea, care a pregătit dezrobirea."

" Ce ați făcut d-voastră după război ?

Mai întîi, ați avut de grijă **să înrolați în partidele dvs. pe profesori și pe învățători ,** așa încît **grija școlii** , ca să se facă carte românească și naționalism, **a rămas**, mi se pare , **pe planul al doilea** , întru cît **aceste școli** , care erau ortodoxe și pline de români, **au fost umplute de jidani** , după război.

Anul trecut, **la Liceul Aron Pumnul din Cernăuți, nu a intrat nici un băiat de țăran.**

(**Simionescu cere amînarea discursului pentru a doua zi (Camera nu era în număr)**

Majoritarii votează continuarea. Camera este obosită și reacționează cu ilaritate ...)

Robu / '19 aug.'32

▣ **Biserica în Bucovina**

[**LD : este evident că Robu a rămas proiectat în ideea națională dinainte de Unire, și nu s-a mai putut reacomoda vieții politice normale.**

Este de remarcat că Robu se plînge că nu are pe preoți de partea luptei naționaliste, ceea ce înseamnă că biserica nu a fost sprijinitoarea luptei antisemite .]

"Dar ce-ați făcut din Biserică ?

Pe cînd **înainte de război** , și pe timpul războiului, vedeam **preoți luptîndu-se pentru idealul național,**

Îi vedeam **în lanțuri și în închisori** - cel puțin așa era la noi -

acum îi vedem înrolați în partidele politice și, mai ales, în partidul care a avut norocul să guverneze mai mult ,

în Partidul Liberal.Partidul Liberal a făcut din ei **agenți electorali, negustori de lemne, șofeuri.**

Au lăsat gospodăriile ,ca să-și cumpere **automobile** și să le conducă "(**ilaritate la PNT**)

- **Voce PNT** : Poate la d-voastră, în Bucovina "

- **Robu** : " Am auzit că **și la dvs erau preoți cari se duceau la alegeri în fruntea bătaușilor.**

La Vaslui, un preot a spus studenților , ce mergeau în propagandă pentru LANC , că are să le pună mațele pe gard. " (**ilaritate**)

"Ce ați făcut cu biserica ? **Răspunderea este a d.voastră, a partidelor politice, care ați mînat preoții pînă acolo ,**

încît să ajungă **hoți de urne , negustori de lemne și să se facă de rîsul lumii.[...]**

-**preot Gh Popescu** : **PNT va anula alegerile eparhiale și va face alegeri libere. [...]**

Legea se va depune chiar zilele acestea ."

- **Robu** : (povestește cu ironie despre niște preoți care și-au cumpărat mașină, ca despre o impardonabilă întîmplare;cum sătenii își bat joc de ei, provocîndu-le pene de acuciuc și umulindu-i ;

pare că această chestiune îl obsedează)

"Iată , d.lor ce ați făcut din biserică și din preoți .**Puțini preoți au mai rămas la datorie,** căci marea lor majoritate

s-au pus la dispoziția partidelor politice, unde stau alături de jidani,uitînd canonul bisericesc [!?!]

[**LD :Există un asemenea canon ?**] , care spune că **nu are dreptul creștinul să facă nici baie cu jidanii la un loc,**

nici să mînce cu jidanii la un loc, și nici să se împrietenească cu ei,

iar acela caer nu se supune , **de va fi mirean, să se afurisească, iar de va fi preot , să se caterisească."**

Voi supune **părintelui Man** acest canon, **să-l examineze și să vadă , dacă nu este cazul ,**

sau **să scoată pe jidani din partidul d-lor, sau preoții să se supună acestui canon ."**

- **Preot D.Man** : " D-le deputat, eu te rog **să fii respectuos cînd vorbești de preoți.**

Dvs, care faceți parte din Liga Apărării Național Creștine , **nu trebuie să confundați pe cei răi cu cei buni,**

și nu trebuie să faceți batjocură din tagma preotească , căci atunci **veniți în**

contradicție cu însuși programul d-voastră A face preoțimea de rîs în Adunarea

Deputaților, pentru un preot sau pentru mai mulți preoți răi, credeți-mă că **nu cadrează nici cu programul d-voastră** - și aici i-a dat dreptate și d.Cuza.

În al doilea rând, **de ce vă provocați d-voastră la canonul de care ați amintit ?** "

- ACCuza : " **Al VI - lea din Cartagina .** "

- Preot Man : " **Da, canonul există ; dar sunt tempi passatti .** "

Cînd s-a făcut acel canon, **relațiunile sociale erau așa**, după cum se scria în acel canon .

De atunci, societatea a evoluat .

Și **cei mai intransigenți creștini** , în ce privește **raporturile dintre iudei și creștini**, **acel canon de mult l-au lăsat deoparte** , între **canoanele obliterate** . "

- ACCuza : "Din nenorocire !"

- Preot Man : " Poate din neorocire , aici este de examinat, dar **nu aplicați canoane care nu se mai aplică la creștini în nici un loc**, în timpuri cu totul schimbate. Aceasta aveam de zis."

-Robu : " Părinte, **acest canon noi l-am citit în Adunarea Eparhială a Mitropoliei Bucovinei** , și

IPSSNectarie n-a zis ca d-ta a zis să se cerceteze canonul și dacă este așa, să se urmeze.

Atunci este **o deosebire de vedere** între d-vs și un chiriarh mai înalt al bisericii .

Dar dacă mitropolitul este sincer și de acord cu ceilalți mitropoliți , atunci **declarația dvs. nu are valoare** ,

fiindcă **mitropolitul este un mai înalt chiriarh al bisericii .** "

-Preot Man : "**Eu am vrut să constat un adevăr teologic și științific** "

-Robu : " Eu nu am venit la tribună să scobor prestigiul bisericii, cum spui d-ta, înțelegem **să o readucem**

unde trebuie să fie, așa cum a fost întemeiată de Mîntuitorul nostru Isus Cristos.

D-voastră, prin aceste acte, **ne faceți să ne îndepărtăm de la credință** și să înregistrăm în toate satele

diferite secte religioase.(aplauze LANC)

" În loc ca preoții să deschidă o cruciadă împotriva **sectelor religioase**, care au aceeași origină , **a jidanilor**,

care sunt **susținute de ei**, din fondurile lor, **de comuniști, de francmasoni**, în loc ca d-vs. să deschideți împotriva acestor secte , să luminați poporul, să-l readuceți la calea cea dreaptă , **d-vs deschideți o luptă electorală** și, în fruntea ciomăgarilor ,mergeți la alegeri, **amenințînd pe membrii Ligii Apărării Naționale și pe studenți** , suflete tinere pline de entuziasm pentru credință și neam, că le veți întinde mațele pe garduri, pentru că luptă pentru această idee ,

cum a făcut un preot al dvs. de la Vaslui . "

" **Iată cum se compromite biserica prin d-voastră**, cari **nu vă faceți datoria în biserică**, iată **cum se compromite credința**, care slăbește în popor, iată cum biserica , care

altădată lega neamul la un loc,

acum începe să slăbească.**Răspunderea toată este a partidelor politice , în această privință** "(apaluze LANC)

-preot Gh.Popescu : " Ai dreptate , dar d-ta **generalizezi , asta e greșala d-tale** . "

-Robu : Așa stă, d-lor , școala și biserica .Vedeți **în sate încăerîndu-se** învățător cu învățător,

preot cu preot , **pe chestia că unul este liberal și altul este țărănist** [...] Este o mare greșală , că știți că nu este frumos să faceți această discordie.[u vă declar , pe cuvîntul de onoare , că [...] am spus sătenilor că nu mă interesează ce politică face preotul sau învățătorul , mergeți la ei și le cereți sfatul [...] "

Robu / 19 aug.'32

▣ **Justiția**

" Trec la Justiție.A ajuns să se discute justiția și în Parlament , dar mai ales în popor ; a ajuns să se spună

că **justiția nu este** , că **dreptatea se împarte pe bani**, că **cine fură milioane se plimbă liber** ,

iar **cine face o mică greșală** , sau vrea să se manifesteze în alegeri , unde legea îi dă dreptul, **e pus la închisoare** . "

"D-lor deputați , trebuie **să renunțați** de acum înainte **la înrolarea judecătorilor în politică**, să renunțați de a-i mai influența, fiindcă **altfel se va continua cu jafurile**, cari

sunt recunoscute pretutindeni, despre cari vorbiți în fiecare ședință, în acest Parlament, și cari nu fac decît să confirme chiar spusele dvs. , că **nu există nici parchet nici justiție ."**

- **preot Gh.Popescu** : "Și de data asta **greșești**, fiindcă **nu este permis să generalizezi** , pentru cazuri izolate , nu există pădure fără uscături." [.....]

- **I.Marinescu** : "Adă la cunoștință cazuri speciale și cere sancțiuni, **nu generaliza spunînd că nu avem justiție.**" [...]

- **I.Vasilie -Oituz** : " **Partidul Liberal a fost de vină** ; fiindcă **a amestecat justiția în mocirla aceasta politică .**

Noi nu vrem să atacăm justiția ; recunoaștem că avem cea mai bună justiție , însă d-voastre,

Partide politice, faceți presiuni asupra justiției "

- **Robu** : " [...] cazul de la Hotin [...] d.Mirto , **actualul ministru, a spus că s-a furat ca-n codru [...]**

Deci ați introdus neîncrederea în justiție ."

Robu / 19 aug.'32

▣ Criza morală

" Ce ne-a mai rămas ? **Justiția , biserica , școala, sunt compromise de partidele politice.**

Unde ne găsim, ce trebuie să facem ?

" Vă plîngeați, de la această tribună , am auzit pe d.**Demostene Botez** spunînd că **poporul a pierdut încrederea în oricine și în orice.**Foarte adevărat , **poporul a pierdut încrederea în d-voastră** , dar ceea ce este mai trist , este că **a pierdut-o și în instituțiile statului** , fiindcă nu a văzut acolo îndreptare , **a văzut politicianismul mascat** , în spatele judecătorului, **de prefect**, în spatele preotului , sau chiar în persoana lui, **de deputat.**

Să nu vă mirați că **bisericile sunt goale** și **Dumineca satul se adună la cîrciumi.**

"Am colindat **prin sate** și am văzut peste tot **case de sfat** ale **Partidului Liberal, Național-Tărănesc**, etc.

dar **nu am văzut atîtea case de citire**, nici **case naționale**, la sate.**Nu vedem societăți culturale,**

dar vedem aceste **cluburi politice** , pentru care sacrificați și vă dați mereu oboseala să le întemeiați.

" D-lor deputați, d-voastre **sunteți vinovați** și **noi socotim aceasta o crimă națională**, ca d-voastre să puneți toate forțele și toate stăruințele d-voastre , **numai în slujba partidelor și a cluburilor politice** ,

și **să uitați de marile îndatoriri** pe care le aveți **față de națiunea** din mijlocul căreia **ați ieșit,**

cu sudoarea căreia **trăiți**, și în profesiunile d-voastre particulare și în viața publică."

Episod parlamentar

- **ACCuza** : " D-le președinte, vă rog să constatați că **nu mai este nimeni înCameră Nu putem vorbi în fața scaunelor goale"**

- **I.Pelivan** : Chestorii să numere dacă Adunarea esteîn număr...

- **Robu** : "Eu constat că **în Cameră sunt senatori și funcționari, iar deputați vreo 20 "** (**proteste la pNȚ**)

- **Ilie Lazăr** : În secția a V-a sunt **80 de deputați** ...

-**Robu** : Dvs faceți acolo **sfaturi politice tot de club**, iar noi **nu suntem în număr** ...

Eu vă rog să încheiem un proces verbal , să se vadă deputații prezenți... Ne duceți în eroare....

-**Pelivan** : Dacă nu continuați, dau cuvîntul altui deputat.Ori continuați, ori renunțați... (**cearta continuă așa, minute în șir...**)

- **Ilie Lazăr** : Dta **vorbești de 2 ore numai despre d-ta**, și noi te-am ascultat...

- **Preot Man** : un orator are dreptul să vorbească 2 ore... D.Robu a trecut acest timp...

- **Pelivan** : Nu, a vorbit **un ceas și trei sferturi...**

- **Robu** : Să nu mă amenințați , că iau cuvîntul, **mîine , la sumar și vorbesc cît vreau eu...**[.....]

- **Preot Man** : **nimeni nu e dator să asculte un orator**, fiecare poate să meargă pe culoar, dacă nu-i convine .

Robu / 19 aug.'32

▣ Armata .

" Dlor deputați, față de cele arătate pînă acum, ați văzut **dezastrul produs de toate partidele politice, fără deosebire,** în școală, în biserică, în justiție, și **pînă și în armată.**

Armata , singura instituție care a rămas mai presus de politică, dar de care **ați căutat să vă folosiți**

ori de cîte ori au fost **alegeri,** ori de cîte ori au fost **cazuri ca să înăbușiți ideea națională ,** ați scos armata și ați folosit-o **pentru a ucide pe fiii neamului.**

- **Voce PNȚ :** Cui te adresezi ?

- **Robu :** " Mă adresez și **Partidului Liberal și Partidului Național-Țărănesc,** fiindcă din partea **ambelor tabere ,**

am avut **același tratament,** am avut **aceleași persecuții și aceeași morți.**

V-am citat **cazul de la Rădăuți,** petrecut la **1 febr.1930,** cînd ați rănit **peste 100 de țărani,**

și **ați omorît pe studentul Gh.Popescu.Era la guvern , PNȚ.**

Era un **Congres al Ligii Apărării Naționale Creștine,** cînd **a fost scoasă armata** spre a împiedica ținerea congresului.

Robu / 19 aug.'32

▣ Administrația

"Dar d-lor **ce ați făcut cu administrația ?**

[**Nostalgia administrației austriece .**]

" De unde la noi, **în Bucovina,** înainte de război, **administrația județului** se compunea dintr-un **prefect,**

din un număr redus de **comisari de specialitate** - ai contabilității , erau : un medic veterinar, un inginer agronom,

un medic de județ, înșfîrșit , în toate ramurile cîte un reprezentat cu un număr redus de funcționari ,

un sfert din cîți sunt astăzi - de unde această administrație mergea perfect debine, așa redusă numericeste cum era, cu **funcționari perfect cinstiți,**

și **cu prefecti** care erau **funcționari administrativi** și pe care **nu-i schimbau partidele politice**

ori de cîte ori se întîmpla o schimbare de guvern, ei rămîneau permanent, **funcționari de carieră.**

"**Ați venit d-voastră** ca să introduceți în administrația județului **o armată întregă de funcționari :**

un **consiliu județean , cu 30 de membri,** care încasează diurne; **încă un prefect ; o cameră agricolă** care face politică

și încasează diurne de cîteva milioane pe an."

Înainte de război , cînd **aveam o administrație destul de progresată ,**

aveam **un secretar comunal la 2-3 comune,** care făcea față nevoilor.

După război, **ați pus un secretar în fiecare comună,** pentru căpătuirea membrilor de partide. [.....]

o armată de agronomi, care nu pot deosebi orzul de grîu ;

Înainte de război, **învățători învîrstă,** primeau **însărcinarea de inspectori ,** pricepuți la apicultură,

pomicultură, etc... care făceau **serviciu onorific,** colindau satele, intrau în gospodăriile țărănești,

plantau pomi, **făceau operă agricolă și națională...**

Agronomii de astăzi, încasează parale multe, stau în birouri, nu aduc nici un folos, încasează taxe de la țărani care-și vînd

Animalele... Din cauza acestei administrații și a acestei politici , pe care d-voastre ați făcut-o,

poporul este singurul care suportă consecințele.

Robu / 19 aug.'32

▣ Finanțe, bănci.

" Întemeind băncile, ați căutat să îndatorați pe țărani și să-i obligați să rămână membri credincioși ai partidului , altfel li se retrage creditul. Nu o dată, țărani au fost amenințați că li se vor vinde bunurile la licitație dacă nu vor vota cu partidul. Greutățile sporind, cămătăria a sporit. D-voastre nu ați mai avut ochi să vedeți pe jidovii cari concureau băncile , făcînd cămătărie și pe cale particulară, și pe calea negoțului necinstit, înșelînd poporul[...]

Acum doi ani au început mișcări pe această temă, ca să curmăm o dată cu datoriile [...]

A trebuit, în fața acestor mișcări,

să veniți [Parlamentul] **cu diferite legi** , cu diferite opreliști .[...] cu legea ...

Conversiunii datoriilor agricole.

Legea a fost votată de LANC, dar **ea nu a satisfăcut nevoile țărănești**. Țărănimea a rămas tot în suferință.

(**dă date, ex., cu datoriile, cu dobînzile, țăranilor din Bucovina**)

Trebuia să se stabilească , prin lege , procentul legal (12 %) care să se plătească în Bucovina,

și nu se ajungea la dobînzile mari de acum (**30-50-60 % !**) ; țărani să-și poată procura produse industriale la prețuri echitabile ; să se desființeze trusturile (**reamintește discursul lui ACCuza privind trusturile, le atacă din nou : hîrtie, ciment, sticlă, fier,)**

Robu / 19 aug.'32

▣ **Concluzii : majoritarii și gov.PNT**

/ "Fiți mai modești, fiindcă eu , în județul meu, **am avut de două ori mai multe voturi ca d-voastră**,

și **am venit singur**, iar **d-voastră trei** , eu **am avut voturile românilor și al creștinilor** numai,

iar **dvs. ați venit și cu voturile jidanilor**(**aplauze la LANC**)

/ " Este nevoie **să se reducă, prin lege, numărul deputaților** , fiindcă din 380 cîți sunt, nu sunt prezenți nici 70,

cîte unul de județ. Dacă nu sunt aici, să știți că nu-l găsiți nici la sate , căutînd interesele poporului,

sunt prin cluburi și după afaceri cu jidanii[...]

/ "**Puneți capăt alcoolismului** , acestui flagel care roade din temelii neamul nostru .

Dvs știți că **Talmudul scrie că jidanului îi e permis să otrăvească...**

- **M.Weissmann** : Minți ! (**proteste, vociferări la LANC și PNE**)

- **Robu** : ... **să spurce tot ce este goi...**

- **Weissmann** : nici aceasta nu este adevărat ...

-**Robu** : acum 2-3 ani , prin diferite orașe , **mureau creștinii otrăviți cu alcol metilic** , vîndut în **crîșmele jidanilor** ,

și nu a murit nici un jidan , nici alcoolul metilic nu a fost vîndut de vreun creștin...

-**Pompiliu Ioanițescu** : Eu cunosc un creștin din piața Buzești , care a vîndut...

-**T.Huțan** : Cumpărat de la jidani....

/ Trebuie să luați **măsuri pentru însănătoșirea poporului** ;

/ Se impune **scăderea impozitelor la țărani și impunerea jidanilor**;

ex. **jidantul Focșaner din Cernăuți**, care a încasat de la CFR, 7 milioane lei , și a dat un impozit de 35 mii !

ex. **comunitatea israelită din Cernăuți**, a frustat statul , nefăcînd declarație de impunere ;

/ **Să fie distruse nucleeele comuniste, făurite de jidani** ... care duc poporul la anarhie, punînd țara în promejdie, ;

/ Să se ia **măsuri contra sectelor religioase** , care se înmulțesc, în dauna bisericii și neamului românesc.

/ "Trebuie să luați **măsuri pentru introducerea lui numerus clausus** , în toate ramurile de activitate,

pentru ca **să curățim școlile și toate instituțiile noastre de cultură de aceste năpîrci otrăvitoare** și

să luați măsuri pentru **desființarea francmasoneriei, care lucrează ocult contra statului român.** "

" Cu aceste **deziderate ale noastre** , noi declarăm - **dacă vor fi introduse aici**- se înțelege,

că vom vota proiectului de Răspuns la Mesaj " (**aplauze la LANC**)

Nichifor Robu / 19 aug.'32

19.b) **Nichifor Robu (LANC) , incident parlamentar // pedeapsă disciplinară // , 23 aug.'32**

(DAD, MO 15, șed din 23 aug.'32 , p 353)

[**Incident parlamentar ... Robu - Weissman. Hotărârea Comisiei de disciplină ...**]

- **M.Popovici** (ministr.Juстиției) ;; este dreptul Comisiei !

- **Robu** : Eu am venit la tribună să explic cazul meu.În momentul acela , la tribună era un jidan...

- **Emanoil Socor** (ziar "Adevărul ") : Te rog dle Robu să ne scutești de aceste produse ale intelectualității d-tale ,

care n-au ce căuta aici(**întreruperi LANC**)

- **V.Prelipceanu** : N-ai dreptul să te amesteci d-ta !

- **N.Robu** : Dta , care nu trebuia să mai scapi din închisoare și să-ți ispășești greșelile la zid, n-ai să-mi dai mie lecții "

- **Em.Socor** : Deocamdată, stai aici, sub sancțiunea care trebuie să ți se dea. (vociferări LANC)

- **N.Robu** : Dta dle Socor, care trebuia să fii de mult în pământ, nu vorbi !

- **V.Prelipceanu** : De la "Adevărul" jidovesc , cu rotativele de acolo , poți să arunci spume ,

dar aici n-ai autoritatea morală să vorbești."

- **Em.Socor** : Eu lovesc cu scrisul , nu ca dvs .

- **N.Robu** : Dta trebuia să te găsești astăzi în stare de putrefacție , n-ai calitatea să-mi dai lecții.

Eu primesc observații de la orice bun român , nu de la un trădător .

Eu am cerut să vorbesc de la tribună , fără jidanul lângă mine [**Weissman**] , nu pentru alt motiv, decît că eu reprezint "ideea națională " .

-**Ștefan Cicio Pop** : pune la vot suspendarea lui Robu pentru 5 ședințe :

112 voturi "pentru " , 51 -"contra "

N.Robu / 23 aug.'32

20.)**Demostene Botez (PNT) , discurs la mesaj, 19 aug.'32**

(DAD, MO 13, 19 aug.'32, p 288)

[**LD : context - încercare socio-psihologică de portretizare a țaranului** **Vezi fișier PNT**]

. **D:Botez** : Țăranul sărută mîna străinului

- **ACCuza** : Politicienii partidelor sărută mîna jidanilor , țăranii , însă, nu .

- **G.A.Cuza** : În Bucovina, primarul Câmpulungului strîngea mîna împăratului Austriei , nu i-o săruta !

21.) **Michael Weissman (p.Evreesc) , discurs la mesaj, 20 aug.'32**

Remarci antisemite : **ACCuza, Nich.Robu, Vasiliu-Oituz,**

(DAD, MO 14, șed. din 20 aug.'32 , p. 308-316)

[**LD : pe tot parcursul discursului, cuziștii l-au hărțuit, l-au întrerupt, l-au blamat, l-au apostrofat ...**

Li s-au alăturat legionarii și parcă... georgiștii (??)

Nichifor Robu va fi trimis la Comisia de disciplină și suspendat 5 zile de la lucrări]

22.)**Vict.Iamandi (PNL-1) , discurs la mesaj, 22 aug.'32**

Replici polemice : **ACCuza**

[**LD : ACCuza, susținător consecvent** al prerogativelor regale totale...îl înfruntă periculos pe **Iamandi**.

Aceste dovezi de **loialitate față de Monarh**, vor atîrna totdeauna greu în ochii lui Carol, și de aceea ... în 1938 va deveni "consilier regal " și sprijinitor al regimului de dictatură.

Mai degrabă "inconsecvența" va veni , peste ani, din partea lui Iamandi !]

- **Iamandi** : În fond, aducerea la guvern a PNT , este o provocare la adresa opiniei publice ...

- **ACCuza** : " Este foarte grav să spui că aducerea la guvern a unui partid este o provocare ,
cînd știi este cine [Regele] aduce guvernul la cîrma țării .

- **V.lamandi** : Da, este o provocare ...

- **ACCuza** : Mai întîi, că nu a fost adus la putere PNT ci s-a încredințat d.Vaida misiunea de a face alegeri ;
d.Vaida și-a îndeplinit-o , și, după ce țara s-a pronunțat, pe urmă a venit PNT(aplauze la PNT)

- **V.lamandi** : Intervenția d ACCuza , aprobată de PNT , a făcut ca majoritatea să cadă într-o cursă .
" Dacă vă luați în serios rolul de leader și al acestei majorități parlamentare , nu vă felicit "
[Aluzie la rolul lui în Parlamentul Iorga]

- **ACCuza** : "Nu am legătură cu majoritatea , ci cu realitățile pe care nu admit să le nesocotești d-ta "

- **lamandi** : Îmi este indiferent dacă vă convine sau nu dvs. [.....]

- **lamandi** . remarcă libertatea alegerilor de la Iași ...

- **ACCuza** : Cînd erați dvs la putere, s-au întîmplat multe lucruri nepermise...

- **lamandi** : Dvs. dle Cuza, în alegerile din **1927** ați avut **6.000 de voturi** ... neîntrunind acel 2 % pe țară,
de aceea nu v-ați ales. În alegerile recente [1932] , **ați avut 7.700 de voturi**
Ar fi bine să nu mă mai întrerupi, deoarece "convenisem " ca , în amintirea celor 20 de ani din trecut
să nu ne dăm în spectacol."[lamandi fusese în PND , Iorga-Cuza]

- **ACCuza** : " D.lamandi este elevul meu ! (ilaritate) Dar nu urmează învățăturile mele "

- **lamandi** : Dvs l-ați avut elev și pe d. Weissman !

- **ACCuza** : Jidanii nu contează(ilaritate)

[LD : ACCuza nu a mai intervenit pînă la sfîrșitul discursului...]
lamandi -ACCuza / 22 aug.'32

23.) **prof.C.Rădulescu -Motru (PNT , Raportor) , discurs -concluzie, Senat, 24 aug.'32**

replică polemică : **Al.Lapedatu .**
(D.S. , MO 9, șed. din 24 aug.'32, pag. 204- 210)
[LD : deși apele par mai "liniștite " la Senat - cu o atență urmărire și a discuțiilor din Cameră -
liniștea este aparentă , deoarece **PNT se comportă provocator, agresiv,arogant**
(după părerea mea) ,
și, în continuare , cu **atac centrat pe PNL !**]
[.....]

Al.Lapedatu / 24 aug.' 32

▣ **Rotativa PNL>> <<PNT ... ?!**

[LD : nu-mi pot explica de unde izvora această încăpățînată și mioapă atitudine .E adevărat, multă vreme reciprocă.

Dar , după experimentarea guvernului de " tehnicieni " , după presiunile pe Carol le făcea întru distrugerea pluripartidismului,
această miopie nu mai este scuzabilă]

- **Motru** : " Ceea ce voiam să constat era numai că ideologia d-voastră , cum foarte bine s-a zis,

și-a avut rostul în trecut.Sunteți un partid al trecutului... [!?!]

- **NNBotez** : "Din moment ce am dat expropierea și am dat votul universal, nu mai suntem un partid al trecutului "

- **Motru** : "Ideologia d-voastră vă oprește ca să înțelegeți și să colaborați cu sinceritate la progresul

pe care-l așteaptă societatea de astăzi , în ziua de mîine " .

- **NNBotez** : " Dar cu ce sunteți dvs partid de evoluție ? Dovediți aceasta. **Sunteți de**

10 ani partid politic ,

dar nu ați făcut nimic în țara aceasta. Care vă este dreptul de a spune că **sunteți partid de evoluție și de progres ?**

Dovediți aceasta în fapt, nu cu vorbe și cu contestațiunea meritelor altora. "

- **Motru** : " Din moment ce vă găsim **astăzi cu vechea ideologie , cu vechiul program ,** fără ca să contestăm de loc meritele d-voastră. În trecut, fără să vă contestăm aceasta, vă spuneam pur și simplu că **nu sunteți partidul care să puteți ,** de aici înainte, **să luați direcțiunea în viața politică a acestui stat. [LD : aha! Dar care era un alt asemenea partid ? !]**

De aceea, **dezideratul** pe care pe ascuns **[!?!]** , îl gîndea reprezentantul Partidului Liberal,

de a vedea alternanța partidelor , a celor două partide , și , în orice caz, din această alternanță ,

să nu lipsească PNL, **pentru noi**, ni se pare , **ar fi o greșeală , în politica țării ;** cel mult, Partidul Liberal , poate fi de un mare folos , **într-un guvern de uniune națională "**

[.....]

Rădulescu -Motru / 24 aug.'32

▣ "**Stînga**" "**Dreapta**"

[LD : reproduc tot ce a spus. Pentru Motru , aceste doctrine, curente, partide... nu sunt decît "soluții simpliste " sau, în orice caz... lipsite de interes. De aceea, le expediază sumar]

" Acum, d-lor, în cursul nou al timpului, ca să zicem, în **ideologia nouă**, în **sufletul politic nou**,

s-au produs diferite partide, în diferite țări.

Noi, n-avem pretenția, noi, **PNT**, să fim prima formație care **s-a alcătuit pe baza ideologiei noi.**

Sunt în această direcție , **o extremă dreaptă**, retrograzii , și **o extremă stîngă**, foarte avansați.

"**Nationalism antisemit**"

" **Au căutat unii** ca să complinească această **unilateralitate a școlii liberale**, căutînd **o dirijare a economiei într-un fel de naționalism** , pe cît se poate de exagerat , și s-au gîndit la **naționalismul integral** , în înțelesul mai mult de **naționalismului antisemit.**"
Și această școală urmărește ca să scape de toate defectele , pe care le avea vechea școală liberală,

însă **într-un mod simplist**, caută soluția. **În ce constă această soluție ?**

"**Dacă astăzi populația din țară trăește rău**, cu toată supraproducția

- eu contest supraproducția , zic că sunt produse fără valoare -

dacă se constată acest fapt, ei bine, **conflictul, după antisemiți, îl putem elimina**

dînd la o parte o seamă de cetățeni , pe care îi considerăm acaparatori.

Este o soluție simplistă de tot.

" Ca să trăiască bine românul în Țara Românească, profesorul **Cuza zice să dăm afară pe < jidani >.**"

Este aceasta o soluție ? Dar , cu toate acestea, **este soluția multor state din Europa ; este o soluție simplistă , dar este o soluție. "**

" **Corporatismul** "

"**O altă soluție** este aceea pe care ne-a făcut s-o întrevădem colegul nostru simpatic **dl Manoilescu :**

reîntoarcerea la corporațiuni .

- **Ștefan Graur** : "Evl Mediu ! "

-**Motru** : " Oriși cît s-ar putea aranja **acest corporatism** , el nu poate scăpa deloc de critica că, totuși ,

nu poate să răspundă timpului de astăzi. Este prea complicată activitatea economică a timpului nostru, ca ea să se poată dirija și raționaliza numai prin simpla stabilire din nou a corporațiunilor. **Dar și aceasta este o soluțiune.**

"**Socialismul**" , "**Bolșevismul**"

" Însfîrșit, la extrema stîngă, avem toate școlile socialiste , avem școlile socialiste internaționale , pînă la bolșevism, care este, nu-i așa ? , extrema stîngă pentru noi."(p. 208)

Rădulescu-Motru / 24 aug.'32

▣ Statul Țărănesc.

[Pornește de la aceeași premisă falsă : că PNȚ este primul partid care se preocupă de țărani !

În rest, mai mult ce nu este "statul țăărănesc" , decît ce este !]

"Noi, în Țara Românească, nu urmărim și nu ne plasăm nici la extrema dreaptă și nici la extrema stîngă.

Noi căutăm , în **formula** care s-a întrebuițat aici, de **< Stat Țărănesc >** , nimic altceva decît

o dirijare a economiei statului nostru , în așa fel ca să ridicăm clasa țărănească."

C.Rădulescu -Motru / aug-'32

24.) **I.Hudiță (PT-Lupu) , discurs la mesaj, 24, 26 aug.'32**

Intervenții polemice : **ACCuza, GACuza**

(DAD, MO 16, 18 ; șed. din 24, 26 aug.'32 ; pag...)

[**LD : vezi context la fișier PT-Lupu**]

Pe parcursul discursului său, cei doiCuza intervin și exprimă :

/ acord - privind neplata cuponului extern ;

/ semi-acord privind politica școlară ;

/ neînțelegere privind caracterul "radical " pretins de PT ;

/ dezacord , polemică , în problema evreească .Antisemitism .

Hudiță -ACCuza / 24, 26 aug.'32

25.) **ACCuza (LANC) , discurs la mesaj, 30 aug.'32**

(DAD, MO 19., șed. din 30 aug.'32 , p.497-507)

[**LD : interesantă periodizarea făcută de el privind stadiile parcurse de România :**

I . 1859-1918 - crearea **statului național unitar** românesc.

II . 1919 - - crearea **națiunii unitare românești**]

[LD discurs nexeroxat .Folosit fișele , păstrat intact spiritul și citatele . De aceea , ordine nu este cea din discurs.

În aceeași zi , a vorbit și CZCodreanu **ACCuza se apropie cel mai mult de dorințele lui Carol** , privind guvernarea.

Expune doctrina privind partidele politice - despre fiecare - în nota cunoscută discursurilor lui ;

Explică, iar, doctrina LANC .Interesantă este ... reacția **majorității parlamentare : rîde, rîde !**

[LD : Cuza are 74 de ani.

Citează masiv din "declarația program " a Ligii la creare (1923) , apoi dezvoltă cîteva din aceste idei .

Din debutul discursului, se leagă de "**problema jidovească** "

Atenție LD : Indiferent de poziția filozofică, morală, istorică, cîteva lucruri se pot afirma categoric :

/ În epoca modernă a României, a existat o "**problemă evreească** " ;

/ Faptele istorice demonstrează că a existat - motivat sau nu - **un curent , o mentalitate antisemită**

care a avut **expresie legislativă și politică** ;

/ Pînă la primul război mondial, alături de alte personalități,

ACCuza s-a înregimentat acestui curent politic și legislativ ;

/ După primul război - Tratat, Constituție , legislație - s-a produs **emanciparea evreilor ;**

/ **Curentul și mentalitatea antisemită** nu au dispărut. **ACCuza reprezintă consecvența ;**

/ **Antisemitismul românesc** a cunoscut o **evoluție latentă sau ascendentă**, în funcție de conjuncturile internaționale ;

/ Curentul democratic, filosemit, **a ignorat sau a tratat superficial** această mișcare ;]

ACCuza / 30aug.'32

▣ Autoprezentare

Este cel mai vechi parlamentar ; este ziua lui - sf.Alexandru - și este felicitat (este și ziua lui Vaida , care lipsște)

- A fost inițiatorul serbării lui Horia (1884)
- A fost inițiatorul primei mișcări naționale - "Carpații "
- A fost co-inițiator la "Liga pentru unitatea culturală a tuturor românilor "
- A fost în delegația de deputați care a primit pe Memorandiști : Brote, Lucaci, Coroianu, Aurel Popovici ;
- A luptat pentru unitatea tuturor românilor , indiferent de partidele din care fac parte.

ACCuza / 30 aug.'32

▣ Partidele politice

▣ Doctrine politice

Toată viața, el a luptat pentru **unitatea românilor, indiferent de partidele politice** .

- Ce sunt partidele politice ?

- Unde sunt marile partide politice care odinioară stăpâneau țara ?

- **Unde este partidul conservator ?** Unde este partidul conservator.-junimist ?

Partid mare , care a dispărut pentru că nu a avut doctrină ;

Lascăr Catargiu, Maiorescu,Carp,Th.Rosetti, Alex.Lahovary, Take Ionescu, Nic.Filipescu ,

mari personalități, n-au fost în stare să-și închege o doctrină a P.Conservator, să rămână măcar ca " document literar !

Unde este partidul radical ?

-**Ce mai este** - nu spun unde este - **Partidul Național Liberal ? (ilaritate)**

PNL , amîndouă, vor păți la fel, pentru că nu au doctrină .

Nici nu știu unde să caute doctrina lor, pentru că s-au împărțit în două !

-Ce va fi mîine Partidul Național Tărănesc ? (ilaritate)

- **D.Ionescu - Botoșani** : Dar dvs cît credeți c-o să trăiți ?

- **ACCuza** : Pînă ce **îmi voi termina opera** pentru care , se pare , **sunt născut** .

Acesta este un aviz pentru jidanii din fund [**partidul evreesc**] ce ar vrea să mă vadă îngropat cît mai curînd "

Din cauză că nu au doctrine , partidele vor dispărea cu toate , iar LANC , pentru că are doctrină....

[.....]

Discursurile rostite în parlament au fost "**forme fără fond** " , chiar dacă unele au fost "minunat oratorice " ,

chiar dacă unele au avut și un "fond specific , **deoarece le-a lipsit doctrina** .

O doctrină este "o învățătură bazată pe cercetări științifice și corespunzătoare nevoilor generale ale unei nații . "

Dar ... în Parlament ... nici un partid - nici PNT , nici PNL - nu au doctrine !

În Parlament doar **2 grupări au doctrină**:

1) **Gruparea jidanilor**

2) **Gruparea socialistă , bazată pe doctrina jidănească a lui Karl Marx** .

[-----doctr.LANC-----]

Greșala fundamentală a doctrinelor celorlalte partide este că

nu înțeleg că România a intrat într-o nouă perioadă de dezvoltare .

Umblă cu "mici chițibușuri " , sau unii, ca Argetoianu, cu sugestii negative :

<Eu , în situația de astăzi, nu văd nici o soluție ! >

Dvs luptați cu metodele perioadei vechi . Între 1859-1918 , s-a constituit **statul național unitar** .

[----- regimul vechi -----]

[-----reforma constituțională -----]

[----- problema jidovească -----]

Doctrina LANC are cîteva puncte esențiale : **Cristos, Regele, Națiunea, România a Românilor** .

- **ACCuza** : Sunteți împotriva României Românilor ?

- **Voci** : Nu ! (ilaritate)
 - **Cuza** : Sunteți împotriva Națiunii ?
 - **Voci** : Nu ! (ilaritate)
 - **Cuza** : Sunteți împotriva Regelui ?
 - **Voci** : Nu! (ilaritate)
 - **Cuza** : Sunteți contra lui Hristos ?
 - **Voci** : Nu ! (ilaritate)
 [----- învățătura lui Hristos -----] [.....problema financiară -----]
 [-----problema economică -----] [-----problema externă -----]
ACCuza / 30 aug.'32

Doctrina LANC

LANC s-a creat în 1923, pentru a impune 2 reforme :

- 1) Reforma constituțională
- 2) Rezolvarea problemei jidovești

I. Reformă constituțională

/ Doctrina LANC -**Hristos , Regele , Națiunea , România românilor**- pune Regele mai presus de Națiune.

/ LANC cere respectarea Constituției (art.88) în care se prevede că **Regele își numește ministrii.**

Partidele , pentru a-și asigura dictatura , au falsificat Constituția.

/ LANC are ca primă reformă preconizată **schimbarea Constituției din 1923.**

Prin schimbarea regimului constituțional, se va normaliza situația , fazele și rotativa guvernamentală, fiind :

- 1.Regele va numi un guvern de alegeri libere (magistrați, militari, personalități) ;
- 2.Parlamentul va fi expresia voinței naționale ;
- 3.**Regele va numi guvernul și ministrii** (cf.Constit., art. 88)

/ **Astfel, va lua sfârșit domnia și dictatura partidelor.**

De ce potenții partidelor să pretindă , să revendice guvernarea de la Rege ?

De ce să se falsifice voința națională în alegeri ?

De ce dacă MSR nu cheamă un anume șef de partid , guvernul este " neconstituțional " ?

De ce au sabotat de fiecare dată dorința MSR de a forma guvern de concentrare națională ?

De ce n-au intrat în guv.Vaida, guvern de alegeri libere, așa cum a dorit MSR ?

A.CCuza / 30 aug.'32

II.Problema jidănească

- **ACCuza** : Restabilirea drepturilor națiunii române nu este posibilă **decît "cu eliminarea jidanilor** cari i **s-au substituit prin surprindere** în perioada premărgătoare " ,
 cînd românii luptau pentru unire.

"LANC cere , dar , **ca jidanii să fie eliminați** , prin toate mijloacele legale,

expropriind pămînturile , pădurile și industriile ocupate de dînșii , aplicîndu-le **numărul proporțional în școli, universități**, și în toate ramurile de activitate ,

naționalizînd orașele României , prin exproprierea lor treptată , **înlăturîndu-i de la orice funcțiune publică."**

Imediat, " **jidanii trebuie scoși din armată** " , unde sunt o "permanentă primejdie " , prin bicornicia lor și spiritul de trădare , manifestat în războiul trecut.

-**Mayer Ebner** (P.Evr.) : "**Nici odată , nici în România , nici în lume "**

-**ACCuza** : "Respingem cu indignare **tentativa de falsificare a istoriei noastre** , **că jidanii ar fi , în România, autohtoni** ...

- **Voce PNT** : **Acestea sunt percepțele lui Hristos**, pe care le-ați invocat adineauri ?

-**ACCuza** : Dar dta **cunoști percepțele lui Hristos** ? (ilaritate)

-**GACuza** : habar nu ai !

-**ACCuza** : Nu te atinge de o problemă care este studiată științific și asupra căreia zădarnic crezi că, cu mici întreruperi, poți spune ceva .Nu spui nimic pentru că nu cunoști nimic .

(ilaritate)

- **ACCuza** : Sunteți contra lui Hristos ?

- **Voci** : Nu ! (ilaritate)

- **Aurel Buteanu** (PNȚ) : Dvs sunteți contra învățăturilor lui Isus Cristos ...

- **Cuza** : **LANC își fixează acțiunea pe învățătura Evangheliei .**

Dvs.vi se pare curioasă atitudinea noastră față de **jidani !**

Dar iată ce spune Mîntuitorul , **jidanilor** (Evanghelia de la Ion, cap.8, 44) :

< Voi, din tatăl vostru, **diavolul sunteți**, și **poftele tatălui vostru** voți să faceți .

Acela a fost **ucigaător de oameni** de la început și nu a stat în adevăr într-însul , cînd **grăește minciună**

dintre ale sale grăește, căci **minciună este și tatăl minciunii** , iar mie nu-mi credeți pentru că grăesc adevărul.

Cine este de la Dumnezeu , graiurile lui Dumnezeu ascultă.

Voi de aceea nu mă ascultați , pentru că **de la Dumnezeu nu sunteți . >**

Asta spune Isus Hristos , și de aceea îl **punem în fruntea doctrinei noastre .**

Hristos a fost răstignit de acei cari sunt **vrăjmașii întregii omeniri** (p. 498)

ACCuza / 30aug.'32

III.Problema financiară

Rechizitoriu la adresa **Societății Națiunilor** ; la amestecul ei în treburile statelor naționale ,

deoarece ... de la început ... **și-a dezvăluit "originile "** ,

unind acțiunea abstractă umanitaristă , cu cea **foarte bancară ...**

încît **națiunile vor pierde** , fatal, libertatea și stăpînirea bunurilor ,

fiind **supuse controlului finanțelor internaționale evrești.** (p. 499)

ACCuza / 30 aug.'32

IV. Problema economică

Primejdia **industrii parazitare** , prin crearea unei **"feudalități industriale jidănești "**

Cartelurile și trusturile jefuitoare , împiedică raporturile noastre firești cu țările industriale .

ACCuza / 30 aug.'32

Clasele sociale

Țărănimea - singura clasă producătoare , adevărata existență a existenței nației românești.

Din țărănime , pornesc celelalte **două categorii organice** :

/ **clasa mijlocie**

\ **clasa conducătoare**

Industriașii - clasă "parazitară " , care au creat o **"feudalitate jidănească industrială "**

Proletariatul industrial - cu tendințe internaționaliste , **elemente de dezagregare a nației românești**

Au dispărut clase întregi românești : **clasa mijlocie, comercianți...**

Intelectualii ? Ex. la Fălțiceni , la Barou, sunt 18 avocați evrei și 1 român ;

medici : 19 jidani, 2 români (funcționari !)

LANC este hotărît **contra luptei de clasă** , care este **"monstruoasa concepție a marxismului "**(p. 499)

ACCuza / 30 aug.'32

Rezolvarea problemei jidovești.

[LD : își propune să demonstreze că **"problema jidănească "** este o **problemă mondială** :

/ o problemă istorică (racordată antisemitismului mondial, similitudine cu hitlerismul)

/ o problemă ideologică (prioritatea ideologiei cuziste)

/ o problemă națională (între cele două Constituții)

/ o problemă de rasă (ca origine)

/ o problemă religioasă (ca acțiune)

/ o problemă economică (ca urmări)

/ o problemă culturală

/ o problemă politică (ca soluție)

Eu am încercat o tratare sistematizată , pentru ca să se înțeleagă ceva .

Așa că... numerotarea , sublinierile , subtitlurile , parantezele , îmi aparțin.

Aici , surprind însăilarea lor . Apoi le tratez problematic.]

Controversa istorică

-ACCuza : A venit aici la tribună un tînăr istoric, profesor universitar , din partidul dr.Lupu, și a spus **enormitatea că < nu există problemă jidănească >** .

-I.Hudiță : "Este un punct de vedere "

-ACCuza : "**Punct de vedere ? punct de orbire , dle Hudiță !** " (ilaritate)

Toată lumea vede ce se întîmplă cu **acest " neam nenorocit ,aruncat printre popoare** , este **obiectul urii și al răzvrătirii tuturor** , contra lui .

Și dvs , cînd afirmați că < nu există problemă jidovească > ,spuneți că este < un punct de vedere > ?

Problemă națională .

- **ACCuza** :Și atunci , mă întreb : "este , oare , indiferent ca, **în mijlocul nației noastre, să se găsească și să se înmulțească această nație** care , de fapt , **a pus stăpînire pe toate izvoarele noastre de avuție și care tinde acum la subminarea noastră** ,

și **înăuntrul** fruntariilor , și **în afară de fruntariile țării** ? Aceasta nu se poate și noi nu o vom tolera.

" Nația românească n-a ajuns să fie stăpînită de jidani degenerați "

-Mayer Ebner (P.Evr) : "Este ridicol ce spui , dle Cuza ! "

- **ACCuza** : "**Am convingerea** , pe care pot să v-o documentez prin date numeroase , prin declarațiuni numeroase,

că **jidanii uneltesc la cucerirea României,ca pămînt de stăpînire jidovească "**

Astfel se explică toate **uneltirile ... financiare, uneltirile comuniste, uneltirile vrăjmășești externe.**

Soluția politică

-ACCuza : "Națiunea Română n-a fost întrebată dacă primește pe jidani, ci **jidanii au fost impuși de străini** , și **noi vom avea dreptul** , la cea dintîi ocazie , cînd vom fi liberi pe mișcările noastre , **să-i dăm afară "**(aplauze LANC, întreruperi la P.Evr.)

"Da, nu este altă soluție. "[...]

" Eu știu ce se petrece : vă tremură inima în voi de frică , știți ce vă așteaptă "

că vedeți că **mișcarea noastră "este exact ca marea mișcare națională condusă de Hitler "**

-Mayer Ebner : Dle președinte, protestez împotriva acestor expresiuni "

- **Șt.Cicio Pop** : Dle Cuza , vă rog să nu întrebuițați cuvinte atît de aspre "

- **I.Zelea Codreanu** : "Este **o expresie științifică "** (ilaritate)

- **ACCuza** : vedeți dlor, **obraznicia jidovească** cu pretenția de autohtonie la care dvs ați tăcut cu toții ?

-ACCuza : deci **așa trebuie rezolvată problema jidovească, nu cu discursuri frumoase** ,

cum a ținut **d.Giurescu , d.Hudiță** ,Sunteți de o naivitate extraordinară ."

-CCGiurescu : "Noroc că este înțelepciunea dvs. care compensează naivitatea noastră . Vă rog să scăpați dvs. cu această înțelepciune "

-ACCuza : Mulțumesc, dar, ori mă autorizez sau nu, eu tot am s-o scap " (ilaritate)

Problema economică

- **ACCuza** : "Industria nu este românească , **industria se găsește în întregime în mîinile jidanilor "**

Ex.:Din 270 fabrici de alcool ... 1 este românească ; 1 este mixtă ;

ACCuza / 30 aug.'32

▣ Rasa jidănească

Este **o rasă "corcită "** cînd a ajuns în Egipt , cu **elemente "excluse din caste "** ,

cu tot ce era **"mai degenerat și mai rău "** . "De aici a rezultat rasa jidănească " (ilaritate)

Dlor deputați ! nu aveți nevoie să mă credeți pe cuvînt, **priviți la Michel Landau**

și **comparați-l cu Robu** (bucovinean) **sau cu Isac** (oltean) și veți vedea deosebirea de rasă .

Românii sunt o rasă energică,capabilă de muncă, **jidanii sunt "degenerați și stîrpituri "**

- **dr.V.Rășcanu** : "Este **o rasă superioară** , ale cărei calități **le-ați apreciat în < Teoria poporației >** .

-GACuza : "Așa judecă răzeșii d-tale , dle Rășcanu ? Nu-ți face cinste !

-VTPrelipceanu . se vede că nu ați citit "Teoria poporației "(p. 501)

ACCuza / 30 aug.'32

▣ Religia jidănească

-ACCuza : "Religia jidănească se bazează pe **concepția unui legământ** , pe care Dumnezeu lor, Iahvé,
I-a încheiat **cu jidanii , ca popor ales** " Popor "ales " , pentru ce ? : să îndeplinească toate poruncile
ce i le-a prescris în "**Thora** " , din care a rezultat "**Talmudul** "
- **Mayer Ebner** : "**Thora** " este baza creștinismului "
- **ACCuza** : Iahvé a încheiat **un legământ mai întâi cu Abram ... (ilaritate)**
- **Șt.Cicio Pop** : **Ce legătură are asta cu Mesajul ? (mare ilaritate)**
- **ACCuza** : trebuie să răspund d-lui președinte.Problema este serioasă .Trebuie tratată științific.
- **V.Toncescu** : reveniți la Mesaj...
-**ACCuza** : Mesajul este concluzia reformelor ce se impun.Și aceasta este o reformă fundamentală,
nu ceea ce spuneți dvs , " o limonadă de vorbe " .
"Geneza " (cap. 17, paragr. 1) , ce a spus Iahvé lui Abram (care avea 99 de ani) ? :
< ... voi face un legământ între mine și tine și te voi înmulți nespun de mult [...] Vei fi tatăl multor neamuri ; nu te vei mai numi Abram , ci Abraham , adică tată al națiunilor . >
Cum poate fi tatăl națiunilor , **fără distrugerea celorlalte națiuni** ,
pentru ca să le ocupe pământurile ?
Die Ebner , care ești rabin și cunoști Thora , știi ce scrie în "**Deuteronom** " (7, 1) :
< Căci Domnul Dumnezeuul tău ți le va da în mâini , și le vei bate ,
să le nimicești cu desăvârșire , să nu închei legături cu ele și să nu ai milă de ele .>
< **Să nimicești toate popoarele** , pe care ți le va da în mână , Domnul Dumnezeuul tău ;
să n-arunci nici o privire de milă spre ele ; >
În evreește , idiș ,nici nu este "să nimicești " ci... "să mănânci " (ilaritate)
-**Mayer Ebner** : "Sunteți un evreu clandestin " ... (ilaritate)
-**ACCuza** : **Talmudul** , prin învățătura lui Rași (Rabi Selomo ben Ițach) , spune pe scurt :
< tob sebegom harogh > , adică < **pe cel mai bun dintre goimi , să-l ucizi** > .
-**Mayer Ebner** : "**Nu-i adevărat ! Aceasta nu este în Biblie ;**
nu a fost nici odată în Talmud. Nu există ! Sunt falsificări ! "
-**ACCuza** : Ar trebui să vă citesc pagină cu pagină "toate **pasagiile criminale din religia Thorei** "
În concluzie , **religia Thorei prevede distrugerea celorlalte nații !** (p. 502)
ACCuza / 30 aug.'32

▣ Jidanii în istoria Românilor

[**pornind de la afirmația lui Weissman că evreii sunt aici din vremea lui Alexandru cel Bun**]

-**ACCuza** : unii au susținut că sunt aici de pe vremea lui Traian (ilaritate)
-**Mayer Ebner** : Au fost aici de pe vremea lui Traian (ilaritate)
-**G.H.Cuza** : Au făcut descălecatul ! ... (ilaritate)
E cazul să spunem : te admir progenitură romană ! ... (ilaritate)
- **ACCuza** : Ce e grav este că **acel jidan a îndrăznit să evoce autoritatea d-lui Iorga** , și dvs , această majoritate , prezidată de Iuliu Maniu , nepotul lui Simeon Barițiu , ați lăsat să treacă aceasta .Și dacă nu era protestarea noastră , trecea cu desăvârșire această **tentativă de falsificare a istoriei României** , în Parlamentul Românesc !
Nu s-a ridicat nici unul din **istoricii dvs** , nici istoricul dlui dr Lupu , care este d.**Hudiță** , nici istoricul dl **George Brătianu** , care este d.**Giurescu** , nu s-au ridicat nici **istoricii cari vor mai fi fiind** , ca **să protesteze împotriva acestei falsificări** .
"Permiteți dvs , Camera Românească , să se falsifice istoria într-o problemă esențială pentru existența noastră ?
În existența evreilor în România există 3 perioade :
1. Perioada " jidanilor trecători " care ține pînă la cca 1650.Ei erau în trecere pe la noi , între Constantinopol și Polonia , și mai departe. Cîte vreun document indică vreun jidan medic (la domnitor) , sau rabin (în trecere) . "Dar așezări jidănești , nu !" Cînd au încercat să-și facă așezări , domnitorii i-au respins.
Petre Șchiopul (Moldova , 10 ian. 1579) a dat "dispoziție" [**Anafora**] , ca jidanii să fie dați

afară

deoarece **jidanii păgubeau pe comercianții români.**

(Cf.N. Iorga , "Istoria românilor din țările noastre " , comunicare la Academie, 13 sept.1913)

2. Perioada așezării jidanilor , care se petrece în timpul răscoalei cazacilor din Ucraina , sub Bogdan Hmelnițchi (1648-1649)

cînd, din cauza furiei cazacilor, evreii au fugit și s-u împrăștiat în toată lumea.

" Atunci s-a făcut **prima invazie a jidanilor în Moldova** , la noi, unde au încercat să se statornicească ,

deși împotriva lor luptau toți , respingîndu-i ca elemente vătămătoare.

Alex.Constantin Mavrocordat (Iași, 28 nov.1782) dădea următoarea "dispoziție " [Anafora] :

< Noi, Alexandru Constantin Voevod, fiindcă domnia mea voim

ca toți să aibă liniște și dreptate în țara aceasta și de către nimeni jecmănită și jefuită să nu fie ,

pentru aceea , Domnia mea hotărîm ca **jidovii cîți se vor afla în țara aceasta , să locuiască prin tîrguri**, după cum sunt așezați , și cu dreptate **să-și caute obiceiurile lor** ;

iar **prin satele țării nici decum să nu fie volnici a locui,**

nici a face alișverișul cu vînzare de băutură și de orîndarii prin sat,

de vreme ce **însuși locuitorii țării s-au rugat ca să nu se dea voe jidovilor**

a merge să locuiască cu dinșii prin sate , căci cu viclenie îi păgubesc și jefuesc

întărîndu-se anaforaua aceasta , cu a noastră domnească **pecete** . >

Iată cum erau tratați jidanii la 1872 ! Și cînd s-a văzut că nu se poate stăvili invazia jidanilor în Moldova,

s-a făcut o legiuire specială : **Anaforaua Sfatului** (1 iulie 1839) , înalt încuviințată la 4 iul.1839

cu "**Instrucțiunile** " alcătuite de Sfat , pentru < **cercetarea vagabonților** de toată nația și **oprirea năvălirii jidovilor în țară.**> [legiuirea a durat pînă în 1851] Iată paragrafe din aceste Instrucțiuni :

< **4.Înmulțirea jidovilor** în țară prin intrarea pe furis, prin izgonirea din alte țări și prin alte chipuri,

făcîndu-se obiectul unei înadîinsei cercetări, spre **oprirea acestui rău** ,

care aduce **o simțitoare jignire binelui obștesc** ,

prin **strîmtoarea mijloacelor de vețuire** a adevăraților pămînteni ,

s-au luat măsura în conglăsuire cu art.94 din Kapul al III-lea din Regulamentul

pentru **oprirea acestor netrebnci** .>

< **16. Jidovii** ce se izgonesc din alte locuri străine și nu se îngăduie nici cum a intra în țară,

ca unii dintre aceștia îndată ce s-ar prinde pe lîngă margină, să se ia în pază și

să se izgonească peste Dunăre, fără a i se cere vreo condiție pentru rămîinerea în Principat. >

< **35. Fiindcă jidovii nu au în Principat nici un drept civil,**

decît cel al specularisrii și a plăti darea cuvenită ocîrmuirii ,

apoi nici unui jidov nu-i este oprită **strămutarea din țară** ,

ci el poate fi slobod a ieși cu toată familia lui ... >

-**rabin Mayer Ebner** : "Spirit din evul mediu . "

-**ACCuza** : "Este stigmatizarea istorică . Sunteți vestejiți de adevărul istoric ,ce mai vorbiți !"

-**GACuza** : "Sunt ca netrebnci trecuți în istorie "

-**Șt.Cicio -Pop** : "Spune tatăl destule , nu mai spune și d-ta ! "(**mare ilaritate**)

-**ACCuza** : La pretențiunea jidanilor că sunt "autohtoni v-am răspuns cu aceste texte , și această legiuire a durat pînă la 1851 . **Acesta este adevărul adevărat al istoriei.**

3. Jidanii în perioada Constituției

Jidanii caută să se agite , cînd s-a pus în dezbatere **Constituția de la 1866** ,

făcînd presiuni să fie încetățeniti.În acest Parlament, s-a venit co o

Jalbă semnată de 51 de moldoveni , contra încetățenirii.

Au venit și au impus faimosul art. 7 , dobîndit după presiunea poporului din Capitală ,

după care "**acest popor s-a dus și v- a distrus sinagoga** " , după cum bine știe d.Ebner .

Acestea erau "legiuirile și sentimentele poporului românesc
pentru acest neam care se pretinde autohton pînă la 1866. (p. 502)

▣ **Jidanii în perioada Congresului de la Berlin.**

Prin **articolul 44**, Congresul de la Berlin **ne-a impus modificarea art.7 din Constituție**.
"Trebuie să exprim aici **nemărginita mea admirație** pentru **diplomația iscusită** de care
au făcut dovadă

românii de la 1879 , cînd această impunre , din partea tuturor puterilor de atunci ,
a fost ținută de noi în loc, un an și patru luni,
și s-a rezolvat prin **votarea articolului 7 din Constituție** ,
care a fost **o capodoperă de legiuire prevăzătoare** și
o strălucită izbîndă împotriva diplomației străine "

" Prin urmare , nici un moment , **din prima zi cînd am avut contact cu jidanii și pînă la**
urmă,

românii nu au capitulat și nu au recunoscut pe jidani ,
decît ca un element pernicios, distrugător și periculos ,
împotriva căruia trebuia să iei toate măsurile "

▣ **Jidanii și primul război mondial.**

Rezultatul marelui război a fost că **"jidanii au început să dicteze , erau stăpîni."**

/ Secretarul lui Clemanceau , era **jidantul Mendel** ;

/ Secretarul lui Wilson, era **rabinul Weiss** ;

/ Secretarul lui Lloyd George , era **jidantul Sasoow** ;

Jidanii aceștia au acaparat lumea ! Noi îi cunoaștem ! Știm cum procedează :

"Se alipește un jidan sau o jidancă de un creștin și-l învîrte.Cunoaștem sistemul ! (**mare**
ilaritate)

" Să nu credeți că nu știu că ați căutat să mă învîrțiți și pe mine , dar nu s-a putut " (**mare**
ilaritate)

În urma **tratatelor de pace** , **marile puteri au impus încetățenirea jidanilor** . (p.
503-504)

ACCuza / 30 aug.'32

▣ **Soluția problemei jidovești.**

Constituția din 1923

Viciată prin siluire ;națiunea română nu a fost întrebată ; **jidanii au fost impuși de**
străini;

" **Noi avem dreptul** , la prima ocazie ,**cînd vom fi liberi pe mișcările noastre , să-i**
dăm afară

(**întreruperi la P.Evreesc**) **Da, nu este altă soluție .**

Și eu știu ce se petrece : vă tremură inima în voi de frică , știți ce vă așteaptă ,
și vedeți că **mișcarea aceasta a noastră este exact ca mișcarea mare națională**
condusă de Hitler ,

care a scris în programul său **ceea ce spuneam și noi**, și am să vă citez "

- **Mayer Ebner** : Sunteți și dvs contra Tratatelor de pace ?

- **Ștefan Cicio-Pop** : Să lăsăm pe Hitler în Germania ! (**mare ilaritate**)

- **ACCuza** : În programul lor se spune :

< **Cetățean** poate fi un conațional. **Conațional** nu poate fi decît acel care este de **sînge**
german ,

fără considerare la confesiune.Deci **jidanii nu pot fi conaționali .** >

< **Dreptul de a decide** asupra legilor și a conducerii statului,**este dat numai cetățenilor** ,
de aceea pretindem ca **toate funcțiile publice**, fie în Reich, fie în provincii sau comune,
să fie ocupate numai de cetățeni.>

< Pretindem ca **negermanii** , stabiliți în Germania după 1914,

să fie imediat constrînși să părăsească țara .>

"Sunt și alte **dispoziții "întocmai ca cele adoptate de noi și formulate cu mult**
înainte "

ACCuza / 30 aug.'32

IV. Problema economică

Primejdia **industrii parazitare** , prin crearea unei **"feudalități industriale jidănești "**

Cartelurile și trusturile jefuitoare , împiedică raporturile noastre firești cu țările
industriale .

III Problema financiară.

" **Sistemul împrumuturilor externe trebuie părăsit cu desăvârșire** , întrucât duce la **sărăcirea progresivă** a statului și la **pierderea independenței sale**, odată cu bunurile ce este silit a le zălogi și a le vinde. "

Este greșit , din acest p.d.v. , **apelul guvernului** la concursul tehnic și la **colaborarea Societății Națiunilor**.

" **S.N.** , dându-și , în sfârșit, pe față , **caracterul originii sale** , vedem că **unește** astăzi **misiunea ei abstractă** de **Societate Umanitară** , mijlocitoare a păcii universale,

cu **acțiunea ei concretă de societate bancară** , mijlocitoare de împrumuturi. " Aceasta va face , în mod fatal , ca **națiunile să-și piardă libertatea și stăpânirea bunurilor lor** ,

fiind supuse , prin Societatea Națiunilor , controlului finanțelor internaționale jidovești."

"LANC se opune , cu ultima energie , **zălogirii și vânzării bunurilor noastre naționale și respinge hotărât orice amestec de experți tehnici , de oriunde ar veni , în administrația statului românesc suveran** "(aplauze LANC)

Pentru soluționarea problemelor financiare , LANC propune :

1. Suspendarea plății cuponului extern ; [! ? !]
2. Conversiunea datoriilor statului, cu anularea datoriilor de război, și reducerea dobânzilor ;
3. Intensificarea exportului , prin convenții preferențiale ;
4. Economii severe în toate domeniile ,
5. Echilibrarea balanței comerciale și oprirea mărfurilor de consumație risipitoare .

ACCuza /

▣ **Împrumuturile**

Sistemul dvs este cunoscut : **împrumutul !**

Până acum , împrumuturile se dădeau pe încredere ; acum ... se cere "amanet " ! România nu mai poate face împrumut , decât cu amanet ! Nu se mai poate continua astfel !

Acum s-a concesionat chibriturile ! Ce mai urmează ? :

"Subordonarea României , sub controlul bancherilor jidani , acoperiți de Societatea Națiunilor "

ACCuza /

▣ **Raportul Rist**

Rist dă sugestii privind însănătoșirea finanțelor românești ...

El recomandă revenirea la **regimul dinainte de 1927 privind alcoolul** , deoarece , deși lipseau preocupările sociale , **aducea statului sume enorme** .Iată pînă unde se ajunge ! :

ni se recomandă să distrugem sănătatea poporului, să-l ticăloșim, pentru ... a renta bancherilor jidani Eu vă dau soluțiile

- **Aurel Vlad** : Așteptați să veniți la guvern !

- **ACCuza** : Eu sunt gata să iau guvernul și acum(**ilaritate ☺☺☺**) **Programul LANC :**

1. Suspendarea plății cuponului extern (aplauze LANC și PȚ) ;

nu cum spune CCGiurescu , să plătim datoriile , dar ei să ne cumpere produsele !

Asta este o condiție platonice ! **"Începe prin a nu plăti ! "**

- **CCGiurescu** (PNL-2) : Formula mea este civilizată, a dvs , recunosc , este drastică .

- **ACCuza** : dl GGMironescu a spus că < asta nu este o soluție > ar duce la ruină !

Nu-i adevărat ! **Cu cele 5-6 miliarde ale cuponului, aș reechilibra bugetul intern !**

ACCuza / 30 aug.'32

▣ **Periodizarea istoriei moderne**

1859- 1919 - făurirea statului național unitar român.

1919 - - făurirea națiunii unitare românești.

Proces care nu s-a încheiat , deoarece **românii nu sunt stăpîni pe pămînturile, bogățiile , patrimoniul lor...**

Țara , cum se prezintă ea, este românească ?

Mergeți în Maramureș, Moldova, Cernăuți, Chișinău, Iași, Botoșani, Dorohoi ,

În toate târgurile din Bucovina, Basarabia, și Moldova. Țara asta dă impresia de "tară românească" ?

ACCuza / 30 aug.'32

▣ Clasele sociale

Țărănimea - singura clasă producătoare , adevărata existență a existenței nației românești.

Din țărănime , pornesc celelalte **două categorii organice** :

/ **clasa mijlocie**

\ **clasa conducătoare**

Industriașii - clasă "parazitară " , care au creat o "feudalitate jidănească industrială "

Proletariatul industrial - cu tendințe internaționaliste , elemente de dezagregare a nației românești

Au dispărut clase întregi românești : clasa mijlocie, comercianți...

Intelectualii ? Ex. la Fălticeni , la Barou, sunt 18 avocați evrei și 1 român ;

medici : 19 jidani, 2 români (funcționari !)

LANC este hotărât **contra luptei de clasă** , care este "monstruoasa concepție a marxismului" (p. 499)

ACCuza / 30 aug.'32

V Politica externă

[**LD** : din Declarația -Program a LANC .]

V.Problema externă .

" Prin dislocarea progresivă a raporturilor dintre Puterile semnatare ale Tratatului de la Versailles

și acum , în urmă , prin semnarea de către Polonia , cu aprobarea Franței aliate , dar fără noi,

a tratatului de neagresiune cu Rusia Sovietică , siguranța României este grav primejduită . "

Aceasta se datorește "politicii externe pasive, anexată altor state

și fără inițiative proprii , de până acum , lăsând ca alții să trateze în numele nostru "

LANC consideră că această politică "de renunțare pasivă " ,

trebuie substituită cu o "politică externă activă a României , pentru ea însăși. "

Statul român are dreptul și datoria :

Să-și completeze alianțele , așezându-le pe bazele trainice ale interesului economic reciproc,

de apărare națională comună , fără de care "tratatele sunt iluzorii " ,

și "se desfac la cea dintâi atingere a considerațiilor vremelnice care le-au dictat "

[-----]

ACCuza /

▣ Societatea Națiunilor

Când **Take Ionescu** a venit să prezinte instituția "**Societății Națiunilor** " , creată atunci , **eu**, cu intuiția care mă caracterizează , **i-am spus** :

< Societatea Națiunilor este societatea jidanilor , pentru stăpânirea națiunilor > .

Astăzi , s-a dat pe față că această **Societate Națiunilor n-a putut să garanteze nici o "pace universală "**

... războaiele continuă , ea **nu are nici o autoritate** , n-o ascultă nimeni.

"Ce-i pasă cuiva de ceea ce spune Societatea Națiunilor ? "

Acum , Societatea Națiunilor s-a transformat din "mijlocitoare" a păcii universale

... în **garanta bancherilor jidani "**

ACCuza /

▣ Schimbare de directivă !

A mai spus și în 1930 , că s-a produs "ceva" cu privire la Tratatul de pace .

De atunci , Puterile s-au dislocat cu desăvârșire , și se naște întrebarea : care este situația României ?

" Noi , fiind cei mai primejduiți

Franța

- pentru că **Franța este acolo** unde este , pe când **noi suntem aici** , în bătaia tunului și supuși unei invazii din partea elementelor acelora , deși noi le vom răspunde pe calea

armelor ,

să fie siguri , căci noi nu avem a face cu regimentele bolșevice-
ne găsim într-o stare de izolare primejdioasă ."

**Mai este Franța aliata noastră ? Dacă da, cu ce o dovedește ?
iar dacă nu, ce are România de făcut ?**

Se impune o schimbare de directivă în politica externă .

" Până acum, "politica noastră nu a fost făcută de noi , a fost făcută de alții pentru noi ,

sau a fost făcută de alții, pentru dâșii , prin noi "

"Apoi noi nu putem să fim veșnic la remorca altor țări ,
care se servesc de situația României , ca să-și facă trebile lor "

Franța este dominată de grija sa , în urma puternicii mișcări germane .

De aceea se aliază cu Rusia ! Semnarea Tratatului cu Rusia este aproape încheiat .

Și atunci... care trebuie să fie politica extenă a României ?

" Noi avem o politică externă de aparență ,

cari se reazimă pe atitudinile de mare diplomat ale d-lui Titulescu "

Dar ce ne-a adus politica lui Titulescu ?

Această politică subordonată , care nu ne garantează situația noastră ?

Trebuie odată pentru totdeauna să se sfârșească cu această politică .

Vrem să știm lămurit : **cu cine suntem ? cine este cu noi ? Dacă** se va dovedi
că **nu avem alianțe și raporturi sigure,**

"trebuie să avem curajul să schimbăm imediat sistemul nostru de alianțe ,

fără nici o grijă ; nu ne temem de nimic "

În starea de izolare a Franței , credeți că de acolo are a ne veni vreun ajutor ?

"Nici ajutor material .Nici ajutor militar, sub nici un cuvânt."

Credeți că Franța va trimite vreun soldat în România , ca să apere existența noastră ?

Ce vom face când Tratele de pace vor fi periclitare , prin dislocarea marilor puteri ? !

ACCuza / 30 aug.'32

26.) **Adonis Popov (PT-Lupu) , discurs la mesaj, 30 aug.'32**

(DAD, MO 19, șed. din 30 aug.'32, p 495)

[LD : foarte potrivit și fin observator psihologic. Remarcă atitudinea lui Nichifor Robu ,
îndrjirea lui ,
din cauza tratării în derziune a problemelor naționaliste , de către deputați . Eu sunt de
acord.]

Vezi fișier **Mentalități d) e) f)**

27.)**Col.Traian Stoica (LANC) , discurs la mesaj, 30 aug.'32**

(DAD, MO. 19, șed. din 30 aug.'32, p. 516-519)

[L.D : Discurs nexeroxat . Vezi **fișier Armată .**

Propune ca în armată să se ia modelul japonez în organizarea și educația armatei .

28.) **Lotar Rădăceanu (PSD) , discurs la mesaj, 31 aug.'32**

(DAD, MO 20, șed .din 31 aug.'32, pag. 536 - 538)

[LD : ședința este condusă de Dinu Simian , vicepreșed. Camerei . Rădăceanu face o
expunere sintetică

a doctrinei socialiste, lansînd formula "**stat muncitoresc-țărănesc** " ,

pe care o contrapune "**statului țărănesc** " , formulă lansată de PNȚ .

Este lăsat să-și expună argumentele , fără întreruperi, fără polemici , fără
contraargumente,

deși **atacă formula țărănistă,** afirmîndu-și **crezul în revoluție, distrugerea
capitalismului, viitorul socialist.]**

Rădăceanu / 31 aug.'32

▣ **LANC -ACCuza**

" Aceste masse vor înțelege că **problema zilei de astăzi, nu este, cum spunea
d.Cuza,** ieri ,

ca de la o Românie , care a fost asevită Evreilor, să ajungem la o Românie care să fie numai a Românilor .

Nu este aceasta chestiunea și nu pot să înțeleg cum poate fi pusă astfel, cum se poate susține că Evreii, fiindcă au fost în unele regiuni agenții principali ai capitalismului, să fie identificați cu capitalismul însuși, și ca această diversiune , în loc ca principalul vinovat, capitalismul, indiferent de culoarea lui, de naționalitatea lui, să primească lovitura, să primească lovitura , în locul lui, o națiune, în cea mai mare parte și ea muncitoare și exploatăată, iar capitalismul să scape neatins de această nemulțumire a masselor, care este justificată, dar care este îndreptată cu totul greșit , prin curentele antisemite , reprezentate aici în Cameră .

" Nu mai vorbesc , că tocmai pentru **acea cari se intitulează <Naționaliști >** la orice răspîntie, este o **dovadă de lașitate** , cînd, aflîndu-se în fața unei națiuni , care este o **minoritate foarte mică** în această țară, **nu au încredere în forțele vitale ale acestui popor , care poate să conviețuiască , dîndu-le toate, dar absolut toate drepturile , cu toate națiile cuprinse pe pămîntul țării .**
-VTPrelipceanu (LANC) : Este de reținut că din apărător al muncitorilor, v-ați transformat în apărător al jidanilor.

Spre surprinderea noastră ! " [**LD : se vorbise de antisemitismul de tinerețe al lui Rădăceanu**]

-Rădăceanu : " Aceasta o rețineți dvs cu mijloacele dvs de reținere !

De altfel, **da, eu apăr o națiune atacată pe nedrept.**

Și , în orice caz, **formula nu este aceea pe care o predică d.Cuza**, cu atîta ură și întunecime de spirit,

ci **formula este** : dacă din **România** , care este a capitaliștilor și a boierilor, vom ști **să facem o Românie a muncitorilor și țăranilor** .

Ori, noi, pentru această Românie vom lupta. " (p. 538)

Lot.Rădăceanu / aug.'32

29.)**V.Rădulescu** (PNȚ, raportor) , **discurs-concluzie la dezbateri , Cameră, 1 sept.'32**

(DAD, MO. 21, 1 sept.'32, p. 582-597)

În contextul poziției partidelor față de regimul parlamentar , se pronunță f.sumar și tangențial de LANC și G de F

dar este vehement față de PNL-1 și PSD .

Să fie ignorantă ? Superficialitate ? Între Lanc și Cuza era o mare deosebire la acest capitol !]

" Sunt aici două grupări : gruparea d-lui **Cuza** și gruparea **Garda de Fier** , cari , în mod formal ,

au spus că sunt în contra partidelor politice , și prin urmare [!?!] ,

în contra regimului parlamentar " [!?!]

V.Rădulescu / 1 sept.'32

30.)**Vasiliu-Oituz** (LANC) la legea **control avere și apărarea onoarei, 23 sept.'32**

(DAD, MO 33 , șed din 23 sept '32,)

[**LD . este ultimul său discurs parlamentar. Curând decedează**]

▣ **Evoluția Legii**

/ După legea exproprierii și a împrăprietării , aceasta **este cea mai importantă** , din p.d.v. social și moral.

Ar fi trebuit făcută la timp , până nu-și împărțeau averile tâlharii din Țara Românească.

Dacă această lege **se făcea la timp** , se venea **și în sprijinul reformei agrare** , împărțindu-se țăranilor banii și uneltele necesare.

/ **Primul** care a luat la noi măsuri pentru controlul averilor , a fost **gral Eremia Grigorescu** ,

când **era ministru de război**.În **1918**, după plecarea lui Marghiloman, în **acel guvern de funcționari**,

g-ralul, aflând că unii ofițeri posedau averi importante (capturate de la ruși sau de la trupele inamice din Ardeal)

a dat ordin să se verifice averile , averile **au fost confiscate**,iar **ofițerii pedepsiți**.

În **febr. 1919** , **gral Grigorescu** întocmise **un proiect de lege pentru controlul averilor**.

Era prevăzut **controlul averilor tuturor locuitorilor** din Țara Românească. **De ce ?** Pentru că **nu funcționarii și militarii se îmbogățiseră ci jidanii care speculau în război și după**.

- Afaceri făcute cu exportul vitelor și cerealelor ;

- " " " cu aprovizionarea armatei ;

- Jidanii erau plătiți cu aur.

Nu se prevedeau sancțiuni pentru cei ce denunțau tâlharii, ci ... **se oferea răsplată, recompensă**.

Vasilie -Oituz /

Legea PNT

Proiectul PNT **nu este pentru controlul averilor**, ci ... de **închidere a gurii tuturor** celor ce vor mai îndrăzni

să vorbească de jefuitoarii României. Este **un proiect pentru " apărarea și păstrarea averilor furate "**

și **" întinderea mușamalei** asupra **vastelor fraude și tâlhării săvârșite după război ."**(**aplauze LANC**)

DI. Mihalache se întreba într-o zi de ce în țara aceasta bogată , **țăranul este cel mai sărac !?**

" Pentru că în Țara Românească se găsesc cei mai mulți jidani [...] Acești jidani fiind în număr mare ,

au speculat poporul român până la sânge , cu ajutorul politicianilor "

De ce nu ați adus legea în 1928- 1931 ?

- **M.Popovici** : Pentru a nu da impresia de răzbunare contra celorlalte partide .

- **Vasilie -Oituz** : Nu este vorba numai de liberali.Haosul cel mare a fost între 1919-1923, când **"jidanii diferitelor partide "** umblau cu bonuri de tezaur și împărțeau avutul țării în toate statele din lume.

Dar cine va avea curajul să denunțe pe cei vinovați ?

Vasilie - Oituz /

▣ **"Tâlhari " - " Denunțători "**

El are **2 colegi** care, înainte de război erau săraci , iar acum , îmbogățiți, unul a ajuns ministru,

(cu case în provincie, cu copii la studii în străinătate) ,altul are moșii la țară ..

Unul s-a împrumutat ; altul a furat ; Cum să-i denunțe ?

-**Lupu** : **denunță-l acum** la tribuna Parlamentului, că nu te pedepsește nimeni !

-**Vasilie-Oituz** : I-aș denunța dar **mi-i teamă de vacarm** și nu va mai fi șed. publică

-**VGBeldie** : **Să ai curaj** în fața justiției , nu numai în propaganda electorală !

- **VTPrelipceanu** : **Desființați dispoziția cu pedeapsa denunțatorului** .Dați-i o **primă pentru curaj !**

-**Virg.Solomon** : Dvs credeți că este just să aduci învinuiri unui om , fără nici o răspundere ?

Chiar acum dvs **ați proferat o serie de învinuiri , din care 99% le vrem sancționate** .

De 14 ani, atâtea procese , și nimeni nu a fost pedepsit pentru calomnie .

-**Vasilie -Oituz** : **Un om** care a intrat în politică **sărac -lipit pământului**, și peste un an de zile **ajunge arhimilionar** ,

trebuie să se supui controlului și să nu spuie că este calomniat. (**Aplauze la toată opoziția**)

-**Virg.Solomon** : De acord .Dar aceștia nu sunt "calomniati " .**Dar a afirma că are 15 moșii și el să nu aibă niciuna ;**

că are 20 de case , când el are 1 ; atunci denunțatorul este de rea -credință, și

trebuie pedepsit.

- **Vasiliu -Oituz** : Toate guvernele sunt vinovate .În propaganda electorală noi am publicat

o listă cu 106 tâlhari Am fost acuzați de demagogie !

[se declanșează o polemică **Lupu-Vasiliu-Solomon** , cu "clasicile" exemple de hoții : **spiritul negru, etc etc**

Polemica Lupu ("filipicile" lui...) -**Solomon ... vezi mai jos**]

Un proiect de lege să prevadă cercetarea averii pentru toți .Toți să facă declarații de avere ,

să nu se aștepte denunțarea . Pedepsirea denunțătorului este inadmisibilă, imorală !

- **Gh.Popp** : **Dar denunțul fals este moral ?**

- **Vasiliu-Oituz** : Obligați pe **toți să facă declarații de avere**, și nu mai este nevoie de denunț.

- **Igr.Periețeanu** :Nu trăim într-un **regim despot**, să facem **legi inchizitoriale** , cum vrei d-ta .

- **Vasiliu -Oituz** : O țară întreagă , **14-15 milioane creștini**, cer asta ,

și dvs. apărați **100.000 tlhari** , care au jefuit țara !

LANC cere controlul tuturor locuitorilor țării ! Iar denunțătorii să nu fie pedepsiți !

(**aplauze LANC**)

Vasiliu -Oituz / 23 sept'32

31.) **D.Cioc (PNL-2)** , discurs la **Legea control avere și apărarea onoarei, 26 sept.'32**

Scandal pe culoarul Camere ... : **M.Landau - N.Robu - M.Adam**

(DAD, MO 35 , șed. din 26 sept.'32, p. 1270)

-**M.Landau** : dle președinte, **suspendați ședința** ! Stăteam pe culoar și un domn deputat cuzist ,tînăr,

împreună cu d.Robu, s-a apropiat de mine , **m-au trîntit la pămînt, m-au bătut și mi-au spart ochelarii.**

Cer să se aplice sancțiuni , pentru că dăunează prestigiului Parlamntului. **De ce suntem terorizați ?**

-**Petre Dinu** : Amenințarea s-a făcut chiar de aici, din Cameră...

-**Voce PSD** : Vă rugăm să luați sancțiuni imediate ...

-**dr.Lupu** : Suspendați ședința și chemați Comisia de judecată... Deputatul este fără apărare !

-**Voce PNT** : Aceasta este scandalos !

-**Ionel Lupescu** (vice președ.) : Suspendă ședința . La redeschidere :

Sunt informat că pe culoare s-a întîmplat **un incident destul de regetabil** și, în consecință, consult Adunarea

dacă încuviințează **trimiterea la Comisia de disciplină** a dlor deputați **Nichifor Robu și Marcel Adam** ...

-**Marcel Adam** : Vă aduc la cunoștință că noi am fost atacați...

-**M.Landau** : Îndrăznești să spui acest lucru ?! . Să spună d.Nottara cum a fost ... (**schimb violent de vorbe, scandal...**)

- **Ionel C.Lupescu** : Roagă Comisia să înceapă judecarea urgentă a cazului....

[-----D.Cioc continuă discursul -----]

-**N.Robu** : **Am fost ofensat** în timp ce am făcut o întrerupere la cuvîntarea lui **Mayer Ebner** (rabin, P.Evr.)

în legătură cu o amnedă fiscală pe care Comunitatea israelită din Cernăuți o are (2.500.000)și nu a plătit-o.

În acest timp, **jidanul Landau**, mi-a spus că **sunt inconștient și obraznic.**

D.deputat **Marcel Avram** a avut și el un **schimb de cuvinte cu Landau** , fiind **ofensat și mai grav.**

Pentru cuvintele ofensatoare , eu nu am avut nici o satisfacție, **Biroul Camerei trecînd cu vederea** ...

...Pe culoar, am văzut cum **se certau M.Landau și Landau, și Adam l-a lovit.**

Jidanul Landau a ridicat un scaun ... și atunci am intervenit eu , parînd lovitura , și **jidanul a căzut jos.**

Noi doi am fost trimiși la Comisie , Jidanul, nu !

Din care motiv preferința pentru jidani , în acest Parlament, și persecuția noastră ? !
Eu sunt trimis de Parlament de nația română , nu de Comunitatea israelită , cu un anume mandat ...

Eu nu pot pleca din Cameră fără să mi se dea satisfacție , ofensat de un jidan.

Îmi voi lua singur satisfacția dacă Biroul Camerei nu înțelege să mi-o dea.

- **Pomp.Ioanițescu** : Ce este aceasta ? **Nu se poate admite acest limbaj !**

Camera întreagă, conștientă, protestează asupra acestui fapt "

-**Dinu Simian** (prezidează) : Fac apel la d-ta , dle Robu, să-ți retragi amenințările .

-**N.Robu** : **"Eu sunt român de sânge "** ;

jidani ca **Mayer și Landau** reprezintă **"jefuitorii neamului meu "** .

Îmi este foarte indiferent unde voi ajunge , dar în lupta pentru neamul meu , voi merge pînă la capăt .

Cer satisfacție pentru jignirile care mi s-au adus ."

-**Dinu Simian** : Cred că este bine să retrageți amenințarea (relatează ce a aflat despre incident)

Acum mi se aduce la cunoștință și de ofensele aduse de d.Landau .Rog pe d.Landau să dea explicații.

-**Landau** : chestiunea a fost la Comisia de disciplină...

-Simian : Vă rog să aveți încredere de felul în care prezidez .

-Landau : Cînd Comisia își va spune cuvîntul , vom discuta și "pretențiile" d-lor Robu și Adam...

(urmează insistențe și schimburi de cuvinte ...) dacă camera crede, voi merge și eu la Comisie ...

- M.Adam : Landau l-a jignit spunîndu-i că poartă cămașa " afară " , peste pantalon...

De aceea **mi-am luat satisfacția**..... (**ș.a.m. d, șamd...minute în șir...cu amestecul lui Lupu**)

[-----]

⌘ **Raportul Comisiei de disciplină**

(DAD, MO. 37, 28 sept.'32, p. 1398-99)

[**LD : se citește în plenul Adunării**]

(președ.dr.Virg.Solomon ; raportor Gr.Ivănceanu)

Au fost ascultați **Marcel Adam și Nichifor Robu.**

S-a hotărît : **excluderea celor doi, pentru 10 ședințe** parlamentare.

[**LD : notez doar cîteva remarci ...semnificative...**]

- **Xeni** : Ce cuvinte ți-a spus ?

- **Marcel Adam** : **Că umblu cu cămașa afară** ... Recunosc fapta mea .

Dar socot că nu este o scădere a demnității mele că **mi-am apărat portul.**

Și alți deputați au mai făcut-o și au ajuns ... miniștri [**aluzie M.Popovici**]

-**Xeni** :dar și Mihalache umblă cu cămașa în afară ...

-**Marcel Adam** : Am fost provocat [...] după o serie de **suferințe ale neamului meu**, în Bucovina,

am fost trimis de populația bucovineană să o reprezint în Parlament. **Reprezint o populație**

" umilită, jefuită de jidanii care au colportat spionajul între armata austriacă și poporul meu.

Am asistat la suferințele românilor din Bucovina în timpul războiului ,

cînd **au fost întemnițați, împușcați terorizați din vina acestor jidani .**

Am asistat și după război, **la jefuirea , la sărăcirea ,la aruncarea pe drumuri a țăranilor ,**

de către cămătarii jidani "[-----]

Dar, ori de cîte ori am ridicat cuvîntul de la această tribună ca să arăt nenorocirea și mizeria

în care se zbate neamul meu din Bucovina, **din cauza jidanilor,**

tot de ațtea ori **am fost grav ofensat și insultat de acești jidani** , cari, cel puțin aici, n-au ce căuta.

Ei ne-au acaparat totul, tot ce se putea acapara în această țară; **au acaparat finanțele, au acaparat comerțul, și acum vor să ne ia și pămîntul "**

-preot . **D.Man** (vicepreșed.Camerei) : **" Dle Robu, aici nu sunt jidani , aici sunt parlamentari ,**

colegi de-ai d-tale, **trimiși de națiune să o reprezinte** (**apaluze la PNL și PNȚ**)

-N.Robu : Pentru noi, "**sunt neexistenți jidanii din Parlament** .[...] Aici este Adunarea Națională , este suveranitatea națională, pe care **noi nu înțelegem s-o împărțim cu Weiss , nici cu Landau "**

-Aurelian Weiss (PNȚ) : Mai întâi trebuie să știi ce înseamnă suveranitate națională "

-N.Robu : [...] noi nu am fost apărați când am fost ofenșați de ei [...] **Landau mi-a spus "imbecil" , "obraznic "** ,

iar președintele Cicio Pop nu a luat nici o măsură ... am intervenit în conflictul cu Landau ,

pentru că d.Adam este debil, și nu putea exercita cu succes un atac împotriva lui Landau (ilaritate)

[...] intervenția mea a fost cu iuteală (mare ilaritate) și când am luat scaunul lui Landau , acesta a căzut jos.

Asta e , am intervenit să perez lovitura și el a căzut jos (mare ilaritate)

Acest fapt este explicabil și nu am crezut că pentru asta voi fi trimis la Comisie .În schimb Landau, nu !

Eu nu cer decât tratament egal. Un deputat țărănist s-a bătut la bufet, și nu a fost trimis la comisie .

Dacă Landau nu ridică scaunul eu nu-l prindeam și nu pica .Aceasta este cauza . (mare ilaritate)

- **Voce** : Să reconstituim faptele ? (mare ilaritate)

[LD se trece la vot: **vot nul**.*

A doua zi, se votează suspendarea lor pentru 10 ședințe...]

Tudor Teodorescu -Baniște , "Vot nul ... "

("Dimineața " , 28 și 30 sept .'32)

[LD : context : era în dezbatere Legea control avere și apărarea onoarei ;

Landau făcuse o comunicare privind Testamentul lui Elias ...]

Cioc își dezvoltă discursul la lege... când a năvălit Landau...]

Landau /

▣ **Comunicarea :În 1925 , a încetat din viață Jacues Elias ,**

lăsînd prin testament o avere considerabilă, care se cifrează la aproape 1 miliard de lei,

"Academiei Române " , cu obligația acesteia de a întemeia o fundație

care să întrețină o serie de ăsezăminte cu caracter cultural și filantropic ,

în primul rînd un spital , în care să fie îngrijiți bolnavi, creștini și evrei.

Au trecut **9 ani** și, deși averea se compune din imobile aducătoare de venituri ,

n-a luat ființă nici o instituție de cultură și binefacere ,

care să îplinească voința marelui și generosului donator.

În vederea adresării unei interpelări, cere să i se pună la dispoziție :

testamentul defunctului ; inventarul moștenirii imobile ; efectele în numerar ; dosarul de cheltueli .

▣ **Scandalul .**

(În timp ce deputatul Cioc își dezvoltă discursul la lege, a intrat alergînd în incintă ,

- **Michel Landau** (într-o stare de cumplită surescitare , s-a adresat președintelui de ședință) :

"Domnule președinte , vă rog să suspendați ședința .Am stat pe culoarele Camerei și, la un moment dat,

prin surprindere, un domn deputat cuzist tînăr și cu d.Robu, s-au apropiat de mine , m-au trîntit la pămînt , m-au bătut și mi-au spart ochelarii.

(Incidentul provoacă mari emoții ; Cioc își întrerupe cuvîntarea ; deputații se

deplasează de pe locuri și comentează ;

se cere suspendarea ședinței ; convocarea comisiei de disciplină ; la redeschidere ...)

(În Cameră se produce mare zgomot, între Marcel Adam, Nichifor Robu și Landau .Un violent schimb de cuvinte,

care nu se aud din cauza zgomotului.)

(Cioc își continuă cuvîntarea) [.....]

" **Dimineața** " : **Robu** spune că lupta sa politică, va merge pînă la capăt ;

Landau spune că lovirea lui se va discuta la Comisie ;

Marcel Adam spune că a recunoscut la Comisie că l-a lovit și îmbrâncit pe Landau , dar acesta a refuzat să-și recunoască fapta ;

Robu reproșează că nu i se apără demnitatea de român.

"Eri, în Cameră, o ședință penibilă. O lungă serie de incidente și chestiuni personale a ocupat tot timpul dezbaterilor. Deputații s-au invecivat , s-au apostrofat, s-au ridicat unii împotriva altora .

Alții s-au bătut pe culoare. Alții se aflau în incintă față-n față, furioși, amenințători, gata să se încaere .

Vacarmul a luat proporții fantastice.

După ce liniștea a fost restabilită , fiecare dintre împiciniți s-a simțit dator să se explice. Un nou prilej de incidente grave. Acest spectacol a durat 5 ore.

Tudor Teodorescu -Braniște / 30 sept.'32

▣ "Vot nul "

[LD : Cunosc foarte bine tonul acestor " **democrați " de serviciu, " prosemiți" de stînga .**

Va trebui să decantez din acest gen de **presă propagandistică** , cît era sinceră poziție democratică

și cît era **zarva generalizatoare** - deseori transmisă peste hotare - privind " pseudo-regimul democratic " românesc, poziția "duplicitară " a patidelor, a unor personalități de marcă, care au înveninat crescînd atmosfera .

Procese de intenție, insinuări demagogice, de la un episod... întînit uneori în parlamentele oricăror țări !]

Acum cîteva zile , **doi deputați cuziști** - confundînd, probabil, bufetul Camerei cu o mustărie periferică -

au bătut un deputat evreu. Comisia de disciplină a Camerei, judecînd faptul, a decis excluderea pe un număr de ședințe a celor doi bătăuși

Am socotit - și am scris aici - că sancțiunea este prea blîndă , față de gravitatea faptului săvîrșit.

"Eri, Camera trebuia să ratifice cu votul ei , hotărîrea Comisiei de disciplină.

După îndignarea cu care unii fruntași ai opoziției înfieraseră în ședință isprava cuzistă, după vehemența cu care oficioasele de partid veștejiseră faptul în sine - nu mai încăpea îndoială :

vinovații trebuiau să-și primească pedeapsa , cu atît mai mult cu cît pedeapsa era extrem de blîndă .

Așa s-ar fi petrecut lucrurile într-o țară cu sentimentul demnității parlamentare , într-o țară în care logica își are rostul ei bine definit. La noi, s-a întîmplat dimpotrivă.

Pusă la vot, hotărîrea de sancționare a scandalagiilor n-a întrunit quorumul necesar.

Votul a rămas nul.

Explicația ? Partidele au protestat prin oficioasele lor * ,

fiindcă **față de lume se simțeau obligate să protesteze . [!?!]**

Dar chemate să voteze , au votat pe furis împotriva excluderii [!?!] ,

adică pentru cei doi bătăuși. Cîțiva , mai șmecheri, s-au abținut. [...]

Cum se împacă votul nul de ieri , dovadă de periferică solidaritate cu bătăușii -

cu protestele indignate din Cameră și din presă ?

O atitudine hipocrit civilizată pentru public, adică în presă și în dezbateri, - și **una sincer huliganică acolo, în fața urnei ?**

Acesta este punctul de vedere al Camerei ? Să-l spună limpede .

Să se tragă o linie hotărîită de demarcație între sălbăticie și civilizație.

Jocul pueril al celor două atitudini - una occidentală - pentru fațadă ; alta huliganică , pentru interior -

nu mai poate dura. Iar dacă șmecherii jucători vor să-l continue, nimeni nu se va mai lăsa amăgit.

Întrebarea care se pune , e limpede : **dacă palmele cuziste ar fi răsunat** - nu pe obrazul deputatului Landau ,

ci pe cel al d-lui Maniu , d.G.Duca, dr-N-Lupu sau Gh.Brătianu - votul ar mai fi rămas nul ?

S-au mai simplu : **dacă pe d.Landau l-ar fi chemat Ionescu sau Popescu** - ar mai fi existat abținerile șmechere și voturile de-a dreptul " pentru " ? [...] **Astăzi votul se repetă . "**

*** Presa liberală -**

"Viitorul " : "Doi deputați cuziști, specialiști în brutalități, d-nii Adam și Robu, au luat la bătaie pe deputatul evreu Landau, trântindu-l la pământ.[...]

În ce ne privește, nu avem cuvinte destul de aspre ca să protestăm și să înfierăm asemenea procedee banditești, care distrug cu desăvârșire prestigiul Parlamentului.

Nici o sancțiune disciplinară, dictată de grija menținerii autorității și prestigiului Parlamentului,

nu este prea aspră împotriva celor care încearcă să introducă brutalitatea și violența în lupta parlamentară.

Parlamentul nostru are o tradiție de luptă politică demnă și civilizată, și cei cari vor să introducă acolo moravuri banditești, trebuie să simtă că acest lucru nu este posibil "

" Mișcarea " : " Înregistrând această sancțiune, aplicată celor doi agresori, ne exprimăm din nou speranța că scenele de maidan la care se dedă d.Robu și cei de teapa sa,

nu se va mai repeta , cel puțin în Parlament , a cărui menire nu este să adăpostească pe ciomăgașii periferiei sociale . "

Bătaia Landau-Robu-Adam / sept.'32

32.) ACCuza , Intervenție, // la demisia lui Titulescu // , Cameră, 28 sept.'32

(ACCuza , Îndrumări de politică externă .Discursuri parlamentare rostite în anii 1920-1936,

Editura " Cugetarea " , Georgescu-Delafras, 1941 , p. 72-83)

[LD : **O.Goga și alți deputați au cerut lămuriri privind demisia lui Titulescu.**(îmi lipsesc din documentare)

ACCuza a intervenit în discuție. Vaida nu dorește dezbateri deschise pe diverse probleme " tabu" .

Lăsînd la o parte obsesiile sale antisemite, bătrînul profesor , politicianul experimentat , are multe **aprecieri realiste**.

[**Societatea Națiunilor // Titulescu //Relațiile cu Franța //**

// tratatul cu Sovietele //Basarabia // Tezaurul //]

În ce privește pe Titulescu , Franța, Sovietele , are **dreptate** .]

-ACCuza : ... prin urmare , d-lor, claritatea pentru noi, cît suntem între noi.

Dacă aș avea de tratat cu alții , cu străinii, poate că aș putea să fiu mai puțin clar, pentru dînșii.

Sunt **trei mari probleme** , asupra cărora trebuie să ne clarificăm , odată pentru totdeauna ,

și din care dvs ați făcut trei catastrofe .

ACCuza / sept.'32

▣ Societatea Națiunilor

Prima catastrofă : **Societatea Națiunilor** (**ilaritate**)

Catastrofă pentru ce ? Pentru că , d-lor, se preocupă Statul românesc , în momentul de față, de grava perspectivă

ca să nu fie reprezentat la Liga Națiunilor ! Dacă, după atîta vreme , după atîtea dovezi de incapacitate patentă , principială ,

a acestei pretinse Societăți a Națiunilor , mai veniți dvs. și vă preocupați ca să fiți reprezentați acolo sau nu, de oricine,

eu vă exprim toate regretele mele (**ilaritate**)

Societatea Națiunilor este pe cale de a dispărea , prin faptul că ea însăși și-a schimbat destinația .

Apărînd pe scena lumii cu pompoasa înfățișare a unei societăți mijlocitoare a păcii

universale,

s-a transformat într-o societate bancară mijlocitoare de împrumuturi ! (aplauze la LANC , mare ilaritate la celelalte bănci)

În tot timpul existenței sale, ca mijloace a păcii universale, dvs să-mi spuneți - pentru că trebuie să vă clarificați -

să-mi spuneți ce conflict a împiedicat S. N. , cu ce a contribuit S.N. la împiedicarea vreunui conflict,

prin ce și-a demonstrat ea utilitatea ei, pentru această mare problemă a păcii universale ?

Dvs sunteți chemați să vă pronunțați astăzi.

Eu am marele merit că , pe cînd era pe acea bancă ministerială Take Ionescu , și a venit pentru întâia dată

în Camera Română cu Societatea Națiunilor , am caracterizat-o și definit-o de la început- și nu m-am înșelat -

zicînd **< Societatea Națiunilor este societatea jidanilor pentru dominația națiunilor ! >**

(aplauze LANC , ilaritate pe alte bănci)

Nu retrag nici un cuvînt , nici un punct din această definiție , pe care am dat-o , nu acum, în fața dvs., ca să vă pot pune într-o situație diplomatică dificilă , ci am dat-o atunci , față de un om de autoritatea lui Take Ionescu.

Iată, prin urmare, prima problemă , prima catastrofă a dvs .: că nu vom fi reprezentați la Societatea Națiunilor !

Aceasta este grija dvs cea mare !?

ACCuza / 28 sept.'32

▣ Nicolae Titulescu

Mai întîi , față de această preocupare , să-mi dați voie să fac rezerva mea, și să spun că avem puteri diplomatice ,

avem elemente , reprezentanți ai diplomației noastre , care vor fi ei capabili să ne reprezinte și la Societatea Națiunilor .

Dar , aici intervine cea de a doua catastrofă , care a intrat în obișnuința dvs. , prin înfriurirea ziarelor , a presei.

Presă jidovească

Dlor, deja un lucru suspect : că d.Titulescu are totdeauna o presă favorabilă ! Suspect , d-lor !

Eu am o presă detestabilă (mare ilaritate) Explicați dvs contrazicerea aceasta .

Eu nu am pretenția să mă compar cu Titulescu , dar, în sfîrșit, voi fi făcut și eu ceva în țara aceasta ,

nu mă abat de la problema ce o discut, dar vom discuta altădată ce am făcut eu.

Am eu multe documente , ca să vă dovedesc că am făcut ceva

Dar , eu vă desfid ca Titulescu să-mi arate un singur document , ca să-mi dovedească că a făcut ceva pentru țară "

(mare ilaritate) D-lor deputați , să-mi dați voie să nu mă unesc cu aclamările dvs admirative sub presiunea presei !

Dar ce are presa aceasta cu Titulescu , nu știu ; probabil că are motive sunătoare ca să-l susțină pe Titulescu

(ilaritate) și Titulescu însuși are fonduri la dispoziție , ca să poată să-și pregătească o presă simpatică.

Aceasta este una din cauzele pentru care eu n-am avut o presă simpatică : n-am fost nici o dată în situația

ca să pot distribui fonduri " (ilaritate)

- **dr.Al.Vaida -Voevod** (prim.ministru) : "Dar oarecare talent îi admiteți lui Titulescu ! (mare ilaritate)

- **ACCuza** : " D. prim ministru, cu o abilitate pe care îmi permit a o admira , a strămutat chestiunea tocmai pe terenul

la care voiam și eu să vii, pe terenul talentului .

A fost un englez , nu știu cum îl cheamă , care dăunăzi , tot auzindu-l pe Titulescu al nostru ,

care vorbea neconținut, a spus : < omul acesta vorbește prea mult ! >

Pentru un diplomat arta superioară nu este de a vorbi, ci de a tăcea . (ilaritate)

[evocă cuvintele ilustrului Talleyrand : < cuvintele l-au fost date omului ca să-și ascundă gîndirea > ;

evocă caracterizarea de " histriion " , făcută de **Bismarck** lui Jules Favre , care s-ar fi

machiat

făcîndu-și o figură descompusă , la tratativele de pace]

" Diplomatul nu trebuie să țină discursuri. Cu cît vei vorbi mai mult, cu atît vei încurca lucrurile ,

căci este imposibil ca din mulțimea cuvintelor , unele să nu poată fi răstălmăcite.

- **C.Argetoianu** : Cîteodată talentul este să le încurci , căci pe urmă le descurci " (**ilaritate**)

- **ACCuza** . " Da, dar vezi, nu este aceeași chestiune , cînd le încurci , le încurci pe seama țării (**aplauze**)

Și dacă poți să le descurci, este încă o problemă. Vă rog să nu văjucați cu încurcatul, dle Argetoianu

(**mare ilaritate**) Eu te-am crezut pe dta mai diplomat : dar în astăseară mi-ai dovedit că nu ești

și am să-ți arăt lucrul acesta (**ilaritate**)

- **C.Argetoianu** : Nici n-am pretenția

- **ACCuza** : "Prin urmare , dlor, **catastrofa lui Titulescu**, a lui Titulescu care lipsește din diplomația românească,

a lui Titulescu care, lipsind, pune țara la două degete de pieirea sa , pentru că toți ceilalți nu mai există ,

dacă Titulescu lipsește (**ilaritate**) Titulescu cînd la Lido , cînd la Chamonix, cînd, foarte rar, la Londra ! (**mare ilaritate**)

Și Titulescu mai are timp să-și dea și demisia ! (**mare ilaritate, aplauze**)

Ei bine, dlor, dați-mi voie ca eu să nu iau aceasta ca un lucru serios. Talent strălucit de avocat , atît,

dar talent de diplomat , nu, nu a dovedit prin nici un fapt pozitiv, prin nici o operă mare de care să se lege numele său, cu binele României și progresul României .

Au fost momente grele și am să vă citez , cînd toată presa străină îl ataca pe Regele nostru ;

diplomatul nostru Titulescu nu a găsit mijlocul diplomatic să intervină și să se facă să se schimbe

tonalitatea acestei prese vrăjmașe nouă - dar care nici o dată n-a fost vrăjmașă marelui Titulescu .

Eu nu cred în gloria și măreția lui Titulescu. Mă deosebesc de dvs.Eu cred că **d.Titulescu nu este un diplomat** ,

în tot cazul nu a dat nici un rezultat .Este o figură reprezentativă, este o figură plăcută, este un om introdus în societățile străine , și cum să nu fie bine primit în societățile străine , cînd face toate gusturile acelor oameni !

Adevărații diplomați români

Dar nu este diplomat în sensul cum **avem noi pe unii diplomați,** pe care nu voi să-i citez,

pentru a nu-i pune în situația ca modestia lor să regrete că am intervenit eu să le fac laude.

Sunt oameni despre care nu se aude nimic care nu țin nici un discurs, dar de pe urma căroră vezi,

din cînd în cînd, rezultînd un tratat de pace sau cine știe ce restabilire de raporturi favorabile pentru România.

-Voce PNL : Cezianu !

-**ACCuza** : Aceștia sunt diplomați cari lucrează fără discursuri și fără reclamă. Ați văzut dvs. din diplomații

noștri vreoa unul , înconjurat de acea extraordinară presă și de acea punere în scenă a lui Titulescu ? Nu există.

" Eu, ca diplomat, m-aș simți profund jignit dacă aș deveni

subiect de reclamă a presei jidănești , căci aceasta este Titulescu . (**ilaritate**)

A fost la această tribună **un distins diplomat român** , și este de regretat că distișii noștri diplomați ,

din cauza politicii noastre nenorocite , **sunt înlăturați** , pentru că diplomația presupune , în primul rînd,

a-ți stabili raporturile în țara în care ești chemat să lucrezi...

O.Goga : Cine este acel diplomat ?

ACCuza : Este **d.Victor Antonescu** .

Goga : Talleyrand !

ACCuza : D.Victor Antonescu a reprezentat țara în împrejurări grele la Paris. Victor Antonescu și-a făcut raporturi în societatea franceză și putea să aducă servicii și mai departe țării .

A mai fost încă un distins diplomat , fără discursuri și fără reclamă, **Constantin Diamandi** , pe care, iarăși,

politica a căutat să-l înlăture de la Paris, unde își crease atâtea relații.

"Dar să vii d-ta și să fii bine primit cu oarecari glume - fiindcă este un om spiritual dl Titulescu- fără să aduci ceva pozitiv în folosul acestei țări, **dați-mi voie să mă îndoiesc** -lăsăm la o parte talentul de vorbă care nu se poate contesta - **de capacitatea diplomatică a dlui Titulescu** " (p. 78)

ACCuza / 28 sept.'32

▣ **Relațiile cu Franța**

"**A treia problemă**. Dvs , diplomați gînditori asupra intereselor țării - vorbesc de acei care au fost la această tribună -

ați vorbit de semnarea unui pact cu Sovietele ,

dar nu ați vorbit de problema cea dintîi, care este problema **relațiilor noastre cu aliata noastră Franța** ;

dacă în momentul de față, **mai există raporturile** care existau altădată **între Franța și România** ,

sau dacă **Franța , prin ultima ei mișcare , a dovedit că a părăsit alianța cu România ?**

Iată problema : nu semnarea tratatului de neagresiune cu Sovietele .

Semnarea tratatului de neagresiune cu Sovietele a intervenit din cauza **atitudinii greșite , extrem de greșite** ,

am putea să întrebuițăm și alte cuvinte , **a diplomației franceze** .

Diplomația franceză ne-a părăsit.

Dați-mi voie să vă spun că, atunci cînd **Franța a lăsat ca Polonia** , care gravitează în cercurile diplomației franceze,

Polonia , care este umbra acestei diplomații, cînd Polonia **a fost pusă să semneze tratatul de neagresiune**

cu Sovietele, **fără ca să mai aștepte semnarea acestui tratat și de către România,**

dați-mi voie să întreb **ce fel de aliați mai sunt aceștia ?**

Era elementar , poate , ca Polonia și Franța să spună Sovietelor : noi avem o alianță cu România

și **nu putem semna nici un tratat de neagresiune cu dvs . decît împreună cu România** .

A făcut Franța aceasta ? Nu a făcut.

- **Vaida** : Dle profesor Cuza, **Polonia este un stat suveran.**

- **Cuza** : **Și noi de asemenea.**

- **Vaida** : " Da, noi de asemenea .Cred că nu era locul ca noi să discutăm că **pentru ce și de ce** ,

nu a luat dispoziții , un stat nouă amic [**Polonia**] și un stat nouă aliat [**Franța**] ;

așa încît v-aș ruga , dacă se poate , mai întîi să vă procurați elemnte de judecată și după aceea

să discutăm această problemă în Comisiunea Externă , nu în fața acestei incinte " (**aplauze la majorități**)

-**Cuza** : "D. primministru are dreptate- și-i mulțumesc -are perfectă dreptate dar mi se pare că

problema care a fost pusă este semnare taratului de neagresiune cu Sovietele .

- **Voci** : Demisia d-lui Titulescu !

-**Cuza** : " dar demisia d-lui Titulescu s-a dat pe baza refuzului să

-**Voci** : Nu se știe !

-**Vaida** : Dacă îmi permiteți dle Cuza, dvs ați luat din nou o atitudine contra presei, aș zice mondială.

Informațiile pe care le aveți sunt luate din presă .Dacă eu am înțeles bine întrebarea d-lui deputat Goga

și a celorlalți domni care au vorbit , a fost ca **să dau informații cu privire la demisia d-lui Titulescu** ...

- **Goga** : Da .

-**Vaida** : ... și nu cu privire la celelalte chestiuni cari sunt atinse.V-aș ruga să vă mărginiți

numai la aceasta.

- **Cuza** : dar demisia dlui Titulescu , după ceea ce s-a scris și se știe , s-a dat pe motiv că d.Titulescu este contra semnării pactului.

- **Goga** : Nu știu

Tratatul cu Sovietele

- **Cuza** : "[.....] motivul îl știu eu [.....] și asupra acestei chestiuni am venit să vă atrag atenția

să ne preocupăm de relațiile noastre cu Franța. Pentru ce ? Mai întâi este inutil , căci Pactul Kellogg

este suficient [**dezvoltă , pe fond , susținerea lui Titulescu**] [.....]

Cu Sovietele , orice tratat veți semna dvs . , **nu are absolut nici o valoare** .

Sovietele , prin tratatele acestea , vor căuta să vă lege mișcările dvs., iar ele nu vă vor da absolut nimic.

Prin urmare , nu puteți conta pe semnarea tratatelor cu Sovietele ,

pentru că **Sovietele nu respectă semnăturile lor.** [...] pentru noi, ca români , cea dintâi condițiune

care ni se impune este **să ni se recunoască teritoriul României așa cum este** ; iar când este vorba de Rusia , mai este încă ceva : nu se poate semna nici un tratat cu aceste Soviete ,

dacă nu elucidăm și chestiunea care ne interesează foarte mult , **chestiunea tezaurului de la Moscova.**

Iată că nici la aceasta nu v-ați gândit dvs nici unul. Când este vorba de raporturile de prietenie ,

trebuie să le spunem oamenilor acesă : **bine, bine, dar cum e cu tezaurul ?**

Este o chestiune foarte gravă , pentru că **retrocedarea tezaurului , care ne aparține** , ar fi o dovadă a sincerității guvernului sovietic ,iar semnarea oricărui pact, **fără retrocedarea tezaurului** ,

ar fi să recunoaștem , că am renunțat noi înșine de-al mai avea. De aceea , dle prim ministru, mă rezum și zic : nu puteți dvs , sub nici un cuvânt, a urma o politică de semnare a tratatului cu Sovietele , **sub nici un cuvânt de atingere** , prin nici o formulă posibilă,

a situației Basarabiei și , implicat , trebuie **să recunoască granița noastră la Nistru** , fără de care nu putem sta de vorbă cu nimeni. Aceasta este o chestiune. Iar când va fi vorba de prietenia noastră cu Sovietele ,

vă rog d-le ministru . dvs care aveți atîta autoritate , să puneți în vedere diplomaților Sovietelor :

Litvinoff (Finkelstein) (**ilaritate**) , că România cere ...

- **Vaida** : V-ați abătut iarăși : e vorba de demisia dlui Titulescu .

- **Cuza** : " Tocmai, care a demisionat fiindcă era de părere să nu se semneze tratatul cu Sovietele .

Eu mă retrag imediat - cum l-am atins pe d. Finkelstein d. prim ministru s-a supărat (**ilaritate**)

nu mai insist asupra acestei chestiuni și **vă zic încă o dată : tratate cu Sovietele fără nici o atingere a teritoriului României , care este definitiv stabilit la granița pe Nistru ;**

iar în al doilea rînd, vă rog să faceți - și va fi operă măreață , un succes mare al dvs -

să tratați chestiunea tezaurului de la Moscova ,

are ne-a fost garantat și de aliații noștri ,

dacă au intervenit și dacă ne dau concursul ca să recuperăm ceea ce ni s-a luat și se ține pe nedrept .

Atît am avut de spus. "(**aplauze LANC**)

ACCuza / 28 sept.'32

33.) **ACCuza (LANC)** , **Declarație , la Conversiune , 29 sept.'32**

(DAD, MO 38, șed. din 29 sept.'32 , p. 1459)

I. LANC va vota **contra proiectului de lege** ,

deoarece este **făcut sub presiunea finanței internaționale jidănești.**

Scopul aceste finanțe este acapararea pământului României de către jidani , care , singuri **dispunând de capitalurile** prin care au acaparat toate celelate bunuri ale țării, cu

excluderea Românilor,

vor fi în stare acum să cumpere orice pământuri ce ar fi acum supuse vânzării silite, provocând astfel o adâncă turburare în ară, care nu știu unde se poate opri. "

II. LANC cere să se legitimeze inalienabilitatea pământului românesc , care să nu poată fi vândut pentru nici un fel de datorii,

decât numai statului , pentru împrumutul Românilor. "

III. LANC propune , pentru achitarea datoriilor rurale și urbane , un moratoriu de 2 ani ,

fără procent , în care timp să se revizuiască datoriile " etc etc...

ACCuza / 29 sept.'32

34.) ACCuza (LANC) , Comunicare : demisia lui Titulescu , 3 oct.'32

(DAD, MO 42, șed. din 3 oct.'32 , p. 1612- 1613)

35.) Gh.A.Cuza (LANC) , discurs la Conversiune, 4 oct.'32

(DAD, MO 43, șed. din 4 oct.'32, p. 1661-1670)

▣ Legile Conversiunii

Sunt **legi fundamentale** de care depinde **existența poporului,**

ea poate da peste cap toată avuția națională și ordinea internă a statului.

Greșala ambelor legi , este că nu asanează proprietatea agricolă , ci indivizii debitori !

Este **o eroare persistentă** , și care ascunde , în fond, lipsa de finanțare a proprietății mici , a proprietății țărănești.

[face un recurs istoric, citând date din lucrarea tatălui " Țăranii și clasele dirigente "]

Un act minunat -împrumutul - a fost viciat în aplicarea lui prin nefinanțare , lăsând țăranul pradă inexperienței și lipsei de credit .

Conversiunea ispășește greșelile din trecut , care au stat la baza tuturor legiuirilor agrare din România .

[tablou critic al "cancerului " bancar și industrial]

El personal , este creditor , și va vorbi împotriva intereselor sale personale .

Onestitatea îl ridică contra intereselor sale , **trecând de partea debitorilor** .

A investit în pământ [la Cernăuți ?] 1.700.000 lei pe care nu-i va mai vedea niciodată.

Așa ar trebui să se resemneze toți creditorii.

- **dr.Lupu** : la pildă de la el , dle Vlad , să faci la fel și dta !

la Deva ești inflaționist și aici combați Conversiunea !

-**Aurel Vlad** : Nu mai faceți demagogie ! Eu nu apăr interese personale

-**GACuza** : Nu azvârli cuvinte în vânt , nu aduce suspiciuni grave unui om , azvârlind cuvântul " demagogie "

Fac eu demagogie cu averea și viitorul copiilor mei?

-**Aurel Vlad** : Toți faceți demagogie ! Profități de prostia oamenilor !

-**G.A.Cuza** : Ziarul "Calendarul " (12 sept.) a enumerat **8 soluții de " conversiune "** :

Convers.Argetoianu , Proiect Ghelmegeanu-Călinescu , Intervenția

experților ,Intervenția băncilor din Ardeal,

Conversiunea GGMironescu, Proiect Ed.Mirto, Intervenția BNR , Interv. Proprietarilor mari și mijlocii.

Așa dar, **haos, haos și... nimic** ! Legea lui GGM este un "avorton " ieșit din aceste 8 " proiecte " ,

după consfătuiri, pertractări și graba de a o vota ! În locul PNȚ ,

ar prefera să plece de 20de ani de la guvern decât ... să legitimeze o atare lege !

Este imposibil ca **un popor de 18 milioane locuitori cinstiți,**

să piară pentru interesele a 18 bancheri din străinătate .

LANC nu va vota legea ; cheamă și deputații majoritari să se opună ;

GHACuza /

▣ Conversiunea LANC

/ Moratoriu pentru toți ;

/ Restabilizare

36.) **Moartea lui I.Vasiliu -Oituz, 5 oct.'32**

Gh.Urziceanu (LANC) , proclamat deputat de Bacău, în locul lui Vasiliu-Oituz , 8 oct.'32 (DAD, MO 44, șed. din 5 oct.'32, p 1714-1715 ; "Dimineața" , 7 oct.'32) (DAD, , șed din 8 oct.'32 , p)

/ **GACuza** (LANC) : întreabă pe ministrul Instrucțiunii (D.Gusti) dacă are cunoștință de **mișcările studențești**

afirmate în ultimele zile la **Iași și București**, motivate de dezideratele studențimii.

[**moartea deputatului I.Vasiliu Oituz** (LANC) .

[**LD** : peste Camera trece **aripa morții** ... deputații devin, dintr-odată ... **oameni !**

Bătălia lor politică, pentru o clipă , cred eu , li se pare **absurdă !**

Ce cred **românii ?** Despre morți, **numai de bine** ... sau.... Despre morți, **numai adevărul**

Ce cred **politicienii ?** **Înduioșare** sau **ipocrizie ?** Puțină.... **teamă de Dumnezeu ?**

Rostesc omagii : DRloanițescu (în numele guvernului) , I.Zelea Codreanu (G de F) ,

M.Văgăunescu (PNȚ)

Atta Constantinescu (PNL-2) , IMLeon (PȚ-Lupu) , Hans Otto Roth (PNG) , Szabo

Bene (PNM) , M.Negură (PNL-1)

Ședința se suspendă , în semn de doliu, pentru 5 minute]

- **Ștefan Cicio Pop** : Moartea l-a ajuns în plină putere de mincă ; vrednic membru al Parlamentului nostru ;

țara aștepta multe de la el . A luat parte la războiul pentru întregirea neamului , ofițer de infanterie,

aghiotantul marelui și eroicului general Grigorescu .Acest fapt îi asigură recunoștința neamului,

și durerea nemărginită ce o simțim .Condoleanței Parlamentului, partidului său, familiei

Pe sicriu se va pune o coroană de flori din partea Parlamentului.

- **DRloanițescu** (Ministr.muncii) : Guvernul se asociază la condoleanțele parlamentare .

- **C.AI.Constantinescu** (PNL -2) : Se asociază omagiului îndurerat .L-a cunoscut personal pe arena luptelor politice

de la Bacău."Vasiliu -Oituz a fost un om de luptă, un adversar leal, un om hotărît și cinstit, un om de inimă "

- **I.Zelea Codreanu** : L-a cunoscut personal .O fire de luptător de elită ; luptător în război , luptător în timp de pace .

A venit ceasul morții lui , care este , în împrejurarea care s-a produs, o enigmă

Cade ca stejarul lovit de trăsnet, cu acea seninătate vitează, pe care o are singur neamul nostru geto-dacic.

Conștient că moare ... cu lumînarea în mână... luându-și rămas bun de la tovarăși și de la familie .

Garda de Fier, supremul ei salut , luptătorului.

-**M.Văgăunescu** (în numele majorit.PNȚ) : a fost, o vreme, tovarăș de front, prieten [**! ? !**]

Acum erau adversari politici, adoptînd fiecare crezul partidului [**LD** : **și ? ... pierzîndu-și caracterul ?**]

Acum 3 luni , la tribuna Parlamentului, și-au încrucișat spadele luptei poitice.

Sufletește , ei amîndoi au simțit că nu sunt adversari [**Zău ?!**] Născut din **răzeși, com Berești** (Covurlui) ,

a simțit în el vocația naționalistă.El n-a avut decît adversari politici, nu dușmani.

"Să dea Dumnezeu să se nască cît mai mulți Vasilii-Oituz "

- **M.I.Gheorghiu** (PND) : f.elogios , la adresa patriotismului său .

- **N.Moscăuțeanu** (PSD) : îl consideră prieten : suflet cinstit, iubitor de țară ...

- **I.M-Leon** (PȚ-Lupu) : condoleanțe partidului, familiei ...

- **Gr.Mihăilescu** (PNA-Goga) : **moartea năpraznică** ... coleg apreciat ... temperament combativ... luptător pentru o idee

- **Hans Otto Roth** (PNG) , **Beni Szabo** (PNM) se asociază la doliul Camerei

- **M.Negură** (PNL-1) : se asociază la doliu...

- **ACCuza** : "A căzut unul dintre noi ... statornic în convingeri ... cu sacrificii de tot momentul ... luptător cinstit ...

un mare patriot , făcînd să triumfe ideea creștină în conștiința mulțimii din munții Bacăului ...

lovitura neașteptată a unui crud destin

- **St.Cicio Pop** : în semn de doliu, suspendă ședința pentru 5 minute
Vasiliu Oituz / 5 oct.'32

37.) **VT Prelipceanu (LANC)** , replică lui **Michel Weissman** , 8 oct.'32

(DAD, MO 47, 8 oct.+32, p. 1905)

[LD : Weissman îl întrebase, ironic, unde a făcut războiul . Nu numai el , dar , în general...

evreii nu au avut nici o vină când stîrneau asemenea reacție ?

Sau, și altfel spus ... naționalismul acestor ostași, foști luptători , răniți , cărora li se lua în derîdere sacrificiul ...

de către " străinii" de neam ? ! La moartea lui Vasiliu Oituz ... evreii tăcuseră.**Trebuie găsită o explicație** .]

-**V.T.Prelipceanu** : vorbitorul nu merită răspunsul meu. Răspund pentru ca dvs. să știți.**Sunt din Bucovina.**

Cînd a început războiul , am trecut în Vechiul Regat și am intrat la școala de ofițeri activi , fiind făcut sublocotenent ,

în 1916. **Am luptat în Regimentul 77 infanterie** și am fost **decorat cu " Steaua României " și alte ordine** ,

pentru fapte ostășești. Am fost **rănit în război, sunt invalid** .

Spun asta pentru **a respinge cu indignare îndrăsneala jidanului care a vorbit aici** "
(**se iscă tumult, zgomot**)

38.)